

QURBAN BAYRAMINIZ MÜBARƏK!

RƏSMİ DÖVLƏT QƏZETİ

AZƏRBAYCAN

№ 117 (9862) 6 iyun 2025-ci il CÜMƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

QƏZETİN ƏSASI 1918-Cİ İLDƏ QOYULMUŞDUR

Prezident İlham Əliyev:
“Qurban bayramı Uca Yaradanın bəşəriyyət üçün hidayət yolu seçdiyi İslamın əsas bayramlarından biri kimi insanları həmişə bərabərliyə, qardaşlığa və fədakarlığa dəvət edir”

Qurban bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik

Hörmətli həmvətənlər!

Sizi müqəddəs Qurban bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edir, hər birinizə ən səmimi arzularımı yetirirəm.

Dünya müsəlmanlarının mənəvi birlik və vəhdət rəmzi olan Qurban bayramı Uca Yaradanın bəşəriyyət üçün hidayət yolu seçdiyi İslamın əsas bayramlarından biri kimi insanları həmişə bərabərliyə, qardaşlığa və fədakarlığa dəvət edir.

Cəmiyyətimizdə humanizmi və xeyir-xahlıq duyğularını daha da gücləndirən Qurban mərasimləri hər il Azərbaycanda yüksək əhvali-ruhiyyə və təntənə ilə keçirilir. Bu günlərdə dövlətimizin tərəqqisi, xalqımızın rifahı və əmin-amanlığı üçün dualar edilir, şəhidlərimizin nurlu xatirəsi ehtiramla yad

olunur. Ümidvar olduğumu bildirirəm ki, saf niyyətləriniz, dua və diləkləriniz gerçəkləşəcək, Ulu Tanrının mərhəməti heç zaman xalqımızın üstündən əskik olmayacaqdır.

Əziz bacı və qardaşlarım!

Mübarək Qurban bayramı günlərində bir daha sizə və dünyanın müxtəlif گوشələrində yaşayan bütün soydaşlarımıza səmimi təbriklərimi çatdırır, ailələrinizə xoşbəxtlik, süfrələrinizə bol ruzi və xeyir-bərəkət arzulayıram.

Qurban bayramınız mübarək olsun!

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 iyun 2025-ci il

Qurtuluşun başlanğıcı

1993-cü ilin Gəncə hadisələrindən sonra Heydər Əliyevin proseslərə müdaxilə etməsi artıq tarixi zərurətə çevrilmişdi. Çünki Gəncədə başlanmış qardaş qırğınının, silahlı dəstələrin Bakıya yürüşünün qarşısını yalnız Heydər Əliyev ala bilərdi. Ölkəni hərbi-siyasi böhrandan Ulu Öndər qurtara bilərdi. Bunun üçün Heydər Əliyevə göndərilən məktublar və teleqramlar həm də ümumxalq qərarının təcəssümü idi. Vəziyyəti dəyərləndirən Ulu Öndər Heydər Əliyev çox gözəl bildirdi ki, proseslərə müdaxilə etməyə müstəqilliyimiz itirilər, dövlətçiliyimiz məhv ola bilər. Ulu Öndər çıxışlarının birində bu barədə deyib: "1993-cü ilin iyun ayında Azərbaycanda böyük dövlət böhranı yaranmışdı. Azərbaycan dağılmağa başladı, o vaxtkı iqtidar ölkəni idarə edə bilmədi. Gəncədə toqquşma baş verdi, qan töküldü. Gəncədə başlayan hərəkət Azərbaycanın ərazisinin, demək olar ki, yarısından çoxunda hakimiyyəti öz əlinə aldı. Vaxtilə məni təqib edən, Naxçıvanda məni devirmək, məni Azərbaycandan sıxışdırıb çıxarmaq istəyən o vaxtkı iqtidar belə bir zamanda ələcsiz qaldı və məni müraciət etdi. Ancaq ondan əvvəl mənə müraciət edənlər bizim partiyanın üzvləri, Azərbaycanın müxtəlif təbəqələrinin nümayəndələri, ziyalıları oldu. Onlar məni yenidən Bakıya dəvət etdilər".

Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü il iyunun 9-da təyərə ilə Naxçıvandan Bakıya gəlməsi Azərbaycan cəmiyyətində tamamilə fərqli əhvali-ruhiyyə formalaşdırdı. Dahi şəxsiyyətin gəlişi belə ovqatı müsbətə doğru dəyişdi. Həmin vaxtda qaldırılan "Heydər baba, xalqı bu bələdən qurtar!" kimi şüarlar bütün Azərbaycan xalqının arzularının ifadəsi idi. Hər kəs ölkəni çətin vəziyyətdən ancaq Heydər Əliyev düşəsinin xilas edəcəyinə əmin idi.

→ 5

Laçın Zirvəsi - şanlı tariximizin qürur səhifəsi

Azərbaycanın ən əziz və müqəddəs bayramını - 28 May - Müstəqillik Gününi öz qardaşları, dostları ilə birlikdə Laçında qeyd etməsi bir təsadüf deyildi. Bu, Prezident İlham Əliyevin zərgər dəqiqliyi ilə hesablanmış siyasi, iqtisadi və ideoloji bir layihəsi idi. 30 il erməni faşistlərinin işğalı altında qalan Laçın da digər ərazilər kimi onlara qalanıb viran qoyulmuşdu. 44 günlük savaşda düşməni darmadağın edib Qarabağdan, Şərqi Zəngəzurdan qovduq. Beləcə Laçın da azadlığa qovuşdu. Müqəddəs savaşda siyasi dostlarını əsirgəməyən dostlar müharibənin xarabalıqları üzərində

de yeni kəndlərin, şəhərlərin bərpa edilməsinə, yolların, körpülərin tikilib-qurulmasına, müasir infrastrukturun yaradılmasına da biganə qalmadılar, xalqımızla birgə sevinilər, qürur duyular. Türkiyəli, pakistanlı qardaş və dostlarımız hələ də bərt qoxusu gələn, şəhid qanı tökülən bu yerlərdə görülən möhtəşəm tikinti-quruculuq, bərpa-abadlıq işlərindən məmnunluqlarını hər məqamda könül xoşluğu ilə bürüzə verirlər. Bu hissələri liderlər yeni istifadəyə verilən Laçın Beynəlxalq Hava Limanına ənəndə daha çox sezdiki.

→ 10

Bakıda enerji zirvəsi

Strateji müqavilə, saziş və "yaşıl təşəbbüs"lərlə yadda qaldı

Bərpaolunan enerji, "yaşıl keçid" və regional enerji dəhlizləri kimi sahələrdə də mühüm razılaşmalar əldə olundu. Bu istiqamətdə Azərbaycanın enerji strategiyası, "yaşıl keçid" siyasəti və regional əməkdaşlıq imkanları geniş müzakirə edildi. Xüsusilə dərin qaz hasilatı, "yaşıl enerji" texnologiyaları və "yaşıl enerji dəhlizi" kimi istiqamətlərdə əldə olunan strateji razılaşmalar Azərbaycanın enerji keçidi prosesində liderliyini möhkəmləndirərək, region üçün nümunəvi model yaradılmasına yol açacaq. Bu da ona dəlalət edir ki, Azərbaycan həm önəməli enerji mənbələri üzrə etibarlı tərəfdaş, həm də bərpaolunan enerji sahəsində regional liderdir.

Sərginin açılışında Prezident İlham Əliyevin çıxışı isə Azərbaycanın enerji tarixində yeni bir fəsil açdı, onu global enerji arenasında aparıcı oyunçu kimi təsdiqlədi: "Biz tərəfdaşlarımızla birlikdə Xəzər dənizini Qara dəniz və Aralıq dənizi ilə birləş-

diren strateji boru kəmərlərini inşa etmişik. Əlbəttə, bunların tacı Azərbaycanın dəniz yataqlarından İtaliyanın sahilinə qədər uzanan 3500 kilometrlik "Cənub qaz dəhlizi"dir. Əlbəttə, bir çox digər ölkələrin enerji təhlükəsizliyinə sərməyə yatırımı Azərbaycanın geosiyasi əhəmiyyətini artırır. Biz anlayırıq ki, bundan sonra da enerji, neft və qaz bir çox ölkənin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində əhəmiyyətli rol oynayacaqdır. Ötənlik "Bakı Enerji Həftəsi"ndəki çıxışım zamanı mən iştirakçılara məlumat verdim ki, o zaman biz səkkiz ölkəyə təbii qaz ixrac edirdik. Bu gün isə deyə bilərəm ki, həmin ölkələrin sayı 12-yə çatmışdır və bu, hələ də son deyil".

→ 5

Yeni razılaşma

"Şəfəq-Asiman"ın qaz ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi sürətlənəcək

BP ilə SOCAR arasında "Şəfəq-Asiman" dəniz blokunun birgə kəşfiyyatı və işlənməsi üzrə HPBS 2010-cu ilin oktyabr ayında Bakıda imzalanıb. 2012-ci ildə müqavilə sahəsində üçölçülü seysmik məlumatların toplanması proqramı həyata keçirilib. Əldə olunmuş seysmik məlumatların interpretasiyası isə 2015-ci ildə başa çatıb. Bundan sonra kəşfiyyat quyusunun qazılacağı yer seçilib və qazma işlərinin planlaşdırılması aparılıb. Nəticədə 2020-ci ilin yanvarında SAX01 kəşfiyyat quyusunun qazılmasına başlanıb və bu iş 2021-ci ilin martında sona çatıb. Həmin quyu 7189 metr dərinliyə çatmaqla Fasilə lay dəstəsinin əsasındakı qazılıb və keçilən laylarda qaz-kondensat ehtiyatlarının

mövcudluğunu təsdiqləyib. Daha sonra quyu əlavə qiymətləndirmə işlərinin aparılması və növbəti fəaliyyətlərin planlaşdırılması üçün bağlanıb.

İndi isə layihəni irəli aparmaq üçün Aşağı Suraxanı layına bir quyunun qazıl-

ması da daxil olmaqla əlavə qiymətləndirmə işləri həyata keçiriləcək. Bu fəaliyyətlərə imkan yaratmaq üçün HPBS-nin kəşfiyyat dövrü uzadılacaq. Bu günlərdə əldə olunan razılaşma üzrə işlərin 2025-ci ilin üçüncü rübünün sonunadək başa çatacağı gözlənilir. Razılaşma yekunlaşdıqdan sonra TPAO şirkəti HPBS-də ümumilikdə 30 faiz iştirak payına sahib olacaq. Şirkətə bunun 15 faizi BP-dən, 15 faizi isə SOCAR-dan verəcək. Hazırda BP və SOCAR hər biri HPBS-də 50 faizlik iştirak payına malikdir. Kəşfiyyat dövründə BP şirkəti HPBS-nin operatoru olaraq qalacaq.

→ 12

Orta dəhlizi seçənlərin sayı artır

azerbaijan-news.az

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Pakistan İslam Respublikası Hökuməti arasında bitki karantini və bitki mühafizəsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş"in təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:
2025-ci il fevralın 24-də Bakı şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Pakistan İslam Respublikası Hökuməti arasında bitki karantini və bitki mühafizəsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş" təsdiq edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 23 may 2025-ci il

"Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 13-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:
"Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 6, maddə 365 (Cild I); 2024, № 5 (I kitab), maddə 499) 6-cı maddəsinə aşağıdakı məzmununda ikinci hissə əlavə edilsin:
"Daşınmaz abidələrin pasportlaşdırılması qaydaları və pasportun nümunəvi forması müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir."

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 may 2025-ci il

Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsində və "Meliorasiya və irriqasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 11-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:
Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 3, maddə 135 (Cild I); 2024, № 3, maddə 250; Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 18 mart tarixli 161-VIIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:
1.1. 11-ci maddə üzrə:
1.1.1. birinci hissədən "Naxçıvan Muxtar Respublikası," sözləri çıxarılısın;
1.1.2. ikinci hissədən "və Naxçıvan Muxtar Respublikası" sözləri çıxarılısın;
1.2. 17-ci maddənin mətnindən "Naxçıvan Muxtar Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı," sözləri çıxarılısın;
1.3. 19-cu maddə ləğv edilsin.
Maddə 2. "Meliorasiya və irriqasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997, № 3, maddə 169 (Cild I) 10-cu maddəsi ləğv edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 23 may 2025-ci il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident!

28 May - Müstəqillik Günü münasibətilə Monteneqro vətəndaşları adından və şəxsən öz adımdan Sizi və xalqınızı səmimi-qəlbədən təbrik edir, ölkənizin davamlı inkişafı və xalqımızın rifahı naminə ən xoş arzularımı çatdırıram.

Bu xoş fürsətdən istifadə edərək, Monteneqro ilə Azərbaycan arasında inkişaf etməkdə olan sıx və hərtərəfli münasibətlərə görə, dərin təşəkkürümü bildirmək istərdim. Ənənəvi dostluq və qarşılıqlı hörmət ruhunda inkişaf etdirdiyimiz bu münasibətlər yüksək səviyyəli müntəzəm təmaslarla möhkəmlənməkdədir. Bu, eyni zamanda Monteneqronun azərbaycanlı dostlarımızla əməkdaşlığın dinamik inkişafına verdiyi əhəmiyyətini göstəricisidir.

Bu baxımdan, xüsusilə turizm və energetika sahələrində həyata keçirdiyimiz birgə layihələri yüksək qiymətləndiririk. Bu layihələr hər iki ölkənin iqtisadi inkişafına töhfə verir və sərmayələr davamlı uğurlu əməkdaşlığımız üçün möhkəm təməl yaradır. Əminəm ki, ölkələrimiz arasında mövcud olan dostluq münasibətləri yüksələn xətt üzrə davam edəcək, Monteneqro ilə Azərbaycan bu günün mürəkkəb geosiyasi şəraitində dostluq, etimad və qarşılıqlı maraqlara əsaslanan harmoniyalı əməkdaşlığın nümunəsinə çevriləcəkdir.

Bu əlamətdar gün münasibətilə Sizə və ölkənizə səmimi təbriklərimi, möhkəm cansağlığı, sülh və firavanlıq arzularımı çatdırıq, zati-alinizə ən yüksək ehtiramımı bildirirəm.

Hörmətlə,

Yakov MİLATOVIĆ,
Monteneqronun Prezidenti

Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində və "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 6-cı və 27-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:
Maddə 1. Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 17 (Cild I); 2024, № 1, maddə 13, № 4, maddələr 362, 367, № 5 (I kitab), maddə 484, № 6 (I kitab), maddə 637, № 12 (I kitab), maddə 1283; Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 28 fevral tarixli 147-VIIQD nömrəli və 11 aprel tarixli 172-VIIQD nömrəli qanunları) 231-ci maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:
1.1. adında birinci halda "borclunun" sözü "borclu fiziki şəxsin, borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri ilə əvəz edilsin;
1.2. 231.3-cü maddə üzrə:
1.2.1. birinci (birinci halda) və dördüncü (birinci halda) cümlələrdə "borclunun" sözü "borclu fiziki şəxsin, borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri ilə əvəz edilsin;
1.2.2. üçüncü cümlədə birinci halda "Borclunun" sözü "Borclu fiziki şəxsin, borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri ilə əvəz edilsin;
1.3. 231.3-1-ci maddədə ikinci halda "borclunun" sözü "borclu fiziki şəxsin, borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri ilə əvəz edilsin;
1.4. 231.4-cü maddədə birinci halda "borclunun" sözü "borclu fiziki şəxsin, borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri ilə əvəz edilsin və aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:
"Borclu fiziki şəxsin, borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri ilə əvəz edilsin;
1.2. 17-ci maddənin mətnindən "Naxçıvan Muxtar Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı," sözləri çıxarılısın;
1.3. 19-cu maddə ləğv edilsin.
Maddə 2. "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 3, maddə 114 (Cild I); 2024, № 4, maddə 365; 2025, № 1, maddə 1, № 2, maddə 100;Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 18 mart tarixli 158-VIIQD nömrəli və11 aprel tarixli 172-VIIQD nömrəli qanunları) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:
1.1. 11-ci maddə üzrə:
1.1.1. birinci hissədən "Naxçıvan Muxtar Respublikası," sözləri çıxarılısın;
1.1.2. ikinci hissədən "və Naxçıvan Muxtar Respublikası" sözləri çıxarılısın;
1.2. 17-ci maddənin mətnindən "Naxçıvan Muxtar Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı," sözləri çıxarılısın;
1.3. 19-cu maddə ləğv edilsin.
Maddə 2. "Meliorasiya və irriqasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997, № 3, maddə 169 (Cild I) 10-cu maddəsi ləğv edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 23 may 2025-ci il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident!

28 May - Müstəqillik Günü münasibətilə Monteneqro vətəndaşları adından və şəxsən öz adımdan Sizi və xalqınızı səmimi-qəlbədən təbrik edir, ölkənizin davamlı inkişafı və xalqımızın rifahı naminə ən xoş arzularımı çatdırıram.

Bu xoş fürsətdən istifadə edərək, Monteneqro ilə Azərbaycan arasında inkişaf etməkdə olan sıx və hərtərəfli münasibətlərə görə, dərin təşəkkürümü bildirmək istərdim. Ənənəvi dostluq və qarşılıqlı hörmət ruhunda inkişaf etdirdiyimiz bu münasibətlər yüksək səviyyəli müntəzəm təmaslarla möhkəmlənməkdədir. Bu, eyni zamanda Monteneqronun azərbaycanlı dostlarımızla əməkdaşlığın dinamik inkişafına verdiyi əhəmiyyətini göstəricisidir.

Bu baxımdan, xüsusilə turizm və energetika sahələrində həyata keçirdiyimiz birgə layihələri yüksək qiymətləndiririk. Bu layihələr hər iki ölkənin iqtisadi inkişafına töhfə verir və sərmayələr davamlı uğurlu əməkdaşlığımız üçün möhkəm təməl yaradır. Əminəm ki, ölkələrimiz arasında mövcud olan dostluq münasibətləri yüksələn xətt üzrə davam edəcək, Monteneqro ilə Azərbaycan bu günün mürəkkəb geosiyasi şəraitində dostluq, etimad və qarşılıqlı maraqlara əsaslanan harmoniyalı əməkdaşlığın nümunəsinə çevriləcəkdir.

Bu əlamətdar gün münasibətilə Sizə və ölkənizə səmimi təbriklərimi, möhkəm cansağlığı, sülh və firavanlıq arzularımı çatdırıq, zati-alinizə ən yüksək ehtiramımı bildirirəm.

Hörmətlə,

Yakov MİLATOVIĆ,
Monteneqronun Prezidenti

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 6-cı və 27-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:
Maddə 1. Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 17 (Cild I); 2024, № 1, maddə 13, № 4, maddələr 362, 367, № 5 (I kitab), maddə 484, № 6 (I kitab), maddə 637, № 12 (I kitab), maddə 1283; Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 28 fevral tarixli 147-VIIQD nömrəli və 11 aprel tarixli 172-VIIQD nömrəli qanunları) 231-ci maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:
1.1. adında birinci halda "borclunun" sözü "borclu fiziki şəxsin, borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri ilə əvəz edilsin;
1.2. 231.3-cü maddə üzrə:
1.2.1. birinci (birinci halda) və dördüncü (birinci halda) cümlələrdə "borclunun" sözü "borclu fiziki şəxsin, borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri ilə əvəz edilsin;
1.2.2. üçüncü cümlədə birinci halda "Borclunun" sözü "Borclu fiziki şəxsin, borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri ilə əvəz edilsin;
1.3. 231.3-1-ci maddədə ikinci halda "borclunun" sözü "borclu fiziki şəxsin, borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri ilə əvəz edilsin;
1.4. 231.4-cü maddədə birinci halda "borclunun" sözü "borclu fiziki şəxsin, borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri ilə əvəz edilsin və aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:
"Borclu fiziki şəxsin, borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri ilə əvəz edilsin;
1.2. 17-ci maddənin mətnindən "Naxçıvan Muxtar Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı," sözləri çıxarılısın;
1.3. 19-cu maddə ləğv edilsin.
Maddə 2. "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 3, maddə 114 (Cild I); 2024, № 4, maddə 365; 2025, № 1, maddə 1, № 2, maddə 100;Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 18 mart tarixli 158-VIIQD nömrəli və11 aprel tarixli 172-VIIQD nömrəli qanunları) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:
1.1. 11-ci maddə üzrə:
1.1.1. birinci hissədən "Naxçıvan Muxtar Respublikası," sözləri çıxarılısın;
1.1.2. ikinci hissədən "və Naxçıvan Muxtar Respublikası" sözləri çıxarılısın;
1.2. 17-ci maddənin mətnindən "Naxçıvan Muxtar Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı," sözləri çıxarılısın;
1.3. 19-cu maddə ləğv edilsin.
Maddə 2. "Meliorasiya və irriqasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997, № 3, maddə 169 (Cild I) 10-cü maddəsi ləğv edilsin.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində və "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 16 may tarixli 196-VIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:
1. Müəyyən edilsin ki:
1.1. "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 27.4-cü maddəsinin ikinci cümləsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;
1.2. həmin Qanunun 27.4-cü maddəsinin ikinci cümləsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi nəzərdə tutulur.

2.1. 4.1-ci maddəyə "təşkilatları" sözündən sonra ", elektron pul təşkilatları" sözləri əlavə edilsin;
2.2. 5-ci maddə üzrə:
2.2.1. adına "təşkilatları" sözündən sonra ", elektron pul təşkilatları" sözləri əlavə edilsin;
2.2.2. 5.1-ci maddəyə "təşkilatında" sözündən sonra ", elektron pul təşkilatında" sözləri, "təşkilatına" sözündən sonra ", elektron pul təşkilatına" sözləri əlavə edilsin;
2.2.3. 5.2-ci və 5.3-cü maddələrə "təşkilatı" sözündən sonra ", elektron pul təşkilatı" sözləri əlavə edilsin;
2.3. 8.1-ci maddə üzrə:
2.3.1. birinci abzas aşağıdakı məzmununda ikinci və üçüncü cümlələr əlavə edilsin:
"İcra sənədi "Elektron icra" informasiya sistemi ilə inteqrasiya olunmuş "Elektron məhkəmə", "Elektron notariat" və digər dövlət orqanlarının (qurumlarının) müvafiq informasiya ehtiyatları və sistemləri vasitəsilə icraya yönəldilir. İnformasiya ehtiyatları və sistemləri mövcud olmayan dövlət orqanları (qurumları) və bələdiyyələr icra sənədlərini "Elektron icra" informasiya sistemində həmin dövlət orqanları (qurumları) və bələdiyyələr üçün yaradılmış elektron kabinetlərdə yerləşdirməklə icraya yönəldirlər.";
2.3.2. ikinci abzas "orqandan" sözündən sonra "(qurumdan)" "Elektron icra" informasiya sistemi vasitəsilə" sözləri əlavə edilsin;
2.4. 23.1.2-ci maddəyə "təşkilatlarında" sözündən sonra ", elektron pul təşkilatlarında" sözləri əlavə edilsin;
2.5. 27-ci maddə üzrə:
2.5.1. 27.1-ci maddəyə birinci halda "borclunun" sözündən sonra ", borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri əlavə edilsin, həmin maddədə ikinci halda "borclunun" sözü "onun" sözü ilə əvəz edilsin;
2.5.2. aşağıdakı məzmununda 27.3-1-ci maddə əlavə edilsin:
"27.3-1. Borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin axtarışı icra sənədinin icra olunduğu yer və ya onun məlum olan son yaşayış yeri (olduğu yer) üzrə, habelə hüquqi şəxsin olduğu yer üzrə əl edilir.";
2.5.3. 27.4-cü maddəyə "fiziki şəxsin" sözlərindən sonra ", borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri və aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:
"Şəxsin axtarışının əl alınması və qərarın icrası ilə bağlı məlumat və sənəd mübadiləsi "Elektron icra" informasiya sistemi ilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) informasiya sisteminin inteqrasiyası əsasında aparılır.";
2.5.4. 27.9-cu maddəyə "əmlakının" sözündən sonra ", borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin" sözləri əlavə edilsin;
2.6. 32-ci maddə üzrə:
2.6.1. 32.1-ci maddənin ikinci və üçüncü cümlələri müvafiq olaraq üçüncü və dördüncü cümlələr hesab edilsin və həmin maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:
"Fiziki şəxsin nümayəndəsi onun yaxın qohumu və ya vəkil olur.";
2.6.2. 32.2-ci maddənin birinci cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"Hüquqi şəxsin nümayəndəsi qanunlarla, digər hüquqi aktlarla və ya hüquqi şəxsin təsis sənədləri ilə müəyyən edilmiş səlahiyyətli şəxsləri, yaxud müvafiq qaydada səlahiyyət verilməsi və əsas iş yeri həmin hüquqi şəxs olan işçiləri və ya vəkillər olur.";
2.7. 45-ci maddə üzrə:
2.7.1. 45.2-ci maddənin birinci cümləsinə, 45.4-cü və 45.7-ci maddələrə "təşkilatlarında" sözündən sonra ", elektron pul təşkilatlarında" sözləri əlavə edilsin;
2.7.2. 45.3-cü maddə üzrə:
2.7.2.1. mətni birinci abzas hesab edilsin və həmin abzas "tərəfindən" sözündən sonra "həmin təşkilatlardan elektron qaydada sorgulanır," sözləri əlavə edilsin;
2.7.2.2. aşağıdakı məzmununda ikinci abzas əlavə edilsin:
"Borclunun elektron pul təşkilatında hesabının və vəsaitinin mövcudluğu barədə məlumatlar icra məmuru tərəfindən həmin təşkilatdan elektron qaydada öldə edilir.";
2.7.3. aşağıdakı məzmununda 45.5-1-ci maddə əlavə edilsin:
"45.5-1. Bank hesablarındakı vəsaitlərin üzərinə həbs qoyulması və tələbin həmin vəsaitlərə yönəldilməsi ilə bağlı qaydalar "Ödəniş xidmətləri və ödəniş sistemləri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq digər ödəniş hesablarına və ödəniş hesablarına xidmət edən ödəniş xidməti təchizatçılarına şamil olunur.";
2.7.4. 45.7-1-ci maddəyə "təşkilatlarındakı" sözündən sonra ", elektron pul təşkilatlarındakı" sözləri əlavə edilsin;
2.7.5. aşağıdakı məzmununda 45.7-2-ci maddə əlavə edilsin:
"45.7-2. İcra sənədləri üzrə tələbin borclunun bank və digər kredit

təşkilatlarında, elektron pul təşkilatlarında olan pul vəsaitlərinə icra sənədinin icrası üçün lazım olan miqdarda və həcmdə yönəldilməsi barədə icra məmurunun qərarı "Elektron icra" informasiya sistemi vasitəsilə ötürülür.
İcra məmurunun belə qərarının bank və digər kredit təşkilatları, elektron pul təşkilatları tərəfindənqəbulu və icrasının nəticəsi barədə məlumatın "Elektron icra" informasiya sisteminə ötürülməsi bank və digər kredit təşkilatlarının, elektron pul təşkilatlarının həmin sistemlə inteqrasiya olunmuş informasiya sistemi vasitəsilə təmin edilir.
İcra məmurunun belə qərarının qəbuluna səbəb olmuş əsaslar aradan qalxdıqda icra məmuru 1 iş günü müddətində həmin qərarın icra məmurna qaytarılması barədə bank və digər kredit təşkilatını, elektron pul təşkilatını elektron qaydada məlumatlandırır.";
2.8. 46.3-cü və 56.3-cü maddələrə "təşkilatlarında" sözündən sonra ", elektron pul təşkilatlarında" sözləri əlavə edilsin;
2.9. 72-ci maddə üzrə:
2.9.1. 72.3-cü maddənin ikinci cümləsinə "verildikdə" sözündən sonra ", yaxud "Elektron icra" informasiya sistemi vasitəsilə borclunun adına qeydə alınmış mobil telefon nömrəsinə (nömrələrinə) SMS-lə göndəriləndikdə" sözləri əlavə edilsin;
2.9.2. 72.4-cü maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci və üçüncü abzaslar əlavə edilsin:
"İcra hərəkətləri həyata keçirilərkən müvafiq sahədə yaşamağa (olmağa) hüquqi əsasları olmayan digər şəxslər də tələbkərin tələbi ilə oradan çıxarılırlar.
Vahid ünvandan çıxarılmalı olan şəxslər icra sənədinin icrasından yayınmaq məqsədilə həmin ünvan daxilində tələbkəra məxsus digər tikilini zəbt etdikdə, yaxud eyni ünvanda özbaşına inşa etdikləri tikilidə yaşadıqda tələbkərin tələbi ilə əlavə məhkəmə qərarı olmadan həmin sahələrdən də çıxarılırlar.";
2.10. 83-cü maddə üzrə:
2.10.1. adına "təşkilatı" sözündən sonra ", elektron pul təşkilatı" sözləri əlavə edilsin;
2.10.2. mətninə "təşkilatı" sözündən sonra ", elektron pul təşkilatı" sözləri əlavə edilsin, "təşkilatının" sözü "təşkilatını, elektron pul təşkilatını" sözləri ilə əvəz edilsin;
2.11. 84-1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Maddə 84-1. **Borclunun, borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması**
84-1.1. İcra sənədləri könüllü icra üçün müəyyən olunmuş vaxtda borclu fiziki şəxs və ya borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbəri tərəfindən üzrəstüz səbəbdən icra edilmədikdə, onların ölkədən getmək hüququ icra məmurunun əsaslandırılmış təqdimatı əsasında məhkəmənin qərarı ilə müvəqqəti məhdudlaşdırıla bilər. Borclu fiziki şəxsin və ya borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması barədə məhkəmə qərarı dərhal "Elektron məhkəmə" informasiya sistemindən "Elektron icra" informasiya sisteminə ötürülür. "Elektron icra" informasiya sistemi vasitəsilə bu barədə dərhal "Giriş-çıxış və qeydiyyat" idarələrarası avtomatlaşdırılmış məlumat-əxtarış sisteminə məlumat-əxtarış sisteminə borclu fiziki şəxs və ya borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması barədə məhkəmə qərarı dərhal "Elektron məhkəmə" informasiya sistemindən "Elektron icra" informasiya sisteminə ötürülür. "Elektron icra" informasiya sistemi vasitəsilə bu barədə dərhal "Giriş-çıxış və qeydiyyat" idarələrarası avtomatlaşdırılmış məlumat-əxtarış sisteminə borclu fiziki şəxs və ya borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılmasına səbəb olmuş əsaslar aradan qalxdıqda bu barədə məlumat dərhal "Elektron icra" informasiya sisteminə daxil edilir və "Giriş-çıxış və qeydiyyat" idarələrarası avtomatlaşdırılmış məlumat-əxtarış sisteminə ötürülür və həmin məlumat-əxtarış sisteminə borclu fiziki şəxsin və ya borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin barəsində tətbiq edilmiş məhdudiyyət götürülür və bununla bağlı "Elektron icra" informasiya sistemi vasitəsilə borclu fiziki şəxsin və ya borclu hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin adına qeydə alınmış mobil telefon nömrəsinə (nömrələrinə) SMS göndərilir."

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 may 2025-ci il

"Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində və "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 16 may tarixli 196-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 5 mart tarixli 672 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində və "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 16 may tarixli 196-VIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:
1. Müəyyən edilsin ki:
1.1. "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 27.4-cü maddəsinin ikinci cümləsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;
1.2. həmin Qanunun 27.4-cü maddəsinin ikinci cümləsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi nəzərdə tutulur.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:
2.1. "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 27.4-cü maddəsinin ikinci cümləsində nəzərdə tutulmuş informasiya sistemi barədə təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;
2.2. "Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində və "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 16 may tarixli 196-VIIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.
3. "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 5 mart tarixli 672 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan

Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 3, maddə 122 (Cild I) 2-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:
3.1. 2.1-ci bəndə "Qanununun" sözündən sonra "27.4-cü maddəsinin ikinci cümləsində," sözləri əlavə edilsin;
3.2. 2.2-ci bəndə "27.4-cü" sözlərindən sonra "maddəsinin birinci cümləsində" sözləri əlavə edilsin;
3.3. aşağıdakı məzmununda 2.2-1-ci bənd əlavə edilsin:
"2.2-1. həmin Qanunun 27.4-cü maddəsinin ikinci cümləsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi nəzərdə tutulur."

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 iyun 2025-ci il

"Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsində və "Meliorasiya və irriqasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 23 may tarixli 205-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində və "Meliorasiya və irriqasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 23 may tarixli 205-VIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:
1. "Meliorasiya və irriqasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1996-cı il 14 sentyabr tarixli 492 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997, № 3, maddə 170 (Cild I) 4-cü hissəsi ləğv edilsin.
2. "Azərbaycan Respublikasının 1997-ci il 26 dekabr tarixli Qanunu ilə təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikası Su Məcəlləsinin tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezi-

dentinin 1998-ci il 13 mart tarixli 685 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 3, maddə 169 (Cild I); 2024, № 12 (II kitab), maddə 1359) 2-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:
2.1. 2.2-ci bənddə "və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti həyata keçirirlər" sözləri "həyata keçirir" sözləri ilə əvəz edilsin;

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun On Üçüncü sessiyasının (WUF13) keçirilməsi ilə əlaqədar Təşkilat Komitəsinin yaradılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, BMT-nin Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun On Üçüncü sessiyasının (WUF13) təşkilinin və keçirilməsinin təmin edilməsi məqsədilə **qərara alıram**:

1. BMT-nin Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun On Üçüncü sessiyasının (WUF13) 2026-cı ildə Bakı şəhərində keçirilməsi ilə əlaqədar aşağıdakı tərkibdə Təşkilat Komitəsi yaradılsın:

Təşkilat Komitəsinin sədri

Samir Nuriyev - Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri

Təşkilat Komitəsinin üzvləri:

Anar Quliyev - Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri, Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun On Üçüncü sessiyasının milli koordinatoru

Sahil Babayev - Azərbaycan Respublikasının maliyyə naziri

Ceyhun Bayramov - Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri

Mikayıl Cəbbarov - Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyat naziri

Vilayət Eyvazov - Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri

Fərəh Əliyeva - Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri

Emin Ömrullayev - Azərbaycan Respublikasının elm və təhsil naziri

Hikmət Hacıyev - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri

Kəmaləddin Heydərov - Azərbaycan Respublikasının fəvqəladə hallar naziri

Şahmar Mövsümov - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının İqtisadi məsələlər və innovativ inkişaf siyasəti şöbəsinin müdiri

Teymur Musayev - Azərbaycan Respublikasının səhiyyə naziri

Zeynal Nəğdəliyev - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Ərazi-təşkilat məsələləri şöbəsinin müdiri

Rəşad Nəbiyev - Azərbaycan Respublikasının rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri

Arif Səmədov - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Protokol Xidmətinin rəisi

Şahin Bağirov - Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri

Vüqar Əhmədov - "Azərişiq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri

Aygün Əliyeva - Azərbaycan Respublikası Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin icraçı direktoru

Eldar Əzizov - Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı

Səbinə Hacıyeva - Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi

Vüsal Hüseynov - Azərbaycan Respublikası Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəisi

Elbay Qasımzadə - Azərbaycan Memarlar İttifaqı İdarə Heyətinin sədri

Əlçin Quliyev - Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi

Vüqar Qurbanov - Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin icraçı direktoru

Ceyran Mahmudova - Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin rektoru

Saleh Məmmədov - Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi İdarə Heyətinin sədri

Gülçöhrə Məmmədova - Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin rektoru

Zaur Mikayilov - Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin sədri

İlqar Musayev - Azərbaycan Respublikası Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidmətinin rəisi

Əli NəgİYEV - Azərbaycan Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin rəisi

Fuad NəgİYEV - Azərbaycan Respublikası Dövlət Turizm Agentliyinin sədri

Balababa Rzaev - "Azərenerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti İdarə Heyətinin sədri

Gülşən Rzaeva - Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin Aparatı rəhbərinin müavini

Umayra Tağıyeva - Azərbaycan Respublikası ekologiya və təbii sərvətlər nazirinin müavini

Səadət Yusifova - Azərbaycan Respublikası mədəniyyət nazirinin müavini.

2. Bu Sərəncamın 1-ci hissəsi ilə yaradılan Təşkilat Komitəsi:

2.1. BMT-nin Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun On Üçüncü sessiyasının (WUF13) təşkili və keçirilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planı hazırlayıb həyata keçirsin;

2.2. əməliyyat şirkətinin yaradılması ilə əlaqədar tədbirlər görsün.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamın 2.1-ci bəndində nəzərdə tutulan Tədbirlər Planının icrası ilə bağlı maliyyələşdirməni təmin etsin və digər zəruri məsələlərin həlli üçün tədbirlər görsün.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 iyun 2025-ci il

Azərbaycanın Baş naziri MDB Hökumət Başçıları Şurasının üzvlərinin Tacikistan Prezidenti ilə görüşündə iştirak edib

İyunun 5-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov Tacikistanın paytaxtı Düşənbə şəhərinə işgüzar səfəri çərçivəsində MDB Hökumət Başçıları Şurasının üzvlərinin Tacikistan Respublikasının Prezidenti Emoməli Rəhmon ilə görüşündə iştirak edib.

Bu barədə AZƏRTAC-a Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

"Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 16 may tarixli 200-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 13 iyun tarixli 725 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 16 may tarixli 200-VIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Müəyyən edilsin ki:

1.1. "Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 6-cı maddəsinin ikinci hissəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. həmin Qanunun 6-cı maddəsinin ikinci hissəsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

2.1. "Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 6-cı maddəsinin ikinci hissəsinə uyğun olaraq, daşınmaz abidələrin pasportlaşdırılması qaydalarını və pasportun nümunəvi formasını iki ay müddətində təsdiq edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.2. "Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 16 may tarixli 200-VIIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. "Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 13 iyun tarixli 725 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 6, maddə 386 (Cild I) 2-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. 2.1-ci bənddə "maddəsində" sözü "maddəsinin birinci və ikinci hissələrində" sözləri ilə əvəz edilsin;

3.2. aşağıdakı məzmununda 2.2-1-ci bənd əlavə edilsin:

"2.2-1. həmin Qanunun 6-cı maddəsinin ikinci hissəsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur;;"

3.3. 2.9-cu bənddə "maddəsində" sözü "maddəsinin birinci hissəsində" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 iyun 2025-ci il

Baş nazir: "Azərbaycan ilə MDB ölkələri arasında ticarət dövriyyəsinin müsbət dinamikasının qorunub saxlanılması sevindiricidir"

İyunun 5-də Tacikistan Respublikasının paytaxtı Düşənbə şəhərində Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Hökumət Başçıları Şurasının iclası keçirilib.

Nazirlər Kabinetindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov iclasda iştirak edib.

Tədbirdə çıxış edən Əli Əsədov gündəlikdəki iqtisadi, hüquqi və humanitar sahələrə aid məsələlərə yanaşı, MDB-nin fəaliyyəti ilə bağlı büdcə və kadr məsələlərinə də diqqət çəkib.

Humanitar əməkdaşlığı MDB çərçivəsində qarşılıqlı fəaliyyətin əsas istiqamətlərindən biri kimi qiymətləndirən Baş nazir, könüllülük hərəkatının inkişafı və bu sahədə beynəlxalq əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb. "Məlum olduğu kimi, ötən ilin dekabrında Bakıda MDB-yə üzv dövlətlərin Könüllülük Hərəkətləri Forumu uğurla təşkil olunub. Forumda MDB ölkələrindən gənclər fəal iştirak edib, çoxsaylı panel sessiyaları və dəyirmi masalar keçirilib", - deyərək Ə.Əsədov əlavə edib.

İclas iştirakçılarının diqqəti, həmçinin 2025-ci ildə MDB çərçivəsində keçiriləcək mühüm mədəni və idman tədbirlərinə yönəldilib. Qeyd olunub ki, cari il sentyabrın 28-dən oktyabrın 8-dək Azərbaycan Gənclər və digər şəhərlərində III MDB Oyunları keçiriləcək. Bu Oyunlar 23 idman növünü əhatə edəcək. "Artıq Oyunların rəsmi internet saytı istifadəyə verilib və orada tədbirin hazırlıq prosesi, yarışların cədvəli və idman məkanları ilə bağlı məlumatlarla tanış olmaq mümkündür", - deyərək Baş nazir bildirib.

Ə.Əsədov, həmçinin Laçın şəhərinin "2025-ci il üçün MDB-nin Mədəniyyət Paytaxtı" elan edilməsi ilə əlaqədar Tədbirlər Planının təsdiqləndiyini qeyd edib. Həmin plana əsasən, konfransların, konsertlərin, sərgilərin, teatr və kino festivallarının keçirilməsi, həmçinin müsabiqələrin və media

turların təşkili nəzərdə tutulur. Fəsişim üzərində Qələbənin 80 illiyi münasibətilə həyata keçirilən tədbirlərdən danışan Baş nazir vurğulayıb ki, Azərbaycan xalqı bu Qələbəyə həm cəbhədə, həm də arxa cəbhədə əhəmiyyətli töhfə verib.

Ə.Əsədov, eyni zamanda Azərbaycanın MDB-yə üzv dövlətlərlə iqtisadi-ticarət əlaqələrinin daha da genişləndirilməsinə böyük önəm verdiyini xatırladaraq deyib: "Bu baxımdan Azərbaycan ilə MDB ölkələri arasında ticarət dövriyyəsinin müsbət dinamikasının qorunub saxlanılması sevindirici haldır. Belə ki, 2024-cü ildə ti-

caret dövriyyəsi 7 faiz artıb. Cari ilin ilk 4 ayının yekunlarına əsasən isə 43 faiz artım müşahidə olunur".

İclas iştirakçılarının Azərbaycanın nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi istiqamətində atdığı addımlar barədə məlumatlandıran Baş nazir qeyd edib ki, xüsusilə gömrük və tranzit əməliyyatlarının rəqəmsallaşdırılmasına xüsusi diqqət yetirilir. Azərbaycan Avrasiyanın mühüm nəqliyyat-logistika mərkəzlərindən biri kimi "Şərqi-Qərb" və "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafında əhəmiyyətli rol oynayır.

Azərbaycanda bərpaolunan enerji mənbələri sahəsində uğurla həyata keçirilən irimiqyaslı layihələr barədə danışan Ə.Əsədov vurğulayıb ki, günəş və külək elektrik stansiyalarına dair imzalanmış müqavilələr 2030-cu ilə qədər ölkəyə əlavə 6 gigavat enerji təmin edəcək. "Eyni zamanda Azərbaycanın Şərqi Zəngəzur və Qarabağ bölgələrində müxtəlif gücə malik su-elektrik stansiyalarının tikintisi və istismara verilməsi hesabına hidroenerji potensialı daxili investisiyalar hesabına artırılır. Görülən işlər nəticəsində növbəti beş il ərzində bərpaolunan enerji mənbələrindən enerji istehsalı potensialının iqtisadi artırılması planlaşdırılır", - deyərək Baş nazir əlavə edib.

Sonda Baş nazir Əli Əsədov MDB çərçivəsində hökumətlərarası səviyyədə sıx əməkdaşlığın davam edəcəyinə ümidvar olduğunu ifadə edib. O, bunun üzv dövlətlər arasında ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığın genişlənməsinə müsbət təsir göstərdiyini vurğulayıb.

İclasın yekununda MDB-yə üzv dövlətlərin hökumət başçıları tərəfindən bir sıra sənədlər imzalanıb.

Qurtuluşun başlanğıcı

Tarix dəfələrlə sübut edib ki, dövlətlərin tarixində, xalqların taleyində böyük şəxsiyyətlərin və liderlərin qətiyyəti, mövqeyi və prinsipləri mühüm rol oynayır. Müstəqilliyimizin ilk illərində Azərbaycan baş verən hadisələr və Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasətində dövlətimizin və xalqımızın bütün təhlükələrdən xilas olması bu həqiqəti təsdiqləyən tarixi realılıqdır.

Hakimiyyətə tank belində gələnlər ölkəni uçuruma apardılar

Müstəqilliyimizin ilk illərində iqtidarda olan siyasi qrupların idarəçilikdə buraxdıqları kobud səhflərin, dövlət quruculuğunu həyata keçirmək əvəzinə hakimiyyət uğrunda mübarizə aparmalarının nəticəsi olaraq baş qaldıran siyasi böhran 1993-cü ilin ortalarına doğru daha da dərinləşmişdi. 1993-cü il iyunun əvvəllərində baş verən Gəncə hadisələri, qardaş qanının axıdılması artıq böhranın hərbi müstəviyə qədəm qoyduğunu göstərirdi. Respublikada vəziyyət tamamilə nəzarətdən çıxmışdı. Bütün bunların fonunda isə torpaqlarımız müdafiəsiz qaldığından Ermənistan işğalçı hücumlarını artırır. Digər tərəfdən isə respublikada separatçılıq baş qaldırmış, cinayətkarlıq artmışdı. Hakimiyyət orqanlarının fəaliyyəti demək olar ki, iflic vəziyyətdə idi, cəmiyyət həyatının bütün sahələrində xaos və anarxiya baş alıb gedirdi və bütün bunlar ölkənin gələcəyi baxımından yaxşı heç nə vəd etmirdi.

O dövrdə baş verən proseslər həm də lider faktorunun dövlət idarəçiliyin-

də nə qədər vacib olduğunu təsdiq edirdi. Təəssüf ki, həmin dövrdə Azərbaycan xalqı dövlətə rəhbərlik edə biləcək həqiqi liderdən uzaq düşmüşdü. Hakimiyyətə tank belində gələn qaragürüx siyasi qruplar isə müstəqilliyimizi itirmək, dövlətçiliyimizi məhv etmək təhlükəsi qarşısında qoymuşdular. Lakin xalq ümidini itirməmişdi. Bu baxımdan hələ 1992-ci ilin noyabrında Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Naxçıvanda Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis edilməsi və qısa zamanda on minlərlə insanın bu yeni siyasi təşkilatın sıralarına üzv olması ondan xəbər verirdi ki, xalqımız öz nəcətini, dövlətin xilasını məhz Ulu Öndərin siyasi hakimiyyətə gəlişində görür. Buna qədər isə Heydər Əliyev Naxçıvanı Ermənistanın işğalından qorumuş, blokada şəraitində olan muxtar respublikanın sosial-iqtisadi çətinliklərindən aradan qaldırılması üçün mühüm işlər görmüşdü. Bütün bunları bilən xalqımız əmin idi ki, Azərbaycanı ağır və böhranlı vəziyyətdən ancaq Heydər Əliyev dühəsi xilas edə bilər.

Ümumxalq qərarının təəcəssümü

1993-cü ilin Gəncə hadisələrindən sonra Heydər Əliyevin proseslərə müdaxilə etməsi artıq tarixi zərurətə çevrilmişdi. Çünki Gəncədə başlanmış qardaş qırğınının, silahlı dəstələrin Bakıya yürüşünün qarşısını yalnız Heydər Əliyev ala bilərdi. Ölkəni hərbi-siyasi böhrandan Ulu Öndər qurtara bilərdi. Bunun üçün Heydər Əliyevə göndərilən məktublar və teleqramlar həm də ümumxalq qərarının təəcəssümü idi. Vəziyyəti dəyərləndirən Ulu Öndər Heydər Əliyev çox gözəl bildirdi ki, proseslərə müdaxilə etməyə müstəqilliyimiz itirilə, dövlətçiliyimiz məhv ola bilər. Ulu Öndər çıxışlarının birində bu

barədə deyib: "1993-cü ilin iyun ayında Azərbaycanda böyük dövlət böhranı yaranmışdı. Azərbaycan dağılmağa başlamışdı, o vaxtkı iqtidar ölkəni idarə edə bilmədi. Gəncədə toqquşma baş verdi, qan töküldü. Gəncədə başlayan hərəkət Azərbaycandan ərazisinin, demək olar ki, yarısından çoxunda hakimiyyəti öz əlinə aldı. Vaxtilə mənə təqib edən, Naxçıvanda mənə devirmək, mənə Azərbaycanın müxtəlif təbəqələrinin nümayəndələri, ziyalıları oldu. Onlar mənə yenidən Bakıya dəvət etdilər".

Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü il iyunun 9-da təyيارə ilə Naxçıvandan Bakıya gəlməsi Azərbaycan cəmiyyətində tamamilə fərqli əhvali-ruhiyyə formalaşdırdı. Dahi şəxsiyyətin gəlişi belə ovqatı müsbətə doğru dəyişdi. Həmin vaxtda qaldırılan "Heydər baba, xalqı bu bələdan qurtar!" kimi şüarlar bütün Azərbaycan xalqının arzularının ifadəsi idi. Hər kəs ölkəni çətin vəziyyətdən ancaq Heydər Əliyev dühasının xilas edəcəyinə əmin idi.

Bakıya gəldikdən sonra Gəncədəki vəziyyətə tanış olmaq üçün oraya yola düşən Heydər Əliyev döyüş meydanına çevrilmiş əraziyə baş çəkdi, şəhər sakinləri və hərbi qulluqçularla görüşdü. Məhz Ulu Öndərin Gəncə səfəri vətəndaş qarşıdurmasının, yeni faciələrin qarşısını aldı.

Nüfuzlu dövlət

Azərbaycan tarixinin Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olan hər bir hadisəsi respublikamızın taleyində müsbət dəyişikliklərin, inkişafın və yüksəlişin əsa-

sını qoyub. Bu baxımdan 1993-cü il iyunun 9-da Heydər Əliyevin Naxçıvandan Bakıya gəlişi müstəqillik tariximizin ən böyük siyasi hadisəsidir. Çünki bu gəliş sıradan bir gəliş deyildi. Heydər Əliyevin Naxçıvandan Bakıya gəlişi Azərbaycanı Qurtuluş aparan yolun başlanğıcı oldu. Bu gəlişə Ulu Öndər Heydər Əliyev qurtuluş missiyasına başlayaraq Azərbaycanı bütün təhlükələrdən və böhranlardan xilas etdi. İyunun 15-nin ölkəmizdə Milli Qurtuluş Günü kimi əbədiləşdirilməsi isə Ulu Öndərin xilaskarlıq missiyasına verilən ümumxalq qiymətidir.

Cəmi bir neçə gündən sonra Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Naxçıvandan Bakıya gəlişinin 32-ci ildə tamam olacağı. İllər bir-birini əvəzlədikcə, Azərbaycan daha da inkişaf etdikcə və gücləndikcə Ulu Öndərin 1993-cü ildə gördüyü işlərin məzmununu, hansı çətinlikləri dəf etdiyini, kimlərə və hansı qüvvələrə qalib gəldiyini daha dərinlən anlayırıq.

Həmin təlatümlü günlərdə Ulu Öndərin başladığı xilaskarlıq missiyası güclü Azərbaycan dövlətinin yaradılması, müstəqilliyimizin əsaslarının möhkəmləndirilməsi ilə nəticələndi. Bu gün Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dahi liderin yaratdığı təməllər üzərində yüksəlir, dinamik inkişaf edir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikamızın əldə etdiyi bütün uğurlar həm də tarixin ən güclü Azərbaycanı dünyaya böyan edir. Bəli, 32 il əvvəl Heydər Əliyevin xilas etdiyi Azərbaycan bu gün dünyada torpaqlarını işğaldan azad edən, erməni separatizminə son qoyan və etimad göstərilən nüfuzlu dövlət kimi tanınır.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Bakıda enerji zirvəsi

Strateji müqavilə, saziş və "yaşıl təşəbbüs"lərlə yadda qaldı

Regionun enerji sektorunda mühüm hadisələrdən biri olan Bakı Enerji Həftəsi başa çatdı. Üç gün dünyanın aparıcı şirkətləri, dövlət qurumları və investorlar Xəzər regionunun gələcək enerji strategiyasını müəyyənləşdirmək üçün bir araya gəldilər. 30-cu "Caspian Oil and Gas", 13-cü "Caspian Power" sərgiləri və 30-cu "Baku Energy Forum" tədbirləri enerji təhlükəsizliyi, beynəlxalq əməkdaşlıq və "yaşıl keçid" sahəsində vacib müzakirələrin aparıldığı platformaya çevrilməklə ölkəmizin beynəlxalq enerji sektorundakı mövqeyini bir daha təsdiqlədi. Həftə çərçivəsində ölkənin enerji gündəliyinə dair əsas prioritetlər, yeni tərəfdaşlıqlar və strateji təşəbbüslər təqdim olundu.

Bakı Enerji Həftəsi yalnız fikir mübadiləsinin səsləndirildiyi meydan kimi deyil, həm də praktiki nəticələrin əldə olunduğu bir platforma kimi yadda qaldı. Enerji həftəsi çərçivəsində müzakirələr və təqdimatlardan əlavə, əməkdaşlıq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi məqsədilə bir sıra razılaşmalar əldə edildi, strateji əhəmiyyətli müqavilələr bağlandı. Fikrimizi faktların dili ilə çatdırsaq, mənzərə aydın olacaq. SOCAR ilə BP, "ExxonMobil", TPAO kimi enerji nəhəngləri arasında yeni hasilat və kəşfiyyat sazişləri imzalanması Xəzər dənizinin ehtiyatlarının daha səmərəli şəkildə dəyərləndirilməsinə şərait yaradacaq.

Bərpaolunan enerji, "yaşıl keçid" və regional enerji dəhlizləri kimi sahələrdə də mühüm razılaşmalar əldə olundu. Bu istiqamətdə Azərbaycanın enerji strategiyası, "yaşıl keçid" siyasəti və regional əməkdaşlıq imkanları geniş müzakirə edildi. Xüsusilə dərin qaz hasilatı, "yaşıl enerji" texnologiyaları və "yaşıl enerji dəhlizi" kimi istiqamətlərdə əldə olunan strateji razılaşmalar Azərbaycanın enerji keçidi prosesində liderliyini möhkəmləndirərək, region üçün nümunəvi model yaradılmasına yol açacaq. Bu da ona dəlalət edir ki, Azərbaycan həm ənənəvi enerji mənbələri üzrə etibarlı tərəfdaş, həm də bərpaolunan enerji sahəsində regional liderdir.

Sərginin açılışında Prezident İlham Əliyevin çıxışı isə Azərbaycanın enerji tarixində yeni bir fəsil açdı, onu qlobal enerji arenasında aparıcı oyunçu kimi təsdiqlədi: "Biz tərəfdaşlarımızla birlikdə Xəzər dənizini Qara dəniz və Aralq dənizi ilə birləşdirən strateji boru kəmərlərini inşa etmişik. Əlbəttə, bunların tacı Azərbaycanın dəniz yataqlarından İtaliyanın sahilinə qədər uzanan 3500 kilometrlik "Cənub qaz dəhlizi"dir. Əlbəttə, bir çox digər ölkələrin enerji təhlükəsizliyinə sərməyə yatırımı Azərbaycanın geosiyasi əhəmiyyətini artırır. Biz anlayırıq ki, bundan sonra da enerji, neft və qaz bir çox ölkənin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində əhəmiyyətli rol oynayacaqdır. Ötənlik "Bakı Enerji Həftəsi"ndəki çıxışım zamanı mən iştirakçılara məlumat verdim ki, o zaman biz səkkiz ölkəyə təbii qaz ixrac edirik. Bu gün isə deyə bilərik ki, həmin ölkələrin sayı 12-yə çatıb və bu, hələ də son deyil".

Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində ümumi gücü 200 Mvtt olan 3 günəş enerjisi layihələrinin reallaşdırılması istiqamətində Energetika Nazirliyi ilə Maire Tecnimont S.p.A. arasında "yaşıl enerji" sahəsində əməkdaşlıq nəzərdə tutan müqavilələr bağlandı. Energetika Nazirliyi ilə "Universal Solar Azerbaijan" MMC arasında ölkəmizdə ilk dəfə olaraq bərpaolunan enerji sahəsində keçirilmiş

beynəlxalq hərrac mexanizmi əsasında reallaşdırılan 100 Mvtt gücündə "Qobustan" Günəş-Elektrik Stansiyası (GES) layihəsi üzrə "Torpaq icarə müqaviləsi" imzalandı. İşğaldan azad edilmiş ərazilərin "yaşıl enerji zonası"na çevrilməsi məqsədilə həyata keçirilən təşəbbüslər çərçivəsində Cəbrayıl rayonunda tikilməsi planlaşdırılan iki günəş-elektrik stansiyası üzrə də müqavilələr təsdiqləndi. Cəbrayılın inşa olunacaq günəş stansiyaları ilə bağlı "Norm" ASC ilə birgə balanslaşdırma müqavilələri təsdiqləndi.

Forumda Azərbaycanın 2030-cu ilə qədər olan "yaşıl enerji gündəliyi" təqdim olundu. Ən önəmli təşəbbüslərdən biri kimi "Yaşıl enerji dəhlizi" layihəsi xüsusi diqqət çəkdi. Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan arasında imzalanan yeni razılaşmalar çərçivəsində Xəzər dənizi sahilindən Avropaya qədər uzanan elektrikötürmə marşrutu yaradılacaq. Bu dəhliz vasitəsilə ölkəmizdə istehsal ediləcək günəş və külək enerjisi Avropa ölkələrinə ixrac olunacaq. 13-cü "Caspian Power" sərgisində həmçinin bir sıra beynəlxalq şirkətlər, xüsusilə "Masdar" (BƏƏ), "ACWA Power" (Səudiyyə Ərəbistanı) və "Fortescue Future Industries" (Avstraliya) kimi investorlar Azərbaycanda külək və günəş enerjisi layihələrinə sərməyə yatırmaq planlarını təqdim etdilər. Bu təşəbbüslər çərçivəsində "yaşıl enerji" istehsalı deyil, həm də "yaşıl hidrogen" texnologiyalarının təbiiqi planlaşdırılır.

Bakı Enerji Həftəsi bir daha göstərdi ki, Azərbaycan təkcə enerji istehsalçısı deyil, həm də enerji gündəmini formalaşdıran ölkələrdəndir. Əldə olunan nəticələr Azərbaycanın regional və global enerji təhlükəsizliyindəki rolunu möhkəmləndirməklə yanaşı, iqtisadi inkişafına və dayanıqlı gələcək quruculuğuna xidmət edir.

Məlumdur ki, ənənəvi enerji ilə yanaşı, "yaşıl texnologiya"lara yönələn strateji xətt ölkənin 2030-cu ilə qədər olan milli enerji strategiyasının əsasını təşkil edir. Bu baxımdan keçirilən tədbirlər bir daha sübut etdi ki, enerji yalnız resurs deyil, həm də diplomatiya, texnologiya və dayanıqlılığın kəsişdiyi strateji sahədir. Beynəlxalq tədbirin başa çatması ilə Azərbaycan növbəti dəfə enerji diplomatiyasında öz lider mövqeyini təsdiqlədi. Sərgi və forum çərçivəsində imzalanan mühüm saziş və müqavilələr, təqdim olunan texnologiyalar və "yaşıl enerji" ilə bağlı irəliləyən təşəbbüslər ölkənin enerji sektorunda davamlı inkişaf strategiyasının tərkib hissəsinə çevrildi.

Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın potensial imkanlarının təqdim edildiyi əməkdaşlıq platforması

Azərbaycan 30 illik tarixə malik Bakı Enerji Həftəsinə bu dəfə də uğurla evsahibliyi etdi. 39 ölkədən 267 şirkətin iştirak etdiyi tədbir çərçivəsində müxtəlif mövzularda panel müzakirələr baş tutdu. Dünyanın aparıcı şirkətlərinə neft və qaz istehsalçısı olan ölkəmizin "yaşıl enerji" sahəsindəki potensialı bir daha nümayiş etdirildi.

Prezident İlham Əliyev bu məsələyə Bakı Enerji Həftəsinin rəsmi açılış mərasimindəki çıxışında da toxundu. Dövlət başçısı qeyd etdi ki, imzalanmış müqavilələr və sərməyə öhdəliklərinə əsasən, Azərbaycan 2030-cu ilədək 6,5 qı-qavat həcmində istehsal edilə biləcək bərpaolunan enerji gücünə malik olacaq. Bu da bizim ümumi enerji istehsalımızın 35 faizdən çoxunu təşkil edəcək. "Yəni, Azər-

baycanın "yaşıl enerji" gündəliyi olduqca iddialıdır. Neft və qazla zəngin olan ölkənin xarici investorlarla bərabər "yaşıl enerji"yə sərməyə qoyması bizim məsuliyyətimizi nümayiş etdirir. Bütün bu "yaşıl enerji" potensialımız sayəsində biz, əlbəttə ki, Azərbaycanın elektrik enerjisinə artan tələbatını təmin edəcəyik, əsasən bərpaolunan enerji hesabına təmin edəcəyik. Bunun nəticəsində bir neçə mil-

yard kubmetr qaza qənaət ediləcək və bu həcm ixrac oluna biləcək", - deyərək ölkə rəhbəri bildirdi.

Milli Məclisin deputatı Vüqar Bayramov qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, Bakı Enerji Həftəsi bir tərəfdən Azərbaycanın potensial imkanlarının təqdim edildiyi, digər tərəfdən aparıcı şirkətlər, bəyın mərkəzləri, bir sıra ölkələrin dövlət rəsmilərinin bir araya gəldiyi əməkdaşlıq platformasıdır. Azərbaycanın uzun müddət bu tədbirə evsahibliyi etdiyini xatırladan iqtisadçı qeyd edib ki, xüsusən inkişaf etmiş ölkələrin, aparıcı şirkətlərin tədbirə marağı-

nın yüksək olması Azərbaycanın enerji ölkəsi olaraq bir tərəfdən Avrasiyanın enerji xəritəsini dəyişdirdiyindən, digər tərəfdən isə daha innovativ və müasir çağırış-

lara uyğun yaşama və texnologiyaların təqdimatını həyata keçirə bildiyindən xəbər verir. "Çünki burada şirkətlər hər dəfə fərqli texnologiya və innovasiyanı təqdim edirlər. Bu baxımdan enerji həftəsi Azərbaycan üçün həm mövcud potensialın təqdimatı, həm əvvəlki dövrlərdə həyata keçirilən fəaliyyətlərdən əldə edilən uğurların bölüşdürülməsi, eyni zamanda yeni əməkdaşlıq imkanlarının müəyyənləşdirilməsi baxımından vacibdir. Sözsüz ki, bu, ölkənin gücünü göstərən faktikarlardandır", - deyərək əlavə edib. Deputat qeyd edib ki, ümumiyyət-

lə, Azərbaycanın enerji siyasəti strategiyası ölkəmizi regionda orta güc ölkəsinə çevirib. Bu, əsas Ümummilli Lider tərəfindən qoyulan strategiyamızın məhz həmin dövrlərdə uzaqgörən siyasət nəticəsində reallaşması anlamına gəlir. Nəzərə alsaq ki, 1990-cı illərin əvvəllərində ovaxtkı hakimiyyətə yarıtmaz siyasəti nəticəsində Azərbaycan iqtisadiyyatında ciddi tənəzzül müşahidə olunurdu. Ulu Öndərin yenidən hakimiyyətə qayıtması həm tənəzzülün aradan qaldırılmasına, həm də yeni strategiyamızın müəyyənləşdirilməsinə imkan yaradırdı. Bu strategiya

Azərbaycanın geosiyasi mövqeyini gücləndirməkdəndir.

V.Bayramov vurğulayıb ki, müasir çağırışlara uyğun inkişaf strategiyası Prezident İlham Əliyev tərəfindən və onun rəhbərliyi ilə həyata keçirilir. Azərbaycan ötən il 25 milyard kubmetr mavi qazı 12 ölkəyə neql edib və qaz hasilatının, həmçinin qaz ixrac olunan ölkələrin sayında artım olacağı gözlənilir. Bu, təbii ki, Azərbaycan üçün həm də dövlət gəlirlərinin artması deməkdir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Nazir Fərid Əhmədov Gədəbəy şəhərində vətəndaşları qəbul edib

Ədliyyə naziri Fərid Əhmədov 5 iyun tarixində Gədəbəy şəhərində vətəndaşları qəbul edib.

Qəbuldan əvvəl nazir Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edib və onun gül dəstəsi qoyub. Qəbulda Gədəbəy, Şəmkir, Tovuz, Ağstafa və Qazax

rayon sakinlərinin ədliyyə fəaliyyəti ilə bağlı müraciətləri dinlənilib. Vətəndaşların müraciətlərində qaldırılan məsələlərin bir qismi yerində müsbət həllini tapıb. Əlavə araşdırma tələb edən digər müraciətlərə isə mövcud qanunvericiliyin tələblərinə uyğun şəkildə baxılması ilə bağ-

lı nazirliyin aidiyyəti struktur bölmələrinin rəhbər şəxslərinə müvafiq tapşırıqlar verilib.

Qeyd edək ki, qəbul mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının və digər idarəetmə qurumlarının rəhbərləri tərəfindən şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən həyata keçirilib.

Beynəlxalq konfransda Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun sosial media ilə iş sahəsində müsbət təcrübələri təqdim olunub

Azərbaycan Respublikasının Baş prokurorunun müavini Heydər Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti 2025-ci ilin 4-5 iyun tarixlərində Monqolustanın Ulan-Bator şəhərində keçirilmiş Beynəlxalq Prokurorlar Assosiasiyasının (BPA) 10-cu Regional Konfransında iştirak edib.

Mərkəzi Asiya və Avropa ölkələrinin prokurorluqlarını bir araya gətirən mötəbər tədbirin rəsmi açılış mərasimində Monqolustan Prezidenti cənab Xucnaaqiyn Xurelsux konfrans iştirakçılarını salamlamış, tədbirin işinə uğurlar arzulamış və beynəlxalq əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğulamışdır.

Konfrans çərçivəsində beynəlxalq əməkdaşlığın inkişafı, sosial medianın müasir çağırışlar fonunda hüquqi aspektləri və kibercinayətkarlıqla mübarizə sahəsinə təsiri ki-

mi aktual məsələlər müzakirə olunub.

Baş prokurorun müavini Heydər Məmmədov konfransda təqdimatla çıxış edərək, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin bütün sahələrdə dinamik inkişaf yolunda irəlilədiyini, tərəqqi yönümlü islahatların informasiya-kommunikasiya texnologiyaları, suni intellekt və rəqəmsal media sferalarını da əhatə etdiyini vurğulamışdır.

Bu kontekstdə sosial medianın daha səmərəli istifadə məsələlərinə də toxunan Heydər Məmmədov təhlükəsiz sosial media mühitinə xidmət edən hüquqi tənzimləmə mexanizmlərinin tətbiqi imkanlarını tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırmışdır.

Daha sonra Heydər Məmmədov media və sosial şəbəkələrdən cinayətlərin aşkar olunması, onların qarşısının alınmasında effektiv istifadə edilməsi, Azərbaycanda sosial

media sahəsində normativ hüquqi bazanın gücləndirilməsi və bu kontekstdə beynəlxalq tələblərə cavab verən standartların tətbiqi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat vermişdir.

Həmçinin Bakıda uğurla keçirilmiş BPA-nın 29-cu İllik Konfrans və Ümumi Yığıncağının beynəlxalq hüquq əməkdaşlığına verdiyi töhfə xüsusi vurğulanmışdır.

Tədbirin gedişində Azərbaycan Respublikasının Baş prokurorunun müavini Heydər Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Monqolustanın Baş prokuroru Jarqal-saixan Banzraqınla, habelə Çin, Nepal, Avstriya, Zimbabve, Tacikistan və Qazaxıstan kimi ölkələrin prokurorluq nümayəndələri ilə görüşlər keçirərək hüquqi əməkdaşlıq və qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparmışdır.

"Azərbaycan"

Çinli qonaqlar Milli Məclisdə olublar

Milli Məclisin bir qrup deputatı iyunun 5-də Çin Xalq Siyasi Məşvərət Şurasının Quandongq Əyalət Komitəsinin sədri Lin Keqinqin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Parlamentin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri və Çinlə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvü Azər Əmiraslanov qonaqları salamlayaraq, Azərbaycanla Çinin qarşılıqlı əməkdaşlığa böyük maraq göstərdiyini deyib. O, ölkələrimiz arasında münasibətlərin strateji xarakterinə toxunub, əlaqələrin bugünkü yüksək səviyyəyə çatmasında hər iki ölkənin dövlət başçıları

nın mühüm rolunu vurğulayıb. Komitə sədri ölkələrimizin iqtisadi və siyasi müstəqillik kimi məsələlərə yüksək dəyər verməsindən söz açıb, bir çox global əhəmiyyətli layihələrdə, eləcə də Orta dəhlizin reallaşması çərçivəsində birgə səylərini yüksək dəyərləndirib. O, Azərbaycan və Çin arasında uğurlu əməkdaşlığın, o cümlədən parlament müstəvisində əlaqələrimizin inkişaf etdirilməsi barədə fikirlərini səsləndirib.

Çin Xalq Siyasi Məşvərət Şurasının Quandongq Əyalət Komitəsinin sədri Lin Keqing göstərilən yüksək qonaqpərvərliyə görə təşəkkür edib, səfəri ilə bağlı xoş təəssüratlarını bölüşüb. Ölkələrimiz arasındakı yüksək siyasi dialoqun iqtisadi-ticarəti münasibətlərə və digər sahələrdə əməkdaşlığın inkişafına müsbət təsir etdiyini bildiren qonaq qar-

şılıqlı-faydalı əməkdaşlığımızın perspektivlərindən danışmış. Sonra Milli Məclisin Çinlə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvü Ziyad Səmədzadə Çin iqtisadiyyatının özünəməxsus cəhətlərinə diqqət çəkib, onun global iqtisadiyyatda artan rolundan danışmış. Söhbət zamanı iki ölkə arasında münasibətlərin dərinləşməsində parlamentlərin də vacib rolu qeyd edilib, ikitərəfli münasibətlərin bir sıra istiqamətlərdə inkişafı və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşdə deputatlar Naqif Həmzəyev, Səbinə Salmanova, Fatma Yıldırım, Göydəniz Qəhrəmanov, Çin nümayəndə heyətinin üzvləri və digər şəxslər iştirak ediblər.

"Azərbaycan"

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasında e-AHIK elektron rezervasiya sisteminin təqdimatı keçirilib

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasında (AHIK) e-AHIK elektron rezervasiya sisteminin təqdimatı keçirilib.

Tədbirdə yollayışların verilməsində e-AHIK elektron rezervasiya sisteminin üstünlükləri haqqında məlumat verilib. Bildirilib ki, sistem yollayışların verilməsi prosesində əlçatanlığın, şəffaflığın və operativliyin təmin edilməsi məqsədilə yaradılıb və elektron sistem vasitəsi ilə sanatoriya-kurort və istirahət mərkəzlərinə yollayışı daha asan və rahat şəkildə əldə etmək mümkün olacaq. Qeyd olunub ki, e-AHIK sistemi üzərindən müraciət qəbul olduqda təsdiq barədə müraciət edən şəxsə məlumat verilir. Sonra şəxsi kabinetdə ödəniş linki ilə yollayışın qismən dəyəri ödənilir və elektron yollayış müəciət edən şəxsin elektron poçt ünvanına göndərilir. Yollayışı əldə edən şəxs elektron

yollayış və şəxsiyyət vəsiqəsi ilə göstərilən tarixdə sanatoriya və ya istirahət mərkəzinə yaxınlaşır. Həmçinin tədbirdə sistemdən istifadə qaydaları haqqında təqdimat edilib.

Sonra ittifaq üzvlərinin əmək hüquqlarının müdafiəsi, sağlamlığının qorunması, istirahətinin təşkili istiqamətində görülən işlərdən, aparılan islahatlardan və tətbiq edilən yeniliklərdən bəhs edən video nümayiş etdirilib.

Konfederasiyanın həyata keçirdiyi "AHIK könüllüləri", "Layiqli Əmək Səfirləri", "Sağlamlığa doğru qatıl!", "Həmkardan həmkara qayğı ilə" layihələri barədə də ətraflı məlumat verilib, həmin layihələrdən hazırlanmış videoçarx izlənilib.

Diqqətə çatdırılıb ki, Konfederasiya tərəfindən ittifaq üzvləri üçün əlavə xüsusi endirimlər və bonuslar təqdim edən "AHIK Plus" proqramının da yaxın vaxt-

larda icrasına başlanılacaq. Proqram üzvlərin sosial rifahının yüksəldilməsini, mal və xidmətlərə daha sərfəli çıxış imkanlarının yaradılmasını hədəfləyir.

Tədbirdən sonra media nümayəndələri "Kurort" Turizm İnformasiya Mərkəzi ilə tanış olublar. Məlumat verilib ki, e-AHIK sistemi üzərindən edilən müraciətlər bu Mərkəzdə emal olunur. Media nümayəndələri, həmçinin Konfederasiya tərəfindən yeni yaradılan Əməyin Mühafizəsi və Hüquqi Yardım Mərkəzində də olublar. Bildirilib ki, Mərkəzdə ittifaq üzvlərinə əməyin hüquq və texniki müfəttişləri tərəfindən əmək münasibətlərində hüquqi məsələlərlə bağlı ödənişsiz hüquqi yardım göstərilir. Məqsəd həmkarlar ittifaqı üzvlərinin əmək, sosial, iqtisadi hüquqlarının və qanuni mənafələrinin müdafiəsinin daha etibarlı təşkili ilə məmnunluq səviyyəsinin yüksəldilməsidir.

Azərbaycan-Çin İqtisadi və ticarət əməkdaşlığı konfransı keçirilib

İqtisadiyyat Nazirliyinin dəstəyi, İxrac və İnvestisiyaların Təşviqi Agentliyi - AZPROMO və Çin Beynəlxalq Ticarətin Təşviqi Şurasının (CCPIT) Quandong Komitəsinin birgə təşkilatçılığı ilə Bakıda Azərbaycan-Çin (Quandong) İqtisadi və ticarət əməkdaşlığı konfransı keçirilib.

Tədbirdə hər iki tərəfdən rəsmi şəxslərlə yanaşı, sənaye, enerji, maliyyə, tikinti, ticarət və digər sahələrdə fəaliyyət göstərən 60-dan çox şirkət təmsil olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfransda iqtisadiyyat nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev qarşılıqlı dostluq və etimad prinsiplərinə əsaslanan Azərbaycan-Çin münasibətlərinin genişləndirilməsi üçün yaradılan imkanlar, sənaye zonaları və azad edilməsi ərazilərdə biznes fərsətləri haqqında məlumat verilib, çinli, o cümlədən Quandong Əyalətini təmsil edən iş adamları fəal işbirliyinə dəvət olunub.

dollarını ötürüb. Çin şirkətlərinin ölkəmizdə yaşıl enerji, avtomobil istehsalı, İKT, nəqliyyat və digər sahələrdə reallaşdırılan layihələrdə aktiv iştirakı, həmçinin həyata keçirilən təcrübə mübadiləsi yüksək qiymətləndirilib.

Tədbirdə ölkəmizin iqtisadi potensialı, ölverişli işgüzar Agentliyin qeyri-neft məhsullarının "Made in Azerbaijan" brendi altında Çin bazarında tanındılması və təşviqi, eləcə də Çin biznesinin ölkəmizdə fəaliyyətinə dəstək göstərilməsi istiqamətində görülən işlər barədə məlumat verilib.

CCPIT-in Quandong Əyalət Şöbəsinin I dərəcəli büro səviyyəli rəsmisi Bay Minqşao Çinin və Azərbaycanın işgüzar dairələri arasında artan təmasları vurğulayıb, nəticəyönümlü birgə təşəbbüslərin önəmli ifadə edib.

Çinin Azərbaycandakı səfiri Lu Mey yüksələn xətlə in-

novasiya və texnologiya üzrə potensialının Azərbaycanda sənaye, ticarət və alternativ enerji sektorlarının digər sahələrdə reallaşdırılması üçün geniş imkanlar yaratdığını deyib.

AZPROMO-nun icraçı direktoru Yusif Abdullayev Agentliyin qeyri-neft məhsullarının "Made in Azerbaijan" brendi altında Çin bazarında tanındılması və təşviqi, eləcə də Çin biznesinin ölkəmizdə fəaliyyətinə dəstək göstərilməsi istiqamətində görülən işlər barədə məlumat verib.

CCPIT-in Quandong Əyalət Şöbəsinin I dərəcəli büro səviyyəli rəsmisi Bay Minqşao Çinin və Azərbaycanın işgüzar dairələri arasında artan təmasları vurğulayıb, nəticəyönümlü birgə təşəbbüslərin önəmli ifadə edib.

Çinin Azərbaycandakı səfiri Lu Mey yüksələn xətlə in-

kişaf edən Azərbaycan-Çin əlaqələrinin dinamika, müxtəlif istiqamətlər üzrə işbirliyinin gücləndirilməsi haqqında fikirlərini bölüşüb.

Konfransda Ələt Azad İqtisadi Zonasının səlahiyyətli qurumunun İdarə Heyətinin sədri Valeh Ələsgərov, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov ölkəmizin biznes, ticarət və tranzit imkanları barədə danışmış, AZPROMO-nun, eləcə də hər iki ölkənin şirkət nümayəndələri isə potensial investisiya layihələrinə dair təqdimatlarla çıxış ediblər.

Tədbirdə AZPROMO və CCPIT-in Quandong Komitəsi arasında çoxtərəfli əməkdaşlığın genişləndirilməsini nəzərdə tutan Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

Konfrans B2B görüşlərlə davam edib.

AHİK sədri Cenevrədə keçirilən görüşlərdə ölkəmizdə layiqli əmək şəraitinin təmin olunması üçün görülmən tədbirlərdən danışib

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının (AHİK) sədri Sahib Məmmədov Cenevrədə keçirilən Beynəlxalq Əmək Konfransının 113-cü sessiyası çərçivəsində Beynəlxalq Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının (BHİK) baş katibi Luk Trianql və Beynəlxalq Əmək Təşkilatının (BƏT) İşçilərin fəaliyyəti bürosunun (ACTRAV) direktoru Maria Helena Andre ilə görüşlər keçirib.

AHİK-dən bildirilib ki, Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının fəaliyyəti barədə ətraflı məlumat verən Sahib Məmmədov ölkəmizdə həmkarlar ittifaqları sistemində görülən işlər, işçilərin əmək hüquqlarının effektiv müdafiəsi, layiqli əmək şəraitinin təmin olunması istiqamətində reallaşdırılan tədbirlərdən danışib.

Qeyd olunub ki, fəaliyyətini müasir çağırışlar, trendlər əsasında quran Konfederasiya tərəfindən hərtərəfli islahatlar aparılır, yeniliklər tətbiq olunur, layihələr icra edilir.

"2025-2029-cu illər üçün Layiqli Əmək üzrə Ölkə Proqramı"na dair Azərbaycanla BƏT arasında tərəfdaşlıqdan bəhs edən Konfederasiya sədri sosial dialoq, əmək hüquqlarının müdafiəsinin gücləndirilməsi, gender bərabərliyinin təşviqi və dayanıqlı iqtisadiyyata ədalətli keçidin dəstəklənməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb. Görüşlərdə BHİK və BƏT-lə əlaqələrin, hər iki beynəlxalq təşkilatın boyanmələrinin, qərarlarının, eləcə də tövsiyələrinin

həmkarlar ittifaqları üçün önəmli qeyd olunub.

BHİK-in baş katibi Luk Trianql və BƏT-ACTRAV-nin direktoru Maria Helena Andre Azərbaycan həmkarlar ittifaqlarının fəaliyyətini, aparılan islahatları yüksək qiymətləndirib, münasibətlərin səviyyəsiyindən razılıqlarını bildirib, əməkdaşlığın bundan sonra da inkişaf edəcəyinə əminliklərini ifadə ediblər. Görüşlərdə "yaşıl iqtisadiyyata" keçiddə ədalət prinsipi

nin qorunmasından bəhs olunub, ötən ilin noyabrında Azərbaycanda keçirilən COP29-da qəbul edilən qərarların həmkarlar ittifaqları üçün əhəmiyyəti vurğulanıb.

Həmçinin görüşlərdə əməyin təhlükəsizliyi, qeyri-qanunlu iş yerləri ilə mübarizə, sosial dialoq, əmək prosesində qadınların və gənclərin hüquqlarının artırılması, eləcə də qarşılıqlı dəstək və birgə layihələr barədə müzakirələr aparılıb.

Coca-Cola
dünya müsəlmanlarını
Qurban bayramı
münasibətilə təbrik edir!

Azərbaycanın vaxtilə işğal altında olan ərazilərində "parad" üçün silahların Ermənistandan gətirildiyi etiraf edilib

Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, o cümlədən təcavüzkar müharibənin hazırlanması və aparılması, soyqırımı, müharibə qanunlarını və qaydalarını pozma, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə, hakimiyyəti zorla ələ keçirmə, onu zorla saxlama və digər çoxsaylı cinayətlər törətməkdə təqsirləndirilən Ermənistan Respublikasının vətəndaşları Arayik Harutyunyan, Arkadi Qukasyan, Bako Sahakyan, Davit İşxanyan, David Babayan, Levon Mnatsakanyan və digərlərinin barəsində olan cinayət işləri üzrə açıq məhkəmə prosesinin baxış iclası iyunun 5-də davam etdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bakı Hərbi Məhkəməsinə hakimlər Zeynal Ağayev, sədriyyəti ilə, Camal Ramazanovdan və Anar Rzayevdən ibarət tərkibdə (ehtiyat hakim Günel Səmədova) keçirilən məhkəmə iclasında təqsirləndirilən şəxslərin hər biri bildikləri dildə tərcüməçi, həmçinin müdafiələri üçün vəkillərlə təmin olunub.

İclasda təqsirləndirilən şəxslər, onların müdafiəçiləri, zərərçəkmiş şəxslərin bir qismi, onların hüquqi varisləri və nümayəndələri, həmçinin dövlət ittihamını müdafiə edən prokurorlar iştirak ediblər.

Məhkəmə prosesində əvvəlcə təqsirləndirilən şəxs Davit İşxanyanın müdafiəsi üçün yeni vəkilin qoşulduğu elan olunub. D.İşxanyan yeni vəkilinə etiraz etmədiyini bildirib. O, mayın 26-da keçirilmiş məhkəmə iclasının protokolları ilə tanış olmaq istədiyini ötən proseslərin birində dediyini xatırladı və həmin tarixlə yanaşı, mayın 24-də keçirilmiş məhkəmə proseslərinin protokolları ilə də tanış olmaq istədiyini söyləyib.

Hakim Zeynal Ağayev təqsirləndirilən şəxsə məhkəmə iclasının protokolları ilə tanış olmaq üçün yaxın günlərdə şərait yaradılacağını, həmin vaxt onun istədiyi protokolla tanış ola biləcəyini bildirib.

Məhkəmədə Ermənistan Respublikası tərəfindən həyata keçirilmiş təcavüzkar müharibənin gedişində Azərbaycan Respublikasının ekologiyasına və iqtisadiyyatına qəsdən ziyan vurulması faktları üzrə sənədlər tədqiq edilib.

Bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının işğal altında olan əraziləri işğaldan azad edildikdən sonra həmin ərazilərə baxışlar keçirilib, baxış zamanı hər bir rayon və kənd üzrə vurulmuş ziyan müəyyən olunub.

Baş prokurorun xüsusi tapşırıqlar üzrə köməkçisi Tuqay Rəhimlinin iştirakı ilə tədqiq edilən sənədlərlə Zəngilan, Cəbrayıl, Füzuli, Qubadlı, Ağdam, Xocavənd, Şuşa, Tərtər, Laçın, Kəlbə-

cər rayonlarında və həmin rayonların kəndlərində təbii və iqtisadiyyata vurulmuş zərərər sadalanıb. Bu zərərərlərin sırasında həm ağacların məhv edilməsi, həm də faydalı qazıntı yataqlarının qanunsuz istismarı daxil idi.

Nümayiş etdirilən fotoqlara ağacların təbii şəkildə deyil, qəsdən məhv olunması sübut edilib.

Məhkəmədə vaxtilə işğal altında olan rayonlarda faydalı qazıntı yataqlarının, o cümlədən kəmmal və filiz yataqlarının qanunsuz istismarına dair kosmosdan çəkilmiş görüntülər də nümayiş etdirilib.

Bildirilib ki, 1992-2023-cü illər ərzində təqsirləndirilən şəxslər - Harutyunyan Arayik Vladimiri, Qukasyan Arkadi Arşaviri, Sahakyan Bako Sahaki, İşxanyan Davit Rubeni, Manukyan Davit Azatini, Babayan David Klimi, Mnatsakanyan Levon Henrikoviç və digərlərinin rəhbərliyi və iştirakı ilə işğal olunmuş ərazilərdə Azərbaycan xalqına və dövlətinə məxsus yeraltı və yerüstü təbii sərvətlər talan edilib.

Dövlət ittihamçısı Fuad Musayevin iştirakı ilə tədqiq edilən sənədlərə əsasən, talan nəticəsində öldürülmüş gəlin və ya digər maddi sərvətlər Ermənistan ordusu, cinayətkar birlik tərəfindən formalaşdırılmış silahlı dəstələrin, xarici ölkələrdən gətirilən maddələrin maliyyələşdirilməsinə, onların müxtəlif növ silah, geyim, ərzaq və digər zəruri ehtiyatların təmin olunmasına, cinayətkar birliklərə daxil olan silahlı birləşmələrin döyüş qabiliyyətinin artırılmasına yönəldilib. Bununla da cinayətkar fəaliyyətin daha da möhkəmləndirilməsi üçün maliyyə mənbələrinin artırılması, Ermənistan Respublikasının siyasi və hərbi rəhbərliyi ilə əlaqəli şəkildə cinayətkar planların hazırlanması təmin edilib.

Daha sonra qeyd edilən filiz, xammal və digər təbii ehtiyatların cinayətkar birliyin üzvləri tərəfindən təşkil edilməsi və idarə olunmuş şirkətlər və

müəssisələr vasitəsilə istismarı ilə bağlı mövcud məlumatlar təqdim olunub.

Vurğulanıb ki, qeyd olunan ərazilərdəki müvafiq təbii və xammal-filiz ehtiyatları, bəhs edilən cinayətkar birliyin rəhbər üzvlərinin birbaşa rəhbərliyi və nəzarəti altında istismar edilib.

Məhkəmədə işğal dövründə Azərbaycan ərazilərində su elektrik stansiyalarının (SES) qanunsuz tikintisi və istismarı ilə bağlı sənədlər tədqiq olunub.

Daha sonra məhkəmədə Azərbaycanın vaxtilə işğal altında olan ərazilərində - Xankəndi şəhərində 2012-ci ilin may ayında keçirilmiş "hərbi parad"ın ermənilər tərəfindən çəkilmiş videokadrları nümayiş etdirilib. Levon Mnatsakanyan tribunağa dəvət edilib və ona Baş Prokurorluğun Dövlət ittihamının müdafiəsi üzrə idarəsinin şöbə rəisi Nəsir Bayramov suallar ünvanlayıb.

Ermənistan silahlı qüvvələrində yüksək vəzifələr tutmuş, o cümlədən baş qərargah rəisinin müavini olmuş, habelə qondarma rejimdə "müdafiə naziri" olmuş Levon Mnatsakanyan qondarma zamanı əvvəlcə "parad"la bağlı suallara cavablandırılıb. O deyib: "Biz "parad"ları keçirərək keçmiş SSRİ-nin təcrübəsinə əsaslanmışıq. Adətən "parad"ların keçirilməsi üçün əsas illik hazırlıq planı təşkil edilir. Həmçinin yubileylər - 5, 10, 15, 20, 25 illik - bu "parad"ların keçirilməsi üçün əsas olub.

Əgər "parad"larla bağlı əlaqəmi sorunsunuzsa, mən 2012-ci ildə "müdafiə ordusu"nun qərargah rəisi olmuşam. Həmin "parad"ın hazırlanmasına cavab-

deh şəxs olmuşam. "Parad" zamanı şəxsi heyəti "ordu komandanı"na təqdim etmişəm, o isə, öz növbəsində, "ölkə rəhbəri"nə raport verib.

Bundan başqa, Ermənistan Respublikasındakı iki, yaxud üç paradda da iştirak etmişəm".

O, "parad"ın qondarma rejimin "ordusu"nun 20 ilinə həsr edildiyini bildirib və prokurorun sualına cavabında deyib ki, onlar həmin vaxt "Yeraton" - üç bayram ifadəsindən istifadə edirmiş və bu "parad" da "Yeraton" münasibətilə təşkil edilib. Bu bayramlara həm 8 may - Şuşanın işğalı, həm 9 may - İkinci Dünya müharibəsində qələbə günü, həm də rejimin "ordu"sunun yaranma günü aiddir.

Videoqadrların davamında "parad"ın komandirinin qondarma rejimin "ordu komandanının birinci müavini, qərargah rəisi", general-mayor Levon Mnatsakanyan olduğu bildirilir. "Parad"ın qəbulunu isə qondarma rejimin "müdafiə naziri" Movsis Akopyan həyata keçirir.

Təqsirləndirilən şəxs "parad"da iştirak edən digər şəxslərin də adlarını sadalayıb: "Sağdan sola deyəcəyəm: "parlamentin sədri" Aşot Qulyan, din xadimi Servazan, həmin vaxt Ermənistan Respublikasının müdafiə naziri olan Seyran Ohanyan, "prezident" Bako Sahakyan, Ermənistan Respublikasının sabiq prezidenti Serj Sarkisyan (həmin vaxt Ermənistan prezidenti olub - red.), erməni kilsəsinin rəhbəri - katolikos, həmçinin Ermənistanın 2-ci prezidenti Robert Ko-

çaryan, Arkadi Qukasyan və həmin vaxt "baş nazir" olan Arayik Harutyunyan".

Levon Mnatsakanyan "parad"da artilleriya silahlarının bütün növlərinin olduğunu deyib və əlavə edib: "D-30, D-20, tank əleyhinə vasitələr, BM-21 qrad, artilleriyanın özüyeriyən qurğuları... Raket kompleksləri var idi, səhv etmərəm "Smerç", "Toçka" olub. Zirehli texnikalardan tanklar, piyadaların döyüş maşınları olub".

O, "parad"da istifadə olunan silahların bir qisminin Ermənistandan gətirildiyini də deyib və bildirib: "Bu "parad"da elə silahlar var ki, onlar "müdafiə ordusu"nun arsenalında yoxdur. Lakin hərbi "parad"ın keçirilməsi üçün gətirilib. Məncə, həmin "parad"da "BM 80", "Toçka", "Smerç" olubsa, Ermənistan gətirilənlərdir".

Levon Mnatsakanyan rejimin "ordusu"nun Ermənistan silahlı qüvvələrinin bir hissəsi hesab olunduğunu, "komandan" vəzifəsinə təyinatın Ermənistan müdafiə nazirinin təqdimatı əsasında Ermənistan prezidenti tərəfindən həyata keçirildiyini bildirib və deyib: "Sonralar isə bu təyinatı Ermənistanın baş naziri həyata keçirirdi".

Təqsirləndirilən şəxs rejimin "ordusu"nun ehtiyacı olan silahların siyahısının tərtib olunduğunu, bunun əsasında Ermənistandan silah aldığını, özərinə heç bir ödəniş edilmədiyini deyib.

Levon Mnatsakanyan 2016-da şərti olaraq "Aprel döyüşləri" adlandırılan hadisələr zamanı - aprelin 2-dən sonunadək Ağdam, Tərtər, Füzuli, Ağcabədi

və digər ərazilərin iriçaplı silahlardan və digər silahlardan atəş açılması barədə suallara da cavablandırılıb. Təqsirləndirilən şəxs iddia edib ki, onlar həmin vaxt hücum edən deyil, müdafiə olunan qərargah rəisi göstəriş verdi ki hətta rezervləri də cəmlənən rayonlarına çıxarım".

Təqsirləndirilən şəxs hadisələr zamanı diviziya komandirliyi tərəfindən ona məruzə olunduğunu deyib: "Mənə məruzə edib xahiş etdilər ki, müvafiq qərarlar verilsin. O qərarlar mənim tərəfindən təsdiqləndi".

O, hadisələrlə bağlı Ermənistan silahlı qüvvələrinin əməliyyat idarəsinin rəisi Artak Davtyana və baş qərargah rəisi Yuri Xaçaturova məruzə etdiyini bildirib. "Mən məruzə edəndən sonra baş qərargah rəisi göstəriş verdi ki hətta rezervləri də cəmlənən rayonlarına çıxarım".

Təqsirləndirilən şəxs Aprel döyüşləri zamanı Ermənistan silahlı qüvvələrindən aldığı tapşırıqları da sadalayıb. Bu tapşırıqlara ön xətti gücləndirmək, rezervləri müvafiq rayonlara çıxarmaq, əlavə komplektləşdirmə həyata keçirmək və rəqibin hücumundan qarşısını almaq üçün bütün vasitələrdən istifadə etmək daxil imiş.

Levon Mnatsakanyan Aprel döyüşləri zamanı "D-20", "D-30" silahlarından, qrad raketlərindən, atıcı silahlardan istifadə etdiklərini bildirib.

İddia edib ki, həmin vaxt mülki şəxsləri hədəf almayıblar.

Məhkəmə prosesi iyunun 12-də davam etdiriləcək.

Qeyd edək ki, Ermənistan dövlətinin, onun dövlət qurumlarının vəzifəli şəxslərinin, hərbi qüvvələrinin və qanunsuz silahlı birləşmələrin bilavasitə rəhbərliyi və iştirakı, sifahi-yazılı qaydada verdiyi tapşırıq, göstəriş və təlimatları, maddi, texniki, şəxsi heyətlə verdiyi dəstəyi, mərkəzi qaydada idarəçiliyi əsasında, eləcə də ciddi nəzarəti altında Azərbaycan ərazisində daxil və beynəlxalq hüquq normalarına zidd şərtlərdə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə təhdid yaranan əməllər, 277 (dövlət xadiminin və ya ictimai xadimin həyatına sui-qəsd etmə), 278 (hakimiyyəti zorla ələ keçirmə və onu zorla saxlama, dövlətin konstitusiyası quruluşunu zorla dəyişdirmə), 279-cu (qanunvericilik nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və qrupları yaratma) və digər maddələri ilə ittiham olunurlar.

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Bakı Təşəbbüs Qrupu kolonializmdən əziyyət çəkən xalqların ümidinə çevrilib

Bakı Təşəbbüs Qrupunun təşkilatçılığı ilə Bakıda "Imperial quruluş: müstəmləkəçilik ideologiyaları və reallıqlar" mövzusunda keçirilən beynəlxalq elmi konfransın böyük əhəmiyyəti var.

Bu konfrans BMT-nin müxtəlif strukturlarında dekolonizasiya sahəsində çalışan, eləcə də bu sahə üzrə ixtisaslaşmış alimlərin ilk beynəlxalq toplantısı oldu. Elmi konfransda BMT-nin dekolonizasiya sahəsi üzrə təcrübəli ekspertləri, Fransanın keçmiş və hazırkı müstəmləkələrində fəaliyyət göstərən tanınmış alimlər, beynəlxalq hüquq sahəsində nüfuzlu mütəxəssislər, xarici ölkələrin Azərbaycanda akkreditə olunmuş səfirləri iştirak etdilər.

Tədbirdə müstəmləkəçilik siyasətinin ağır fəsadları, kolonial dövlətlərin əsarət altında saxladığı xalqlara münasibətdə həyata keçirdikləri siyasət, tətbiq olunan ayrı-seçkilik metodları, habelə neokolonializmin tərkib hissəsi olan siyasi, iqtisadi və mədəni məhdudiyyətlər, milli kimliyin məqsədlə şəkildə itirilməsi siyasəti elmi və metodoloji yanaşmalar əsasında dərinlən təhlil edildi.

Fransa və Niderlandın Afrika ölkələrinin bir hissəsini hələ də nəzarətlərində saxladıklarını diqqətə çatdıran Milli Məclisin deputatı Vüqar Rəhimzadə qəzətimizə açıqlamasında bildirib ki, onların bu ölkələrin təbii sərvətlərini talayaraq öz varidatlarını artırması, xalqların milli kimliklərini məhv etməsi acı reallıqdır. Azərbaycan hələ də davam edən müstəmləkəçiliyə qarşı mübarizə apararaq xalqlara aktiv şəkildə dəstək verir, onların səsinə dünyaya çatdırır. "Bu məsələdə böyük rol oynayan Bakı Təşəbbüs Qrupu müstəmləkə xalqlarının özlərini ifadə etmələri üçün çox vacib platformaya çevrilib. Bakı Təşəbbüs Qrupu tərəfindən müstəmləkəçilikdən əziyyət çəkən ölkələrin, xalqların səslərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq istiqamətində ciddi addımlar atılır. Bakı Təşəbbüs Qrupu kolonializmdən əziyyət çəkən xalqlar üçün ümid mənbəyinə çevrilib. Müasir müstəmləkəçiliyin istənilən forması ciddi beynəlxalq hüquqi mexanizmlərlə, ictimai idarəetmə və çoxtərəfli əməkdaşlıq vasitəsi ilə aradan qaldırılmalı, zülm altında olan xalqların səsləri beynəlxalq təşkilatların, dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılmalıdır", - deyə deputat əlavə edib.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, BMT-nin müxtəlif strukturlarında dekolonizasiya sahəsində çalışan, eləcə də bu sahə üzrə ixtisaslaşmış alimlərin ilk beynəlxalq konfransı bu baxımdan böyük əhəmiyyət daşıyır. Beynəlxalq elmi konfransda qəbul edilmiş Bakı Bəyannaməsində Dekolonizasiya üzrə Beynəlxalq Tədqiqat və Bilik Platformasının yaradılması ilə bağlı ortaq niyyət ifadə edilib və beynəlxalq təşkilatlara bu platformaya dəstək vermələri ilə bağlı çağırış edilib. Bu tədbirlərin reallaşdırılması ədalətsizliklərin aradan qaldırılması, dayanıqlı inkişaf və dekolonizasiyaya nail olmaq baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Bakı Təşəbbüs Qrupu (BTQ) yarandığı gündən dünyada kolonializmdən əziyyət çəkən xalqlar üçün ümid mənbəyi, dekolonizasiya prosesinə dəstək verən global platformaya çevrilib. Bu gün müstəmləkəçilikdən əziyyət çəkən Qvadelup, Mayot, Kanaki (Yeni Kaledoniya), Fransız Qvianası, Reyunyon, Korsika, Martinik, Mao hi Nui (Fransız Polineziyası) və adını çəkəmədiyimiz digər ərazilərdə yaşayan, öz müstəqillikləri uğrunda mübarizə apararaq xalqlar BTQ-nin yaratdığı platformadan öz haqlı səslərini beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırmaq üçün istifadə edirlər.

Beynəlxalq təşkilatlar neokolonializmdən əziyyət çəkən xalqlara dəstək verməlidirlər

Qeyd edək ki, dekolonizasiya səylərinə dəstək göstərmək məqsədilə vaxtaşırı BTQ tərəfindən müstəmləkəçilikdən əziyyət çəkən digər ərazilərə həsr edilmiş konfranslar təşkil olunur. Təəssüf ki, XXI əsrdə hələ də imperiyalar tərəfindən tətbiq edilən müstəmləkəçilik siyasətini davam etdirmək istəyən ölkələr mövcuddur və həmin ölkələr mənfur niyyətlərdən ib cəkmək istəmir. Xatırladaq ki, müstəmləkəçilik təkə siyasi və iqtisadi təzyiq vasitəsi deyil, eyni zamanda ideoloji əsaslarla bəraət qazandırılmış və uzun müddət davam etdirilmiş idarəetmə sistemidir. Özlərini dünyada insan haqlarının az qala "qoruyucu mələyi" kimi təqdim etməyə çalışan və beynəlxalq hüquqa məhəl qoymadan kolonializmi davam etdirən həmin ölkələr anlamaq istəmir ki, onların davranışları BMT Nizamnaməsinə, Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinə və BMT Baş Assambleyasının çoxsaylı qənamələrinə ziddir.

Müstəmləkəçiliyin ideoloji əsaslarının ifşası və bu siyasətin nəticələrinin beynəlxalq aləmdə müzakirəyə çıxarılması müasir dövrdə mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bakı Təşəbbüs Qrupu tərəfindən keçirilən beynəlxalq konfranslar da məhz bu istiqamətdə global dialoqun formalaşmasına töhfə verir. İyunun 3-də Bakıda keçirilən "Imperial quruluş: kolonial ideologiyalar və reallıqlar" adlı beynəlxalq elmi konfransın məqsədi öz müqəddəratını təyin etmək hüququna hörmət edən dünya naminə intellektual bazanın dəstəklənməsi idi. Elmi konfransda BMT-nin dekolonizasiya sahəsi üzrə təcrübəli ekspertləri, Fransanın keçmiş və hazırkı müstəmləkələrində fəaliyyət göstərən tanınmış alimlər, beynəlxalq hüquq sahəsində nüfuzlu mütəxəssislər, xarici ölkələrin Azərbaycanda akkreditə olunan səfirləri, eləcə də deputatlar iştirak ediblər. Konfrans çərçivəsində "Müstəmləkəçiliyin ideoloji əsasları", "Müqavimət və dekolonizasiya" mövzusunda panel iclaslarında BMT-nin Afrikaəsilili Xalqların Daimi Forumunun (PFPAD) üzvü (Sent-Lüsiya) xanım June Christine Marie Soomer, ABŞ-ni təmsil edən idarəçilik üzrə beynəlxalq məsləhətçi Carlyle Corbin, PFPAD üzvü, kolumbiyalı pastor Elias Murillo Martinez, Əlcəzair Universitetinin elmi tədqiqat işləri üzrə rəhbəri professor Chakib Benhafri, Cənub Sakit Okeanı Universitetində baş müəllim Lorenz Rudolf Gonschor, Əlcəzairdə olan elmi tədqiqatçı Hichem Daoud və ADA Universitetinin dosenti Murat Özkale çıxış ediblər. Nətiqələr qeyd ediblər ki, müstəmləkəçiliyin ideoloji dayaqları bir neçə əsas prinsiplə söykənir. Bunlardan "Sivilizasiya missiyası" ("La mission civilisatrice") - xüsusilə Fransa tərəfindən geniş istifadə edilən bu anlayış müstəmləkə siyasətinə bəraət qazandırmaq üçün formalaşdırılmışdır. Məqsəd guya "geri qalmış xalqlara" mədəniyyət, təhsil

və inkişaf gətirmək idi. XIX əsrin sonlarından etibarən Avropada geniş yayılan sosial darvinizm və irqçi ideologiyalar bəzi xalqları "aşaqı", bəzlərini isə "üstün" irq kimi təqdim edirdi. Bu da müstəmləkələrin idarə olunmasına "elmi" əsas kimi təqdim olunurdu. Bu proses "İrqi nəzəriyyə" adını alıb.

Bu ideoloji əsaslar təkə müstəmləkəçilik dövründə deyil, həm də postmüstəmləkə dövründə siyasi və iqtisadi asılılıq formalarında özünü göstərməyə davam edir. Bu gün bir çox tədqiqatçılar belə ideologiyaların yeni formalarında - neokolonializm adlandırılan siyasətdə hələ də mövcud olduğunu qeyd edirlər. Tədbirdə müstəmləkəçilik siyasətinin ağır fəsadları, kolonial dövlətlərin əsarət altında saxladığı xalqlara münasibətdə həyata keçirdikləri siyasət, tətbiq olunan ayrı-seçkilik metodları, habelə neokolonializmin tərkib hissəsi kimi tətbiq edilən siyasi, iqtisadi və mədəni məhdudiyyətlər, milli kimliyin məqsədlə şəkildə itirilməsi siyasəti elmi və metodoloji yanaşmalar əsasında dərinlən təhlil olunub.

Konfransda beynəlxalq hüququn, habelə BMT qənamələrinin tələbi olan dekolonizasiya prosesinin yekunlaşdırılmasının kolonial güclər tərəfindən qarşısının alınması və bu kontekstdə beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində mövcud imkanlardan istifadə, təsirli mexanizmlərin həyata keçirilməsi, həmçinin sistemli bərabərsizliklərin beynəlxalq

təşkilatlar səviyyəsində həlli yolları müzakirə olunub. Sonda dekolonizasiya və təminat məsələlərində elmi öhdəliyə dair Bakı Bəyannaməsi qəbul edilib. Bəyannamədə kolonial hakimiyyətin tarixi prosesləri və quruluşlarının qitələrdə dərin, çoxşəxli təsirlər yaratdığını, lakin bunların çoxunun hələ tam şəkildə həll olunmadığı, müxtəlif elmi sahələri, regionları və intellektual ənənələri təmsil edən alimlərin, kolonial irsin tədqiqi zamanı bərabərlik, sülh və doğru səlahiyyətlərin verilməsi istiqamətində əməkdaşlığın və müstəqil araşdırmaların vacibliyi xüsusi olaraq vurğulanı. Elmi həmrəyliyi gücləndirmək, tədqiqatçılar arasında əməkdaşlığı genişləndirmək, gənc alimləri dəstəkləmək və dekolonizasiya mövzusunda bilik mübadiləsinə şərait yaratmaq məqsədilə Dekolonizasiya üzrə Beynəlxalq Tədqiqat və Bilik Platformasının yaradılması barədə ortaq niyyətin olduğu qeyd edilib. Konfrans iştirakçıları beynəlxalq təşkilatlara, hökumətlərəsi qurumlarına, regional institutlara və vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinə bu platformaya dəstək verməyə çağırıblar. Qeyd edilib ki, "bela bir dəstək, sistemli şəkildə ədalətsizliklərin aradan qaldırılması, təminatların verilməsi, dayanıqlı inkişaf və dekolonizasiyaya nail olmaq baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edəcək".

Əlşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

"Azərbaycana qarşı nifrət üzərində qurulan bu iftira kampaniyalarını hiddətlə qarşılayırıq" - İsveçrə səfirinə açıq məktub

Azərbaycan Milli QHT Forumu İsveçrə Konfederasiyasının Azərbaycandakı səfiri Tomas Ştəliyə açıq məktub ünvanlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məktubda deyilir: "Hörmətli cənab Səfir!

Son vaxtlar İsveçrədə Azərbaycan əleyhinə fəaliyyətin genişlənməsi, İsveçrə parlamentinin Kantonlar Şurasının (Senatının) "beynəlxalq sülh forumu" adı altında Cənubi Qafqazda sülh və sabitliyə xələf gətirən, Ermənistanda kilə başda olmaqla revanşistlərin mövqeyini müdafiə edən təkliflərə çıxış etməsi müşahidə edilir.

Bu günlərdə Bern şəhərində İsveçrə Protestant Kilsəsinin erməni kilsəsi ilə birlikdə Azərbaycanın suveren ərazilərində "erməni irsi" mövzusunda təşkil etdiyi tədbiri də bu seriyamızın davamı kimi qəbul edirik.

Azərbaycana qarşı nifrət üzərində qurulan bu iftira kampaniyalarını hiddətlə qarşılayırıq. Bu cür tədbirlər regionda sülh və etimad quruculuğuna xidmət etmir, əksinə Ermənistanda revanşizmi alovlandırır, separatizmin yenidən təbliğinə münbit zəmin yaradır. Bu tədbirlərdə iştirak edən şəxslər açıq şəkildə Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü əleyhinə təxribatçı fikirlər yayır, tarixin arxivinə göndərilmiş ritorika və terminologiyadan istifadə edirlər. Xüsusilə erməni kilsəsi burada xüsusi "fəallıq" nümayiş etdirir. Təəssüf ki, erməni kilsəsi xalqlar arasında barışığı təbliğ etmək əvəzinə, düşmənçiliyin davam etdirilməsində israrlıdır.

Bela təşəbbüslər, xüsusilə də İsveçrə kimi beynəlxalq hüquqa hörmət etdiyi iddia edən bir ölkənin parlamenti tərəfindən irəli sürüldə, qəbul edildə və ya İsveçrə cəmiyyətinin bir hissəsi olan kilə tərəfindən təşviq edildə, İsveçrə ərazisində keçirilə, obyektivlik və bitərəflik prinsipinə zidd olaraq, ikili standartların bariz nümunəsinə çevrilir. 21-ci əsrdə Avropanın mərkəzində məsələlərə etnik və dini təəssübkeçiliq prizmasından yanaşılması qəbuləilməzdir.

Azərbaycanın torpaqları uzun illər işğal altında qaldığı dövrə, Ermənistan tərəfindən Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə mədəni və dini irsimiz məhv edilmiş, qəbristanlıqlar, məscidlər dağıdılmış, təhqir olunmuşdur. Bu faktlar beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən sənədləşdirilib. Ermənistan ərazisində də Azərbaycan xalqının maddi-mədəni irsi sistemli şəkildə yox edilib. Həmin Kantonlar Şurası ötən dövrlərdə olduğu kimi bu barədə nəinki bu gün də susur, hadisələri pisləmir, əksinə lüzumsuz təşəbbüslərlə Azərbaycan əleyhinə köhnəlməmiş narrativləri yenidən səsləndirir.

Niyə həmin Kantonlar Şurası Birinci Qarabağ müharibəsi nəticəsində 4 minə qədər itkin düşmüş azərbaycanlının taleyi ilə maraqlanmır?! Az qala hər gün Azərbaycanın işğaldan azad edilməsi ərazilərində Ermənistanın basdırdığı minaların partlaması nəticəsində insanlar həlak olur, yaralanır. Bəs, beynəlxalq humanitar hüququn əsas sənədləri sayılan 1949-cu il Cenevrə konvensiyalarının depozitarisi olan bir ölkənin Kantonlar Şurası niyə bu məsələlərə dair mövqeyini ifadə etmir?!

Xüsusilə, regiondan kənar ölkələrin məsələlərə birtərəfli, qərəzli və irqçi yanaşması yolverilməzdir. Biz bu cür yersiz müdaxilələri qətiyyətlə pisləyir, Azərbaycan-Ermənistan arasındakı normalaşma prosesinə zərər hesab edirik.

İsveçrə real, ədalətli, əsaslı faktlara göz yumaraq, Azərbaycanə qarşı iftira kampaniyasının meydançasına çevrilməməlidir. İsveçrədə Azərbaycana qarşı qarayaxma kampaniyasına, ölkəmizin daxili işlərinə yersiz müdaxiləyə son qoyulmalıdır.

Yuxarıda qeyd edilənlərlə əlaqədar, Azərbaycan cəmiyyətinin hiddətinin, etirazının İsveçrənin aidiyyəti qurumlarına çatdırılmasını xahiş edirik. Biz - Azərbaycan Milli QHT Forumunun təmsilçiləri 100-lərlə Azərbaycan QHT-lərini birləşdirən çatır təşkilat olaraq, məsələni ətraflı müzakirə etmək üçün Sizinlə görüşməyə hazırıq!"

Paşinyan-kilsə qarşıdurması yeni mərhələdə Ermənistanın baş nazirindən Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Komissiyasına şikayət edilib

Ermənistanda sosial naraazlıqlardan istifadə edən keçmiş hərbi xuntanın bundan əvvəlki revanş istəkləri puç olub. Belə ki, Sarkisyan-Koçaryan tandemi kilsəni də siyasi proseslərə cəlb edərək ölkədəki xaosu dərinləşdirməyə cəhd göstərsələr də, istədiklərinə nail ola bilmədilər.

Baş nazir Nikol Paşinyan Erməni Apostol Kilsəsinin (EAK) "təsir agentləri" adlandırır və söz vermişdi ki, yaxın aylarda bununla məşğul olacaq. Paşinyan deyib ki, erməni ruhanilər Bizans dövründə təsir agentləri olduqları kimi, indi də elədirlər.

Bu günlərdə hökumətin iclasında Nikol Paşinyan bildirib ki, erməni kilsələri "zibillə dolu şakflara" bonzeyir. O, sosial şəbəkədə sərt

bir yazı dərc edərək, EAK iyerarxlarına qarşı kobud sözlər işlədib və arxiyepiskoplardan birini cinsi azgənliqda ittiham edib. Eyni zamanda baş nazir subaylıq andını pozan bütün kişilərin kilsələrdən uzaqlaşdırılmasını tələb edib.

Baş nazirin həyat yoldaşı Anna Akopyan da analoji çıxışlar edib, o, erməni patriarxi "əsas mafioz", kilsələrin tənqidinə dözməyənləri "ölkənin əsas pedofilləri" adlandırır. Bu açıqlamalar din adamlarının kəskin reaksiyasına səbəb olub. Ermənistanda hüquqşünas Ara Zöhrabyan baş nazir Nikol Paşinyanı Erməni Apostol Kilsəsinin nümayəndələri haqqında verdiyi açıqlamalarına görə, Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Komissiyasına şikayət edib. Zöhrabyan sosial şəbəkədə bildirib ki, "Dövlət qulluğu haqqında" qanuna əsasən, məmurlar özlərinin sivil və hörmətli aparmalı, eyni zamanda obyektiv olmalıdırlar.

Hüquqşünas deyib ki, Paşinyan, ən yüksək post tutan ruhanilər, o cümlədən katolikos II Qaregin və arxiyepiskop Mikael Ajapaxyan haqqında kobud ifadələr işlədib, baxmayaraq ki, "Ermənistan Respublikası ilə Erməni Apostol Kilsəsi arasında münasibətlər haqqında" qanuna əsasən, dövlət öz mədəni xidməti çərçivəsində Erməni Apostol Kilsəsinin muxtariyyətini tanıyır. Zöhrabyanın sözlərinə görə, Paşinyanın davranış qaydalarını pozması faktlarının araşdırılmasını tələb edən şikayəti Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Komissiyasına təqdim olunub.

Qeyd edək ki, 7 il öncə hakimiyyətə gələn Paşinyan II Qareginə qarşı çıxmışdı. Lakin sonradan münasibətləri yaxşılaşdırmağa məcbur oldu. Çünki başqa çıxış yolu yox idi. Belə ki, Paşinyan II Qaregin və onun rəhbərlik etdiyi Eçmiədzin kilsəsi ətrafında yaranan problemli vəziyyəti həll etmək üçün Kilikiya böyük kilsəsinin ka-

tolikosu I Arama bütün ermənilərin katolikosu olmağı təklif edib. Lakin I Aram bu təklifdən imtina edərək Paşinyana bildirib ki, kilsə ilə münasibətlər bu üsulla tənzimlənmir. I Aram təklifi qəti rədd etdikdən son-

ra Paşinyan II Qareginlə münasibətlərini yaxşılaşdırmağa məcbur olub. Ermənistanda din amili böyük əhəmiyyət kəsb etdiyindən hakimiyyətə gələnər mütləq kilsənin də dəstəyinə nail olmağa çalışırlar. Lakin əhəlinin etirazları fonunda Paşinyan əvvəlki hökumətin addımı olan II Qareginə vəzifədən uzaqlaşdırmağa çox cəhd etsə də, səriştəsizliyi üzündən bütün səyləri nəticəsiz qalıb.

Erməni politoloq Zolyan Levonisyana deyib ki, indiki qarşıdurma 2018-ci ildə kilsə ilə dövlət arasında başlayan münaqişənin davamıdır: "Paşinyan hakimiyyətə gəldikdən sonra korrupsiyada ittiham olunan II Qareginin yerinə EAK-in yeni rəhbərinin seçilməsini tələb edən ictimai hərəkət yaranıb. Katolikos və ətrafı bunun arxasında baş nazirin olduğunu düşünürlər. 2020-ci il

də Qarabağ uğrunda ikinci müharibədən sonra kilsə eks-prezidentlər Robert Koçaryan və Serj Sarkisyanın təmsil olunduğu müxalifəti açıq şəkildə dəstəkləyib və indi onun nümayəndəsi Qalstanyan etirazçı lider kimi ortadadır".

Z.Levonisyanın fikrincə, Erməni Apostol Kilsəsinin nə qədər irəli getməyə hazır olduğunu söyləmək çətindir, çünki onun itirəcəyi şeylər var: "Kilsənin bir çox, o cümlədən qanuni olaraq rəsmiləşdirilməyən imtiyazları var. İndi Paşinyan kilsəyə başa salır ki, siyasətə qarışmağı dayandırmalıdır".

Hər halda proseslərin gedişi Ermənistanı qarşıdakı dövr ərzində daha çətin günlərin gözlədiyini göstərir.

Əlçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

“Bakı Abadlıq Xidməti” MMC

Azərbaycan xalqını

Qurban bayramı

münasibətilə təbrik edir,

firavan həyat, ruzi-bərəkət və

xoş günlər arzulayır!

İsrail şirkətləri Azərbaycanın günəş və külək-elektrik stansiyalarının maliyyələşdirilməsində iştirak edə bilərlər

AZƏRTAC israili ekspert, "Invest to Create" platformasının idarəedici partnyoru, texnoloji innovasiyalar üzrə mütəxəssis Tal Katranla olan müsahibəni təqdim edir.

- İsrail və Azərbaycan arasında iqtisadi münasibətlərin hazırkı vəziyyətini necə xarakterizə edərdiniz? Hal-hazırda iktirafli əməkdaşlıq çərçivəsində hansı əsas sahələr daha fəal inkişaf edir?

- Azərbaycan və İsrail onilliklər ərzində enerji təhlükəsizliyi, texnoloji əməkdaşlıq sürətlə inkişaf edir ki, bu da hər iki ölkənin innovasiyalara və həyat keyfiyyətinin yüksəldilməsinə yönəlmiş ortaq strateji baxışını əks etdirir. Azərbaycanın İsrailin enerji sektorunda artan rolu, o cümlədən SOCAR-ın dəniz yataqlarında qaz hasilatı və digər enerji təşəbbüslərində iştirakı iktirafli ticarətdə karbohidrogenlərin əhəmiyyətini bir daha ön plana çıxarır. Bu dinamik və inkişaf edən əməkdaşlıq iqtisadi əlaqələri gücləndirməklə yanaşı, innovasiyaları və davamlı inkişafı stimullaşdırır, iki ölkə

arasında möhkəm tərəfdaşlıq əsasları daha da gücləndirir.

- İsrail-Azərbaycan iqtisadi tərəfdaşlığının region ölkələri ilə olan əlaqələrdən əsas fərqləri nədən ibarətdir?

- Azərbaycan ilə İsrail arasında iqtisadi tərəfdaşlıq onu regiondakı digər münasibətlər fonunda fərqləndirən bir sıra unikal xüsusiyyətlərə malikdir. Əvvəla, Azərbaycan İsrailin əsas neft tədarükçülərindən biridir və ölkənin enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında açar rolunu oynayır. Bu strateji əməkdaşlıq qaz yataqlarının işlənməsi sahəsində qarşılıqlı fəaliyyətlə daha da möhkəmlənir. Lakin tərəfdaşlıq təkcə enerji sektoru ilə məhdudlaşmır. Bu əməkdaşlıq müdafiə sənayesi, innovasiyalar, kənd təsərrüfatı, turizm, rəqəmsal iqtisadiyyat, su ehtiyatlarının idarə olunması, orzaq təhlükəsizliyi və səhiyyə də daxil olmaqla geniş sahələri əhatə edir. Belə miqyaslı və kompleks əməkdaşlıq onu həqiqətən çoxşaxəli edir. İki ölkə arasında münasibətlər yüksək səviyyəli siyasi və iqtisadi dialoqla da möhkəmləndirilir - müntəzəm rəsmi səfərlər, birgə komissiyalar və biznes-forumlar ticarətin və investisiyaların genişlənməsinə xidmət edir.

Bundan əlavə, Azərbaycan İsrail üçün Mərkəzi Asiyaya çıxış baxımından strateji körpü rolunu oynayır ki, bu da iktirafli münasibətlərə əlavə regional əhəmiyyət və çoxtərəfli əməkdaşlıq üçün potensial qazandırır. Nəhayət, hər iki ölkə "yaşıl texnologiya"ların tətbiqi və bərpaolunan enerji mənbələrinin inkişafına böyük önəm verir. İsrail bu sahələrdəki təcrübəsini bölüşür, Azərbaycan isə davamlı texnologiyaları milli inkişaf proqramlarına inteqrasiya edir. Bütün bunlar iktirafli tərəfdaşlığa gələcəyə yönəlmiş və innovasiyalara əsaslanan xarakter verir. Beləliklə, Azərbaycan-İsrail iqtisadi əməkdaşlığı

genişliyi, strateji əhəmiyyəti və innovasiya ilə davamlı inkişafa yönəlmiş məhiyyəti ilə seçilir.

- İsrail investorlarının Azərbaycan bazarına marağı hansı səviyyədədir? Onlar üçün ən cəlbəedici sahələr hansılardır?

- İsrail investorları Azərbaycanı getdikcə daha çox strateji tərəfdaş kimi qiymətləndirirlər. 2024-cü ilin ilk yeddi ayında iktirafli ticarət dövriyyəsi 1,15 milyard dollara çatıb ki, bu da 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə təxminən 40 faiz artım deməkdir. Hazırda 100-dən artıq İsrail şirkəti Azərbaycan da fəaliyyət göstərir, kənd təsərrüfatı, təhsil və tibb sahələrində öz texnologiyalarını tətbiq edirlər. Ən çox maraq doğuran sahələrdən biri kənd təsərrüfatıdır. Burada İsrailin suvarma texnologiyaları məhsuldarlığı və effektivliyi əhəmiyyətli dərəcədə artırır.

Bundan başqa, bərpaolunan enerji sahəsinə də maraq artmaqdadır - günəş və külək enerjisi sahəsində birgə layihələr həyata keçirilir. Tibbi texnologiyalar və farmasevtika sahəsində də sərmayə üçün cəlbəedicilik yüksəkdir. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, 2023-cü ildə Azərbaycanın Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) İsrailin "Tamar" qaz yatağında 10 faiz pay alaraq, iki ölkə arasında enerji əməkdaşlığını daha da gücləndirib.

- İsrail "startaplar milləti" kimi tanınır. Sizcə, bu ekosistemdən hansı alətlər və ya modellər Azərbaycanada tətbiq oluna bilər?

- İsrailin dinamik startap ekosistemi bir sıra sınaqdan keçmiş alətlərə malikdir və bu vasitələr Azərbaycanda mövcud mexanizmləri effektiv şəkildə təməmləyə və gücləndirə bilər. Azərbaycanda artıq akselerasiya və inkubasiya proqramları, ventur fondları və "biznes-məlek" şəbəkələri fəaliyyət göstərsə

de, İsrail modelləri daha strukturlaşdırılmış mentorluq sistemi və geniş qlobal əlaqə imkanları ilə fərqlənir. Bu xüsusiyyətlər azərbaycanlı startapların beynəlxalq əlaqələrinin və bazara çıxış imkanlarının genişləndirilməsi baxımından uğurla uyğunlaşdırıla bilər. İsrailin məlek investorları əsasən texnoloji layihələrə yönəlir və onların rolu təkcə maliyyə dəstəyi ilə məhdudlaşmır. Onlar həmçinin mentorluqda fəal iştirak edir, praktiki biliklərini bölüşürlər. İsrailin İnnovasiyalar İdarəsinin proqramları kimi dövlət qrant mexanizmləri isə aydın və nəticəyə yönəlmiş struktura əsaslanır, innovasiyaları və riskə hazırlığı təşviq edir. Bu model Azərbaycan da daha məqsədli və tətbiqyönümlü maliyyələşdirmə mexanizmlərinin qurulması üçün yaxşı nümunə ola bilər.

Bundan əlavə, İsraildə fəaliyyət göstərən texnologiyaların transferi ofisləri universitetlərdəki akademik tədqiqatlarla kommersiyayönümlü startaplara uğurla birləşdirir. Bu yanaşma Azərbaycan universitetləri və elmi-tədqiqat mərkəzləri üçün də innovasiyaların bazara çıxarılmasında faydalı ola bilər. Bakıda fəaliyyət göstərən mədəniyyət, oyun sənayesi və kreativ sahələr üzrə strateji investisiyalara yönəlmiş "Invest2Create" investisiya mərkəzinin idarəedici tərəfdaşı, eyni zamanda beynəlxalq akkreditasiyalı startap ekosistemi memarı kimi, bu təcrübələrin yerli kontekstə necə uyğunlaşdırıla biləcəyini

şəxsi təcrübəmdə görmüşəm. I2C vasitəsilə biz artıq bu yanaşmaların bir qismini tətbiq edirik - layihələrin investisiyaya hazırlıq prosesləri və yerli imkanların gücləndirilməsi ilə yanaşı, transmilli əlaqələrin qurulması da bu sahəyə daxildir.

- Aqrar texnologiyalar (Agri-Tech), tibbi texnologiyalar, su ehtiyatları və kibertəhlükəsizlik sahələrində birgə startaplar üçün potensial görürsünüz mü?

- Bəli, şübhəsiz. Bu strateji əhəmiyyətli sahələrdə israili və azərbaycanlı sahibkarlar arasında birgə startaplar yaratmaq üçün real potensial mövcuddur. Məsələn, İsraildə hazırlanmış dəqiq suvarma texnologiyaları, o cümlədən "Netafim" şirkətinin damcı suvarma sistemləri Azərbaycan fermerləri üçün məhsuldarlığın artırılmasına və iqlim dəyişikliklərinə uyğunlaşmağa ciddi töhfə verə bilər. Tibbi texnologiyalar sahəsində isə İsrailin süni intellektə əsaslanan rəqəmsal səhiyyə və diaqnozlaşdırma texnologiyaları və "ağıllı irriqasiya həlləri" Azərbaycanın su təhlükəsizliyi məqsədləri ilə üst-üstə düşür. Kibertəhlükəsizlik sahəsində isə İsrail şirkətləri, məsələn, "Check Point" qabaqcıl təhdid aşkarlama sistemlərinin hazırlanmasında pioner sayılır. GYTPOL şirkətinin istənilən mühit və əməliyyat sistemi üçün qoruma təmin edən həlləri Azərbaycanın rəqəmsal və biznes mühitinin möhkəmləndirilməsinə ciddi dəstək verə bilər. Bu cür əməkdaşlıq təkcə texnologiyaların və sərmayələrin ötürülməsinə deyil, həm də yerli kadr potensialının inkişafına və təliminə xidmət edəcək. Möhkəm diplomatik əlaqələr və artmaqda

olan innovasiya mədəniyyəti fonunda belə birgə startaplar hər iki ölkə üçün əhəmiyyətli əlavə dəyər yarada bilər.

- İsrail və Azərbaycan "yaşıl enerji"nin inkişafını strateji prioritet hesab edir. "Yaşıl keçid" çərçivəsində hansı əməkdaşlıq formaları mümkündür?

- İsrail və Azərbaycan "yaşıl enerji" sahəsinin inkişafını strateji prioritet kimi qiymətləndirir və bu istiqamətdə çoxşaxəli əməkdaşlıq üçün geniş imkanlar mövcuddur. İsrail günəş enerjisi, enerji saxlama sistemləri və "ağıllı şəbəkə"lərin idarə olunması sahəsində yüksək ixtisaslaşmaya malikdir və bu təcrübə Azərbaycanın bərpaolunan enerji sahəsindəki məqsədlərinə çatmasına sürət təmin edə bilər. Xüsusilə işğaldan azad olunmuş ərazilərdə birgə layihələr çox perspektivlidir. Bu regionlar həm günəş, həm də külək enerjisi üçün yüksək potensiala malikdir. Texnologiyaların ötürülməsi ilə yanaşı, İsrail şirkətləri həm də günəş və külək-elektrik stansiyalarının maliyyələşdirilməsi və tikintisində iştirak edə bilərlər ki, bu da Azərbaycanda fosil yanacaqlardan asılılığın azalmasına kömək edər. Artıq enerji saxlama və enerji səmərəliliyinin artırılması sahəsində birgə innovativ təşəbbüslər üzərində işlər aparılır. Siyasi səviyyədə isə hər iki ölkə BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Paris Sazişinin hədəflərinə sadıqdır və COP29-un Bakıda keçirilməsi Azərbaycanın bu istiqamətdə liderlik ambisiyalarını təsdiqləyir. İqlim öhdəliklərinin tənzimlənməsi və icrası sahəsində əməkdaşlıq yeni investisiya imkanları və qabaqcıl texnologiyalara çıxış imkanı yarada bilər. Bütün bunlar təkcə hər iki ölkənin davamlı iqtisadi inkişafı üçün deyil, həm də təmiz enerji sahəsində regional tərəfdaşlıq modelinin formalaşması üçün zəmin yaradır.

- Azərbaycan İsrailin Mərkəzi Asiya və Cənubi Qafqaz bazarla-

rına çıxış strategiyasında hansı rolu oynayır? Qarşıdakı beş il ərzində əməkdaşlığın ən perspektivli istiqamətləri hansılardır?

- Azərbaycan İsrail üçün strateji tərəfdaş olmaqla yanaşı, Mərkəzi Asiya və daha geniş Cənubi Qafqaz regionlarına çıxış üçün əsas platforma rolunu oynayır. Güclü iqtisadiyyatı, inkişaf etmiş nəqliyyat-logistika infrastrukturunu və getdikcə möhkəmlənən iktirafli münasibətlər sayəsində Azərbaycan bu sürətlə inkişaf edən regionlara daxil olmaq istəyən İsrail şirkətləri üçün ideal mərkəzdir. Qarşıdakı beş ildə xüsusilə bərpaolunan enerji sahəsi daha çox perspektiv vəd edir. Azərbaycanın "yaşıl inkişaf" strategiyası ilə İsrailin texnoloji imkanları üst-üstə düşür. Artıq Qarabağda "ağıllı kənd təsərrüfatı" və su ehtiyatlarının idarə olunması sahəsində İsrail texnologiyalarından istifadə olunur ki, bu da həmin ərazilərin bərpasına və modernləşməsinə töhfə verir. İsraili ekspertlər, o cümlədən mən, Azərbaycanın biznes mühitinin inkişafına töhfə verə, biznesin globallaşması, beynəlxalq mövqə tutması, danışıqlarla bacarıqları və sahibkarlıq düşüncəsinin inkişafı ilə bağlı praktik bilikləri bölüşə bilərik. "Invest2Create" (I2C) təşəbbüsü çərçivəsində mən artıq bir çox azərbaycanlı startapla sıx əməkdaşlıq edirəm, onlara biznes modellərini təkmilləşdirməkdə, qlobal bazarlara çıxmaqda və beynəlxalq rəqəbədə davamlılıq qazanmaqda dəstək verirəm. İsrailin innovasiya mədəniyyətinə əsaslanan bu yanaşma artıq I2C portfelinə daxil olan startapların potensialı yarada bilər. Bütün bunlar təkcə hər iki ölkənin davamlı iqtisadi inkişafı üçün deyil, həm də təmiz enerji sahəsində regional tərəfdaşlıq modelinin formalaşması üçün zəmin yaradır.

REGIONLAR

Ölkəmizin siyasi həyatındakı reallıqlar son dərəcə qürurvericidir. Yürdümüzün qeyrət qalası Laçında baş tutan Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan liderlərinin Zirvə görüşü Qafqazda yeni bir eranın başladığı anonsunu verdi.

Bu tarixi görüşün məntiqi yekununu bir cümlə ilə ifadə etsək, deyə bilərik ki, Azərbaycanın böyük qurbanlar, müdrik siyasət, uğurlu beynəlxalq diplomatiya sayəsində qazandığı dövlət müstəqilliyi dönməzdir, yenilməzdir, əbədidir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin böyük siyasi uzaqgörənliklə söylədiyi fikirlər həyatımızın bütün sahələri və istiqamətlərində, Prezident İlham Əliyevin siyasi varislik missiyasına yenilməz sdaqətinə də parlaq təcəssüm edir. Yaradıcılıqla həyata keçirilən qalib siyasi kurs sayəsində Azərbaycan dünyaya günəş kimi doğmaqdadır. Sosial-iqtisadi sahədə qazandığımız uğurlar, 30 illik işğala son qoyub çaldığımız Zəfər, zirvələrdə dalğalanan bayrağımız dostlara qürur verir, artan gücümüzü, qüdrətimizi dünyaya nümayiş etdirir.

Mayın 28-də - Müstəqillik Günündə Laçında keçirilən unudulmaz tarixi görüşün yaratdığı xoş vqat hələ çox illər yaddaşlarda yaşayacaq, söhbətlərin qürurlu mövzusu olacaq. Tarixin sınaqlarından çıxmış, çətin məqamlarda bir-birinə tömənnasız dost əli uzatmış üç qardaş dövlətin liderləri Laçında bir araya gəldikləri gün səmasında qartallar süzən Laçın çox məğrur idi.

Baharın bu oğlan çağında sanki təbiət də alqışlayırdı həmin təntənəni. Həkerinin suları göz yaş kimi durulmuşdu, durnagözlü bulaqlar duyduqlarına sevinib şirin-şirin zümzümə edirdilər. Nərgiz, bənövşə, qaymaqqıçəyi dağı mehinin təsiri ilə titrəyir, sanki bu büsəta əl çalırdı. Ən başlıcası isə bayram təntənəsinə toplaşan amalı, niyyəti dostluq, qardaşlıq, əməkdaşlıq olan insanların odlü ürəkləri həərət qatmışdı bu tarixi görüşə.

Azərbaycanın ən öziz və müqəddəs bayramını - 28 May - Müstəqillik Günü ilə öz qardaşları, dostları ilə birlikdə Laçında qeyd etməsi bir təsadüf deyildi. Bu, Prezident İlham Əliyevin zərgər dəqiqliyi ilə hesablanmış siyasi, iqtisadi və ideoloji bir layihəsi idi. 30 il erməni faşistlərinin işğalı altında qalan Laçın da digər ərazilər kimi odlara qalanıb viran qoyulmuşdu. 44 günlük savaşa düşməni

Laçın Zirvəsi - şanlı tariximizin qürur səhifəsi

darmadağın edib Qarabağdan, Şərqi Zəngəzurdan qovduq. Beləcə Laçın da azadlığa qovuşdu. Müqəddəs savaşa siyasi dəstəyini əsirgəməyən dostlar müharibənin xarabalıqları üzərində yeni kəndlərin, şəhərlərin bərpa edilməsinə, yolların, körpülərin tikilib-qurulmasına, müasir infrastrukturun yaradılmasına da biganə qalmadılar, xalqımızla birgə sevinirdilər, qürur duyurdular. Türkiyəli, pakistanlı qardaş və dostlarımız hələ də barıt qoxusu gələn, şəhid qanı tökülən bu yerlərdə görülmə möhtəşəm tikinti-quruculuq, bərpa-abadlıq işlərindən məmnunluqlarını hər məqamda könül xoşluğu ilə bürüzə verirlər. Bu hissləri liderlər yeni istifadəyə verilən Laçın Beynəlxalq Hava Limanına enəndə daha çox sezdik.

Zirvə görüşündə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dərin məzmunlu çıxışı tədbir iştirakçılarını bayram ovqatına köklədi: "Bugünkü Zirvə görüşü Azərbayca-

nın Müstəqillik Günündə, erməni işğalından azad edilmiş Laçında keçirilir. Bunun böyük rəmzi mənası var. Bugünkü Zirvə görüşü sayca ikincidir. Keçən ilin iyulunda Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan birinci Zirvə görüşü keçirilmişdir. Əminəm ki, biz bu ənənəni davam etdirəcəyik.

Ölkələrimiz və xalqlarımız birgə tarix, mədəniyyət və dəyərlər əsasında bir-birinə bağlıdır. Bir-birimizin uğurlarına sevinmişik, çətin günlərdə bir-birimizin gələn, şəhid qanı tökülən bu yerlərdə görülmə möhtəşəm tikinti-quruculuq, bərpa-abadlıq işlərindən məmnunluqlarını hər məqamda könül xoşluğu ilə bürüzə verirlər. Bu hissləri liderlər yeni istifadəyə verilən Laçın Beynəlxalq Hava Limanına enəndə daha çox sezdik.

Zirvə görüşündə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dərin məzmunlu çıxışı tədbir iştirakçılarını bayram ovqatına köklədi: "Bugünkü Zirvə görüşü Azərbayca-

O tarixi görüşün hər məqamı qürurvericidir. Türkiyə Prezidenti R.T.Ərdoğan Azərbaycana sonsuz sevgi və sayğısını həmişə olduğu kimi, yenə də şeirlə ifadə etdi. Əlini ürəyinin üstünə qoyub xalqımızın sevimli şairi S.Vurğunun "Azərbaycan" şeirini məhəbbətlə səsləndirdi:

*El bilir ki, sən mənimsən,
Yürdüm, yuvam, məkanımsən.
Anam doğma vətənimdən.
Ayrılarım könül candan?
Azərbaycan, Azərbaycan...*

Sözünə davam edən Cümhurbaşkanı qeyd etdi ki, qarşılıqlı sevgi, hörmət və etimada əsaslanan, eyni mədəniyyət mühitindən bəhrələnen ortağ idealları bölüşən üç qardaş ölkəyik: "Təxminən 350 milyon əhaliyə və 1,5 trilyon dollar iqtisadi gücə sahib ölkələrimizin arasındakı bağları daha da gücləndiririk. Birliyimizi

strateji tərəfdaşlığa çevirməyə yönəlməş hər bir addımın arxasında olduğumuzu xüsusilə vurğulamaq istəyirəm".

Zirvə görüşündə səslənən fikirlər dostluğumuzun, qardaşlığımızın əbədi olacağından, aylar, illər keçdikcə daha da möhkəmlənəcəyindən soraq verir, tədbirlərin nikbin notlarına yeni stimullar qatırdı. Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin çıxışındakı fikirlər də Zirvə görüşünün ovqatı ilə həməhəng idi: "Əziz qardaşlarımız, son dövrlərdə bu tarixi münasibətləri Qarabağda, Keşmirdə və Şimali Kiprdə bir-birimizin yanında olmağımızla bölüşürük. Bizim gücümüz həmrəyliyimiz və qarşılıqlı hörmətə əsaslanır. Bu, təbii, çünki Türkiyədə və Azərbaycanda qardaş xalqlarımız bizə güclü dəstək olmuşlar....

....Pakistanın bəxti gətirib ki, Türkiyə və Azərbaycan kimi səmimi qardaşları var. Siz özəmətli qaya kimi bizimlə bəra-

bər dayandınız və biz tərəddüdsüz olaraq sizə etibar edirik. Biz silahdaş qardaşlar kimi sülhü, ədaləti və mənavi dəyərləri hər zaman üstün tutacağıq".

Qarabağ Zəfərindən sonra yeni bir Azərbaycan doğuldu - daha güclü, daha qüdrətli, arxalı, etibarlı dostu, qardaşı olan Azərbaycan! İşğal dövründə çox şey itirdik. Kəndlərimiz, şəhərlərimiz odlara qalanıb xarabaya çevrildi, minlərlə şəhid verdik, isti ocağından, doğma ev-əşiyindən perik salınan soydaşlarımız öz vətəndə məcburi köçkünə çevrildi. Onlar çadır düşərgələrində, yük vaqonlarında, torpaq daxmalarda məhrumiyyətlər yaşamağa məhkum edildilər. Ağrı-acı dolu illərdə itirdiklərimizi sadalasaq, böyük bir siyahı alınar. Amma qəlbimizin dərinliyində kök atan inam fidanlarını qurumağa qoymadıq, kövrək ümid qılqılcıqlarının sönməsinə, qaralmasına imkan vermədik.

Azadlıq təsnəsi bütöv bir xalq 30 il Zəfər adlı bir müjdə gözlədi. Üzləşdiyi hər əzab, çəkilməz ağrı-acıya tablaşdı, tək Vətən yaşasın deyər özünə təsəlli və rən anaların dünyaya gətirdiyi qəhrəman oğullar öz müqəddəs qanları, şirin canları bahasına sevimli xalqına, doğma millətinə Qələbə şərbəti içirdilər. Ağzın düşməni diz çökürdüldü, təslim aktına imza atmağa məcbur edildi. Xalq-Prezident-Ordu vəhdətinin yenilməzliyi hesabına qalib və bütöv Azərbaycan bərqərar oldu. Cəmi 44 gün ərzində 30 ilin işğalına qəhrəmanlıqla son qoyan qüdrətli Azərbaycan! Zəfər günəşi ana yurdun bütün yaxın-uzaq bölgələrini nura qəp etdi, ilin bütün fəsilələrini vətəndə qış qürbəti yaşayan könlələrdə isti ocaq qaladı.

İllərdən bəri həsrətlə gözlədiyimiz bu tarixi Zəfərin baş məmanı Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevdir. Onun "ataş" əmrini cəsarətlə icra edən, düşməndən layiqli qisas alan əsgər övladlarımız qəhrəmanlıqları isə dillərdə dastandır.

Dağlarda üç dost, üç qardaş görüşdü. Birlik, əməkdaşlıq yolunda yeni addımlar atıldı. Azərbaycanın qeyrət qalası Laçın doğmaqlıqla qucaq açdı saf niyyətlə, xoş məramlı qardaşlara. Laçın Zirvəsi Azərbaycan diplomatiyasının qürurverici uğuru kimi şanlı tariximizin heç zaman unudulmayacaq bir qürur səhifəsinə çevrildi, yaddaşlara həkk oldu.

Lazım QULIYEV,
"Azərbaycan"

Kəndlinin torpaqdan savayı qazanc yeri yoxdur

Goranboy torpağı isə əkinçinin əməyini bəhərsiz qoymur

Goranboyda özgə bürsə var. Yolboyu əkin sahələri göz oxşayır. Ruzisini torpaqdan qazanan insanlar yorulmaq bilmədən çalışır, bol məhsul əldə etmək üçün gecəni gündüzə qatırlar.

Keçən ili uğurlu göstəricilərlə yola salan goranboyulılar cari ildə bu nailiyyətləri yeniləmək əzmindədirlər. Bu məqsədlə gün çıxandan batanaqədək əkin sahələrində torpaqla "təmas"da olurlar. Çünki bilirlər ki, iqtisadiyyatının əsasını aqrar sektor təşkil edən rayonun inkişafı da, özlərinin güzəranı da bundan asılıdır.

Artıq ilin 5 ayı arxada qalmışdır. Ötən dövrün iqtisadi göstəriciləri əsasən müsbətdir. Rayon üzrə 5 ayda ümumi məhsul buraxılışının dəyəri 566,6 milyon manat olmuşdur. Bu dövr ərzində kənd təsərrüfatı məhsullarının faktiki qiymətləndirmə dəyəri 17,7 milyon manatdan çox olmuşdur ki, onun da 371 min manatlığı bitkiçilik, 17,4 milyon manatlığı heyvandarlıq məhsullarının payına düşür. Bu dövrdə sənaye müəssisələri tərəfindən isə 12,7 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Tikinti üzrə əsas kapitalla 1,6 milyon manat məbləğində, yaxud əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 19,3 faiz çox investisiya yönəldilmişdir. Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyanın 948,8 min manatı və ya 59,1 faizi bilavasitə tikinti-quradurma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Rayonda taxılçılığın inkişafına xüsusi diqqətə yənaşılır. Keçən il bu ilin məhsulu üçün 19 min 505,7 hektarda səpin aparılmışdır. Onun 5 min 716,5 hektarı buğda, 12 min 941,2 hektarı ar-

pa, 848 hektarı xəşildir. Havaların əlverişsiz keçməsinə baxmayaraq, sahələrdə normal məhsul yetişmişdir. Fermerlər sahələri ziyanvericilərdən və alaq otlarından qorumaq üçün də geniş mübarizə tədbirləri aparmışlar. Yaxın vaxtlar arpa sahələrində biçinə başlanacaq. Bunun üçün kombaynlar, eləcə də nəqliyyat vasitələri saz vəziyyətə gətirilmiş, biçində iştirak edəcək kombaynçılarla söhbətlər aparılmışdır. Biçiləcək arpanın qurudulması və talvarlara yığılması üçün də hazırlıq işləri başa çatmışdır.

Goranboyda pambıqçılığa da maraqlıdır. Rayonda pambıq istehsalı ilə "Azərpambıq ASK", "Prime Cotton" və "Goran Cotton" MMC-lər məşğul olur. Hər üç MMC üzrə ümumilikdə 1804,1 hektarda səpin aparılmışdır. 1782,3 hektarda çıxış alınmışdır. Hər il olduğu kimi, bu il də Foxralt, Qaramusalı, Səfikürd, Xan Qorvənd, Əlirzalı, Yeniyo, Balakürd, Boluslu, Nərimanlı, Qaqapirimli, Goranlı, Quşqular kəndlərində bol məhsul

gözlənilir. Bundan başqa, goranboyulılar yazlıq əkinlərdən 2089,2 hektarda günəbaxan, 756 hektarda qarğıdalı, 53,9 hektarda şəkər çuğunduru, 742,2 hektarda tərəvəz, 722 hektarda yonca ekmişlər. 1146 hektarda isə meyvə bağları salınmışdır.

Dövlət başçısının kənd təsərrüfatının inkişafına yönəlməş sərəncamları rayon fermerlərinin fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına, onların bir sıra subsidiya və güzəştlərlə təmin edilməsinə şərait yaratmışdır. Həm də bu hesabladır ki, rayon üzrə əksər növ kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalında uğurlu göstəricilərə nail olunur. Götürək tütünçülüyü. Hazırda rayonda bu sahəni inkişaf etdirmək, emal müəssisələri yaratmaq və tütünçülüklə məşğul olanların gəlir əldə etmək imkanlarını genişləndirmək üçün əlverişli şərait var. Qaracaq, Zeyvə, Şəfq, Yenikənd və Qaraçinar kəndlərində 8 hektar sahədə tütün becərilir. Keçən il həmin sahələrdən 14,7 ton məhsul yığılaraq təhvil veril-

mişdir. Bu il isə tütünçülər 20 hektar sahədə tütün ekmişlər.

Baramaçılıqda da vəziyyət pis deyil. Cəmi 40 gün ərzində çəkdikləri əziyyətin bəhrəsini görəndən kənd kəndlərindən hansını dindirək, bu sahənin də iqtisadi cəhətdən gəlirli olduğunu söyləyər. Bu il rayon üzrə 41 kümcüyə 50 qutu barama verilmişdir. Artıq bir aydır ki, kümcülər barama yetişdirməklə məşğul olurlar. Hazırda barama qurdları son inkişaf mərhələsindədir. Söz düşmüşkən, barama qurdlarının yemlənməsində heç bir problem yoxdur. Son bir neçə ildə 27 min tut tıngi ekilmişdir. Artıq həmin ağaclar bara düşmüşdür.

Məlum olduğu kimi, Goranboy su təminatında əziyyət çəkən rayonlar sırasındadır. Ona görə də Su Meliorasiya Sistemlərinin İstisman İdarəsi bütün qüvvələri səfərbərliyə alaraq rayonun əkin sahələrinin su ilə təminatına ciddi yanaşır, 79939 hektar sahənin suvarılmasını təmin etmək üçün 986 subartezian quyusunu, 16 nasos stansiyasını və suvarma kanallarının işlək vəziyyətə gətirilməsi üçün bütün tədbirləri görür. İlin əvvəlindən ötən dövr ərzində 258 subartezian quyusunun nasosları təmir edilmiş, 50 təzə nasos alınaraq quraşdırılmışdır. Bundan savayı, Boruslu nasos stansiyasında 120 metr dərinlikdə 90 metr dəmir boru xətlərində cari təmir işləri aparılaraq istismara verilməş, suvarma suyunu ciddi tələbat olan ərazilərdə 31 təzə subartezian quyusunun qazılması nəzərdə tutulmuşdur. Onun 10-u artıq istifadəyə verilmişdir.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Kənd təsərrüfatının siyahıya alınması yaxınlaşır

Neftçalada bu mühüm tədbirə hazırlıqla bağlı toplantı keçirilib

Xəbər verildiyi kimi, Nazirlər Kabinetinin 4 oktyabr 2023-cü il tarixli qərarı ilə bu il iyulun 15-dən avqustun 15-dək Azərbaycanda kənd təsərrüfatının siyahıya alınması keçiriləcək.

Neftçala Rayon İcra Hakimiyyətinin təşəbbüsü, rayon Statistika İdarəsinin təşkilatçılığı və Neftçala Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin, rayon Heyvan Sağlamlığı Baytarlıq Xidmətinin, "Aztelekom" MMC-nin Cənub Şirvan regional filialı rayon şöbəsinin, Elektrik Şəbəkəsinin məsul şəxslərinin, RİH başçısının inibitəti ərazi dairəsi üzrə nümayəndələrinin iştirakı ilə bununla bağlı tədbir keçirilib. Tədbiri RİH başçısının müavini Burcalı Ağayev açaraq kənd təsərrüfatının siyahıya alınması ilə əlaqədar hazırlıq və onun keçirilməsi üzrə tədbirlərin vaxtında və müştəşkil yerinə yetirilməsi, qarşıya çıxan çətinliklərin operativ surətdə aradan qaldırılması, siyahıya cəlb olunacaq təlimçi-nəzarətçilərin və sayıcıların vaxtında

müəyyənləşdirilməsi üçün komissiya üzvlərinə və tədbir iştirakçılara tapşırıq və tövsiyələr vermişdir. Statistika İdarəsinin rəisi Şahin Məməfov isə çıxışında kənd təsərrüfatının siyahıya alınması ilə əlaqədar təsərrüfatbaşına uqot sənədləri məlumatlarının aktuallaşdırılması və Dövlət Statistika Komitəsinin elektron informasiya sistemində vaxtında daxil edilməsinin təmin olunması ilə bağlı bir sıra məqamlara toxunmuşdur.

Rayon ərazisində kənd təsərrüfatının siyahıya alınması ilə əlaqədar siyahıya cəlb olunacaq təlimçi-nəzarətçilərin və sayıcıların vaxtında müəyyənləşdirilməsi məqsədilə RİH başçısının inibitəti ərazi dairələri üzrə nümayəndələrinə, siyahıyaalınma dövründə rayon ərazisində dayanıqlı elektrik enerjisi təchizatının, telekommunikasiya və internet şəbəkələrinin işini təmin edəcək komissiya üzvlərinə, digər məsul şəxslərə sərəncamdan irəli gələn tapşırıqlar verilməş, onların sualları cavablandırılmışdır.

Lənkəran şəhərinin kanalizasiya sistemi yenidən qurulacaq

Lənkərandə ən böyük problemlərdən sayılan və yüksək maliyyə tələb edən kanalizasiya sisteminin yenidən qurulması iqtisamətində dövlət başçısının tapşırığı ilə əməli tədbirlər görülür.

Artıq "Lənkəran şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sisteminin yaradılması" layihəsi çərçivəsində dəyəri 50 milyon manat olan tender elan edilib. Layihəyə asfalt qatının kəsilməsi və qurunt qazılması, onların tullantı poliqonuna daşınması, kommunikasiya xətlərinin keçilməsi və bərpası, mühafizə şitlərinin quraşdırılması, eləcə də mikrotunel xəttinin tikilməsi daxildir.

Qeyd edək ki, 20 min əhalinin tələbatı üçün nəzərdə tutulan Lənkəran şəhərinin kanalizasiya sistemi keçən əsrin 50-60-cı illərində istifa-

dəyə verilib. Ötən müddət ərzində şəhər və şəhəratrafi kəndlərin əhalisinin sayı 3 dəfədən çox artmışdır, həmçinin mövcud kanalizasiya sistemi köhnəldiyindən hazırkı tələbatı cavab vermirdi.

Kanalizasiya sisteminin qurulması və yenilənməsi şəhərin və ətraf ərazilərin inkişafı, hələ əhalinin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması, ətraf mühitin qorunması və ümumiyyətlə, cəmiyyətin sosial-iqtisadi inkişafı üçün mühüm addımlardan biridir. Bu səbəbdən lənkəranlılar şəhərdə kanalizasiya sisteminin yenidən qurulmasına başlanmasına qərar verilməsinə razılıqla qarşılayıblar.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Bakıda BMT-nin Turizmin Avropa Regional Komissiyasının 71-ci iclası keçirilir

İyunun 5-də Bakıda BMT-nin Turizmin Avropa Regional Komissiyasının 71-ci iclası işinə başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə 40-a yaxın ölkədən 150-dən çox nümayəndə iştirak edir. Tədbirdə çıxış edən Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev BMT-nin Turizm Təşkilatı ilə əməkdaşlıq əlaqələrinin güclənməsinə xüsusi diqqət verdiyini söyləyib. O, ölkəmizin 2001-ci ildən təşkilata üzv qəbul olunması, 2013-cü ildən indiyədək 3 dəfə İcraiyyə Şurasında təmsil olunması, 2017-ci ildə İcraiyyə Şurasına sədr seçilməsi və 2019-cu ildə İcraiyyə Şurasının 110-cu sessiyasına evsahibliyi etməsi haqqında məlumat verib.

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanla turizmin inkişafına daim diqqət göstərdiyini vurğulayan F.Nağıyev Azərbaycanın Avropa ilə digər regionlar arasında bir çox sahədə olduğu kimi, turizm sahəsində də körpü rolunu oynayan mərkəzə çevrildiyini qeyd edib. Fuad Nağıyev 2024-cü il ərzində ölkəmizə gələn xarici ziyarətçilərin sayının 2023-cü illə müqayisədə 26 faiz artdığını, turist xərcləmələrinin isə 5,1 milyard dollara çatdığını bildirib.

Fuad Nağıyev COP29-a evsahibliyi edən ölkə kimi Azərbaycanın xüsusi səyi nəticəsində COP tədbirləri tarixində ilk dəfə turizm mövzusunun iqlim danışıqlarının əsas gündəliyinə salınması, Dövlət Turizm Agentliyi və BMT-nin

Turizm Təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə turizm sektorunda təkmilləşdirilmiş iqlim fəaliyyəti üzrə nazirlərin birinci görüşü və indiyədək 70-dən çox ölkənin tərəfdar çıxdığı "Turizm sektorunda təkmilləşdirilmiş iqlim fəaliyyəti üzrə COP29 Bəyannaməsi" haqqında məlumat verərək iştirakçı ölkələri bəyannaməyə qoşulmağa çağırıb.

Agentlik sədri həmçinin Azərbaycanın 2025-2029-cu illər üçün BMT-nin Turizmin İcraiyyə Şurasında Avropa regionu üzrə ayrılmış yerlərdən birinə namizədliyini irəli sürdüyünü qeyd edərək müvafiq səsvermə zamanı üzv dövlətlər tərəfindən veriləcək dəstəyin əhəmiyyətli olduğunu vurğulayıb. Tədbirdə çıxış edən

Ümumdünya Turizm Təşkilatının icraçı direktoru Natalia Bayona Azərbaycan tərəfinə tədbirin yüksək səviyyədə təşkilatçılığı və qonaqpərvərlik üçün təşəkkür edib. O, turizmin iqtisadiyyatın ən insanpəvar sahəsi kimi insanları və mədəniyyətləri birləşdirdiyini qeyd edərək bu sahənin dayanıqlı gələcəyini təmin etmək məqsədilə innovasiya, təhsil və investisiyaların önəmini vurğulayıb.

Avropa Regional Komissiyasının üzvü olan 38 Avropa ölkəsindən 150-yə yaxın rəsmi nümayəndənin iştirakı ilə keçirilən tədbirdə təşkilatın 2024-2025-ci illər üzrə fəaliyyətinə dair hesabatlar dinlənəcək, Baş Assambleya, müxtəlif komitələr və işçi qruplar üzrə müxtəlif seçkilər, o cümlədən İcraiyyə Şurasına seçkilər baş tutacaq.

Qeyd edək ki, Avropa Regional Komissiyası üzrə İcraiyyə Şurasının üzvlüyünə ayrılmış 5 yer üzrə Azərbaycanla yanaşı, Qazaxıstan, Moldova, Sloveniya, Fransa, Ermənistan, Rumıniya, Xorvatiya və Yunanıstan kimi ölkələr tərəfindən 2025-2029-cu illər üçün namizədlik irəli sürülüb.

Tədbirin ikinci günündə "Təkandan yüksəliş: turizm də iqlim dəyişikliklərinə qarşı fəaliyyətin COP29-dan sonra irəliləməsi" mövzusunda tematik konfransın keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Qurban Bayramınız Mübarək !

Azpetrol şirkəti Azərbaycan xalqını müqəddəs "Qurban bayramı" münasibətilə səmimi qəlbədən təbrik edir. Allah etdiyiniz duaları, kəsdiyiniz qurbanları qəbul etsin.

www.azpetrol.az 957

Orta dəhlizi seçənlərin sayı artır

Beynəlxalq müstəvidə baş verən gərgin geosiyasi proseslər sayəsində dünyanın iki mühüm strateji ticarət marşrutunda problemlər yaranıb. Belə vəziyyət global ticarətin çevikliyini və daşınma xərclərinin artmasına səbəb olub. Bu hal global ticarətdə ciddi narahatlıq doğurub.

Hazırda bütün ümidlər Orta dəhliz fəaliyyətinə bağlanıb. Çünki bu marşrut yeni olsa da, Asiya ilə Avropa arasında geniş ticarətin aparılması üçün ən əlverişli marşrutdur. Belə ki, Orta dəhliz yüklərin təhlükəsiz və mənzilbaşına tez çatdırılması baxımından ticarət tərəfdaşlarını qane edən ən etibarlı marşrutdur.

Bu gün Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin (TBNM, Orta dəhliz) yükötürmə imkanlarının genişlənməsində iki ölkə - Azərbaycanla Qazaxıstan mühüm rola malikdir. İki qardaş ölkə marşruta yeni qolların qoşulmasında, nəqliyyat marşrutunun texniki imkanlarının artırılmasında, vahid tarifi hazırlanmasında, investisiyaların cəlb edilməsində ən aktiv ölkələrdir.

Azərbaycanla Qazaxıstan marşrutun keçəcəyi ölkələrlə siyasi danışıqlar

apararaq onları bu mühüm iqtisadi layihəyə qoşulmağa təşviq edir. Prezident İlham Əliyevin səfər etdiyi Orta Asiya ölkələrinin rəhbərləri ilə apardığı uğurlu danışıqlar onların da layihəyə qoşulmasına səbəb olub.

Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev də bu işdə fəal siyasət aparır. Demək olar ki, iki qardaş ölkənin prezidentlərinin region ölkələrinin rəhbərləri ilə apardığı danışıqlar bu gün Orta dəhlizin dünya üçün önəmli bir marşruta çevrilməsinə imkan yaradıb.

Onu da vurğulayaq ki, Orta dəhlizin inkişafı üçün keçirilən tədbirlər də Azərbaycanda və Qazaxıstanda təşkil olunur. Qardaş ölkənin paytaxtında keçirilən Astana Beynəlxalq Forumu da bunlardan biridir. Bu mühüm tədbirə qatılan Dünya Bankının Qazaxıstan və Türkmənistandakı daimi nümayəndəsi Andrey Mixnev bildirib ki, onun təmsil etdiyi bank Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin (Orta dəhliz) inkişafına 2 milyard dollardan çox sərmayə qoyacaq. Xatırladaq ki, bundan əvvəl Avropa İttifaqı Orta Asiya ölkələrinə Orta dəhlizdə modernləşmə işlərinin görülməsi üçün 10 milyard avro həcmində investisiya yatırması barədə sənəd imzalanıb.

Dünya Bankının nümayəndəsi A.Mixnev deyib ki, Dünya Bankının vəsaitləri, eləcə də özəl tərəfdaşlar və bankların cəlb edilmiş vəsaitləri nəzərə alınmaqla TBNM-in inkişafına investisiyaların ümumi məbləği 2 milyard dollardan çox olacaq. İnvestisiya baxımından biz həm Qazaxıstanda, həm də digər ölkələrdə, o cümlədən Azərbaycanda işləyirik. Həmçinin Türkiyədəki layihələrdə iştirak imkanlarını nəzərdən keçiririk. A.Mixnev onu da vurğulayıb ki, ötən ilin noyabrında Dünya Bankı Qazaxıstanda dayanıqlılığın və nəqliyyat əlaqələrinin təkmilləşdirilməsinə (TBNM-in inkişafı çərçivəsində) 650 milyon dollar dəyərində vəsaitin ayrılmasını təsdiqləyib.

Qazaxıstanın xarici işlər nazirinin müavini Roman Vasilenko Astana Beynəlxalq Forumunda bildirib ki, ölkəsi Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutunun inkişafı üçün söz göstərməkdə davam edəcək. A.Mixnev deyib: "Qazaxıstan İpək yolu boyunca yerləşən ölkələrlə birlikdə TBNM-in inkişafı üçün hər şeyi edir və onun Avropadan Asiyaya və əks istiqamətdə yükləndirənlər üçün cəlbədiciliyini artırmaq üçün səylərini davam etdirəcək. Artıq hər iki istiqamətdə quru yolla daşınan

yüklərin 85 faizi Qazaxıstan ərazisindən keçir".

Hazırda TBNM çərçivəsində 4 milyon tondan çox tranzit yük Qazaxıstan ərazisindən keçir. 2029-cu ilə qədər bu göstəricinin marşrutun inkişafına yatırılan investisiyalar sayəsində ildə 10-11 milyon tona qədər artması gözlənilir.

Onu da vurğulayaq ki, Qazaxıstan da Azərbaycan kimi "Şimal-Cənub" marşrutunun inkişafında maraqlı ölkədir. Hər iki tərəf dünya üçün önəmli marşrut olacaq "Şimal-Cənub" ticarət dəhlizinin fəaliyyətinin artması üçün birgə səy göstərir.

Əfqanıstanın Orta dəhlizə qoşulması əlavə tranzit yüklərin daşınmasına imkan verəcək. Bu ölkədə dəmir yolu hissəsini Qazaxıstanın inşa edəcəyi ilə bağlı razılaşma var. Həmin marşrut Qazaxıstan və Orta dəhliz üçün çox vacibdir.

Xatırladaq ki, 2024-cü ildə Orta dəhliz üzrə yükdaşımalarda həcmi 2023-cü illə müqayisədə 63 faiz artaraq 4,1 milyon tona çatıb, konteyner daşımaları isə 2,6 dəfə artaraq 50,5 min TEU təşkil edib. Qarşıda illərdə isə bu rəqəmlərin daha yüksək olması gözlənilir.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

Masallıda "Sağlam məktəbli" layihəsi

Masallı rayonunun 95 illiyi və Masallı şəhərinin 65 illiyi münasibətilə rayon icra hakimiyyəti, Lənkəran-Astara Regional Təhsil İdarəsi və Masallı Bioloji Təbabət Klinikasının birgə təşkilatçılığı ilə rayonun ümumtəhsil müəssisələrində

"Sağlam məktəbli" layihəsi həyata keçirilib. Layihə çərçivəsində Masallı Bioloji Təbabət Klinikasının həkim-pediatr, klinik psixoloq və fizioterapevt mütəxəssisləri 9 tam orta məktəbdə valideynlərlə görüşüblər. 700-dən çox

valideynin iştirak etdiyi görüşlərdə uşaqların fiziki və psixoloji sağlamlığı mövzusunda maarifləndirici çıxışlar edilib, valideynləri maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

"Azərbaycan"

Yayda enerji istehlakının və xərcinin necə azaldıla biləcəyi mövzusunda vebinar keçiriləcək

İyunun 10-da Energetika Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə "Sərin qal, az ödə: Yay aylarında enerji səmərəli soyutma" mövzusunda vebinar keçiriləcək.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, vebinar da Energetika Nazirliyinin sektor müdiri Əli Salmanlı tərəfindən yay aylarında məişət və qeyri-yaşayış sahələrində soyutma sistemlərinin düzgün istifadəsi, kondisioner seçimi və is-

tifadəsində enerji səmərəliliyi prinsipləri, təbii ventilyasiya imkanları, izolyasiya tədbirləri və sadə davranış dəyişikliyi ilə enerji istehlakının və xərcinin necə azaldıla biləcəyi barədə ətraflı məlumat veriləcək, iştirakçıların sualları cavablandırılacaq.

Onlayn seminarlarda iştirak etmək istəyənlər iyunun 10-da saat 14:30-da Energetika Nazirliyinin "Feysbuk" sosial şəbəkəsindəki rəsmi sahifəsi vasitəsilə vebinara qatıla bilərlər.

Bu il Ümumdünya Ətraf Mühit Günü plastiklərlə çirkənməyə son qoyulmasına həsr olunub

Hər il iyunun 5-də dünya ictimaiyyəti Ümumdünya Ətraf Mühit Günü münasibətilə bir araya gəlir. Əsas məqsəd planeti qorumaq üçün təcili global çağırış etməkdir.

AZƏRTAC BMT-nin məlumatına istinadla xəbər verir ki, üzv ölkələrdə ofislər, məktəblər, hökumət, digər təşkilatlar və yerli orqanlar ətraf mühit problemlərinə dair ictimaiyyətin məlumatlılığını artırmaq üçün Ümumdünya Ətraf Mühit Günü ilə bağlı tədbirlər keçirirlər. Bu il diqqət mərkəzində olan mövzu plastiklərlə çirkənmə ilə bağlıdır. BMT icmaları bu artan böhranla üzlaşmaya və planeti gələcək nəsillər üçün qorumaq istiqamətində kollektiv tədbirlər görməyə çağırır.

Bu əlamətdar gündə təcili ekoloji problemlər gündəmə

gətirilir. Hər il məşəllərin qırılması, global istiləşmə və iqlim dəyişikliyi kimi mövzulara toxunan fərqli bir mövzu seçilir. "Plastiklərlə çirkənməyə son qoymaq" 2025-ci il Ümumdünya Ətraf Mühit Günü mövzudur. Eyni zamanda 2025-ci ildə qeyd edilən bu mühüm günün tədbirləri bütün dünyada icmaları davamlı həlləri qəbul etməyə və təşviq etməyə yönəltmək üçün UNEP-in rəhbərlik etdiyi "BeatPlasticPollution" kampaniyasını tamamlayır.

Ümumdünya Ətraf Mühit Günü 1972-ci ildə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Stokholmda keçirilən konfransı zamanı təsis edilib. Həmin ilin sonunda BMT Baş Assambleyası rəsmi olaraq 5 iyun tarixini Ümumdünya Ətraf Mühit Günü kimi təyin edib. 1973-cü il

də keçirilən ilk tədbir "Yalnız vahid bir Yer" mövzusu ilə baş tutub və bu, ekoloji maarifləndirmə üçün ən böyük global platformanın başlanğıcını qoyub. O vaxtdan bəri Ətraf Mühit Günü dünyanın ən böyük ekoloji maarifləndirmə tədbirinə çevrilib. Hər il bir ev sahibi ölkə müəyyən bir məsələ ilə bağlı məlumatlılığı artıran kampaniyaya rəhbərlik edir.

BMT qeyd edir ki, üçqat çirkənmə, biomüxtəlifliyin itirilməsi və iqlim dəyişikliyi təhlükəsi plastik çirkənmə ilə daha da pisləşir. Hər il 11 milyon ton plastik tullantı su mühitinə atılır, habelə zibillik və çirkəb sülardan gölən mikroplastiklər torpaqda yığılaraq ətraf mühitə ziyan vurur. Plastiklərlə çirkənmənin təxminən illik dəyəri 300 ilə 600 milyard dollar arasındadır.

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

BVF-nin "IV Maddə Məsləhətləşmələri" missiyası çərçivəsində yekun bəyanatı dərc edilib

Beynəlxalq Valyuta Fondu (BVF) tərəfindən üzv ölkələrin makroiqtisadi vəziyyətini, maliyyə sabitliyini, fiskal və monetar siyasətlərini qiymətləndirmək, potensial riskləri müəyyənləşdirmək məqsədilə müttəmadi olaraq "IV Maddə Məsləhətləşmələri" missiyası həyata keçirilir.

İqtisadiyyat Nazirliyindən verilən məlumata görə, bununla bağlı 2025-ci ilin yanvar - fevral aylarında Azərbaycanda səfərdə olan fondun nümayəndə heyətinə ölkəmizin makroiqtisadi vəziyyəti, iqtisadi inkişaf prioritetləri, islahat gündəliyi, fiskal və monetar siyasətləri barədə ətraflı məlumat verilib. Missiya yekunlaşdıqdan sonra bu ilin aprel ayında BVF tərəfindən Azərbaycana dair 2025-ci il üzrə yekun bəyanat dərc edilib.

Bəyanatda ölkəmizin son illərdə əldə etdiyi bir sıra müsbət nəticələr - iqtisadi risklərin balanslaşdırılması, dövlət müəssisələrinin fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması, inflyasiyanın sabitləşməsi və hədəf diapazonunda saxlanılması, fiskal intizamın bərpası, şəffaflığın artırılması və korrupsiya ilə mübarizə sahəsində əldə olunmuş nailiyyətlər vurğulanıb.

Sənəddə Azərbaycanın dövlət qurumları tərəfindən verilən məlumatların bir çoxu öz əksini tapıb. Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyat Nazirliyinin sonuncu makroiqtisadi proqnozlarına əsasən, 2025-2029-cu illər üzrə iqtisadi artım tempi orta ilik hesabla 3,8 faiz səviyyəsində proqnozlaşdırılır.

Azərbaycanda 2022-ci ildən dövlət-özəl tərəfdaşlığının hüquqi bazası formalaşdırılıb. Özəl sektorun inkişafı üçün əhəmiyyətli alətlərdən olan dövlət-özəl tərəfdaşlığı çərçivəsində layihələrin icrası ilə bağlı işlər görüldü. 2024-cü ildə xarici investitorlarla birgə dəniz suyunun duzsuzlaşdırılması layihəsinin icrası ilə bağlı işlərə başlanılıb. Bununla belə, sənəddə struktur islahatların tərkib hissəsi kimi, bu sahədə aparılmış islahatlar qeyd olunmayıb.

Azərbaycanda vergi qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi, bu sahədə inzibatchılığın, rəqəmsallaşmanın genişləndirilməsi, biznesin təşviqi üçün geniş güzəştlərin tətbiqi, ömək bazarında islahatlar nəzərdə tutulmuş müsbət nəticələrə səbəb olub. Ömək bazarında islahatların nəticəsi ötən il Harvard Universitetinin ekspertləri tərəfindən də yüksək dəyərləndirilib və Azərbaycanı təbiiq olunan təcrübə digər iqtisadiyyatlar üçün araşdırılması vacib olan səmərəli model kimi qiymətləndirilib. BVF-nin yekun bəyanatında isə Azərbaycanda vergi siyasəti ilə bağlı islahatlar tam şəkildə qiymətləndirilməyib.

Ölkəmiz vergi inzibatchılığının beynəlxalq dəyər zəncirinə uyğunlaşdırılması üçün BVF ilə əməkdaşlıq edir. Bu baxımdan fondun Vergi İnzibatchılığının Diaqnostik Qiymətləndirmə Aləti (TADAT) xüsusi əhəmiyyətə malikdir. 2024-cü ildə BVF və İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti (DVX) arasında bu alətdən istifadə edərək daxili qiymətləndirmənin həyata keçirilməsi ilə bağlı müzakirələr aparılıb, BVF tərəfindən DVX əməkdaşlarına TADAT əsasında təlim keçirilib. TADAT-la bağlı əməkdaşlığa baxmayaraq, fondun ölkəmizlə bağlı sənədində Azərbaycana bu alətdən istifadə ilə bağlı tövsiyə yox alıb.

Bəyanatda sənaye və istehsal sektorunun kredit portfelindəki payının 2024-cü ildə 5 faizdən 8 faizə yüksəldiyi göstəriləndə, bu rəqəm Azərbaycan Mərkəzi Bankının məlumatına əsasən 5,5 faizdir.

Azərbaycanda beynəlxalq təşkilatlarla uzunmüddətli və qarşılıqlı faydalı tərəfdaşlığa böyük önəm verilir və bu əməkdaşlıqların daha da gücləndirilməsi istiqamətində işlər davam etdirilir.

"Araz Vadisi İqtisadi Zonası"nda daha bir rezident qeydə alınıb

"Desen MM" MMC-yə İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin (İZİA) idarəçiliyində olan "Araz Vadisi İqtisadi Zonası" Sənaye Parkının rezidentliyi təsdiq edilib.

İZİA-nın yaydığı xəbərdə bildirilir ki, yeni qeydiyyatla alınan rezident tərəfindən sənaye parkının ərazisində boya fırçası və boya rulosu istehsal ediləcək. Layihənin investisiya dəyəri 1,9 milyon manat təşkil edir.

Türkiyə və Çin qabaqcıl texnologiyalarından istifadə ediləcək müəssisədə istehsal olunacaq məhsulların daxili bazara satışı ilə yanaşı, ixracı da həyata keçiriləcək.

Qeyd edək ki, "Araz Vadisi İqtisadi Zonası" Sənaye Parkında hazırda 17 sahibkarlıq subyektinə rezidentlik, 3 sahibkara isə qeyri-rezidentlik statusu verilib. Sənaye Parkında görülmüş işlərə sahibkarlar tərəfindən 35 milyon manatdan çox investisiya yatırılıb, 100-ə yaxın daimi iş yeri yaradılıb.

Yeni razılaşma

"Şəfəq-Asiman"ın qaz ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi sürətlənəcək

BP, SOCAR və TPAO bir neçə saziş imzalayıblar. Bu sənədlər TPAO-nun Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda yerləşən "Şəfəq-Asiman" blokuna dair Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişinə (HPBS) qoşulmasına imkan verəcək. Razılaşma layihəni irəli aparacaq ən uyğun variantın müəyyənləşdirilməsi üçün blokun bundan sonrakı qiymətləndirilməsini sürətləndirməyə kömək edəcək.

Əvvəla xatırladaq ki, BP ilə SOCAR arasında "Şəfəq-Asiman" dəniz blokunun birgə kəşfiyyatı və işlənməsi üzrə HPBS 2010-cu ilin oktyabr ayında Bakıda imzalanıb. 2012-ci ildə müqavilə sahəsində üçölçülü seysmik məlumatların toplanması proqramı həyata keçirilib. Əldə olunmuş seysmik məlumatların interpretasiyası isə 2015-ci ildə başa çatıb. Bundan sonra kəşfiyyat quyusunun qazılacağı yer seçilib və qazma işlərinin planlaşdırılması aparılıb. Nəticədə 2020-ci ilin yanvarında SAX01 kəşfiyyat quyusunun qazılmasına başlanıb və bu iş 2021-ci ilin martında sona çatıb. Həmin quyu 7189 metr dərinliyə çatmaqla Fasilə lay dəstinin əsasındakı qazılıb və keçilən laylarda qaz-kondensat ehtiyatlarının mövcudluğunu təsdiqləyib. Daha sonra quyu əlavə qiymətləndirmə işlərinin aparılması və növbəti fəaliyyətlərin planlaşdırılması üçün bağlanıb.

İndi isə layihəni irəli aparmaq üçün Aşağı Suraxanı layına bir quyu-

nun qazılması da daxil olmaqla əlavə qiymətləndirmə işləri həyata keçiriləcək. Bu fəaliyyətlərə imkan yaratmaq üçün HPBS-nin kəşfiyyat dövrü uzadılacaq. Bu günlərdə əldə olunan razılaşma üzrə işlərin 2025-ci ilin üçüncü rübünün sonunadək başa çatacağı gözlənilir. Razılaşma yekunlaşdıqdan sonra TPAO şirkəti HPBS-də ümumilikdə 30 faiz iştirak payına sahib olacaq. Şirkətin bunun 15 faizi BP-dən, 15 faizi isə SOCAR-dan verəcək. Hazırda BP və SOCAR hər biri HPBS-də 50 faizlik iştirak payına malikdir. Kəşfiyyat dövründə BP şirkəti HPBS-nin operatoru olaraq qalacaq.

Qeyd edək ki, yeni sənədlərin rəsmi imzalanması bu günlərdə öz işini sona çatdırıb Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində baş tutub. Bu münsibətlə hər üç şirkətin rəhbərliyi öz fikirlərini söyləyib. SOCAR-ın prezidenti Rövnən Nəcəf deyib: "TPAO-nun "Şəfəq-Asiman" tərəfdaşlığına qoşulmasından çox məmnunuq. Bu strateji əməkdaşlıq Azərbaycanın dəniz ehti-

yatlarının qiymətləndirilməsi və mümkün işlənməsinə irəli aparmaq üçün regional tərəfdaşların əhəmiyyətini bir daha vurğulayır. BP və TPAO ilə birlikdə məqsədimiz qiymətləndirmə prosesini sürətləndirməklə nəticədə enerji təhlükəsizliyini artırmaq və bütün maraqlı tərəflərə əlavə dəyər təqdim etməkdir".

BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə üzrə regional prezidenti Qəri Counz bildirib ki, operator olaraq "Şəfəq-Asiman" layihəsinə irəli aparmaq üçün TPAO ilə əməkdaşlıq imkanından çox məmnundurlar. "Bu əməkdaşlıq bizə bu perspektivli

strukturda kəşfiyyat və qiymətləndirmə işlərini sürətləndirməyə kömək edəcək əlavə texniki və maliyyə imkanları gətirəcək. Bu, bütün tərəflərin Xəzərdə Azərbaycanın neft və qaz ehtiyatlarının tam potensialını daha geniş əməkdaşlıq və investisiyalar vasitəsilə açmaq istəyini bir daha nümayiş etdirir".

TPAO-nun İdarə Heyətinin sədri və baş icraçı direktoru Ahmet Türkoğlu bunun regional enerji əməkdaşlığında mühüm bir mərhələ olduğunu qeyd edib: "SOCAR və BP ilə yanaşı, "Şəfəq-Asiman" tərəfdaşlığına qoşulmaqla, "Türkiyə Petrolleri" öl-

kələrimiz və daha geniş region üçün təhlükəsiz, şaxələndirilmiş və dayanıqlı enerji tədarüklərini qurmaq öhdəliyini bir daha təsdiqləyir. Bu əməkdaşlıq SOCAR-ın geniş yerli təcrübəsini, BP-nin qabaqcıl texnologiyasını və TPAO-nun dəniz sahəsindəki təcrübəsini bir araya gətirir. Xəzər dənizindəki bu perspektivli strukturun tam potensialını birlikdə üzə çıxarmaq məqsədimiz var. Geoloji kəşfiyyatdan başqa, bu tərəfdaşlıq həm də məşğulluq imkanları kimi əlavə dəyərlər yaradacaq və "Cənub qaz dəhlizi"nin əhəmiyyətini artırmaqla regional sabitliyə, enerji təhlükəsizliyinə və uzunmüddətli iqtisadi artıma töhfə verəcək. "Türkiyə Petrolleri" olaraq bütün regionun inkişafı və dayanıqlılığı ilə bağlı birgə istəyimizi həyata keçirmək üçün SOCAR və BP ilə yanaşı durmaqdan qürur duyuruq".

Qeyd edək ki, "Şəfəq-Asiman" dəniz bloku Bakıdan təxminən 125 kilometr cənub-şərqdə, suyun dərinliyinin 650-800 metr olduğu bir ərazidə yerləşir. Bu blok "Şahdəniz"dən 60 kilometr aralıdadır. Sənəq terminalından isə "Şəfəq-Asiman"-ı 145 kilometrlik məsafə ayırır.

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

Könlü balıq istəyən...

Azərbaycanda akvakultur balıqçılığına dövlət dəstəyi artırılacaq

Balıq əti dünyada ən çox istifadə olunan ərzaq məhsuludur. İnsanların yaşam və qidalanmasında bu növ məhsul önəmli yer tutur. Səbəbi də odur ki, balıq həm faydalı, həm də yetişdirilməsi nisbətən asan və ucuz başa gələn qidadır.

Amma nə edəsən ki, dünyada sənaye-ləşmənin sürətli inkişafı, çayların, göllərin, dənizlərin çirklənməsi balıqların təbii yolla çoxalmasına əngəl olmuş və bu, balıqçılıqda ciddi problemlər yaratmışdır. İldən-ildə təbii yolla yetişən balıqların sayı azalmış, çıxış yolu kimi balıqların məhdud ərazilərdə, başqa sözlə, dambalarda yetişdirilməsinə üstünlük verilməsinə başlanmışdır. O üzündən hazırda bütün dünyada, o cümlədən Azərbaycanda akvakultur üsulundan geniş şəkildə istifadə olunur.

Ancaq əhalinin ərzaqla təminatına mühüm kömək olan bu sahədə də müəyyən problemlər mövcuddur. Məsələn, akvakultur şəraitdə yetişdirilən balıqlarda müəyyən xəstəliklər ola bilər ki, bu da insan sağlamlığı üçün təhlükə yaradır. BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) balıqçılıq və akvakultur üzrə beynəlxalq məsləhətçisi Tomas Aşley Şipton bildirir ki, qlobal miqyasda akvakultur hesabına balıqçılıq sektoru sürətlə inkişaf edir, amma əsas məsələ bu sektorda sağlam məhsulun yetişdirilməsidir. Mütəxəssisin rəyinə görə, akvakultur təmiz sularla həyata keçirilsə, balıqlar da sağlam olur. Bunun üçün balıqçılıq məhsullarının emal prosesinin düzgün həyata keçirilməsinə diqqət yetirilməlidir.

"Balıqlar və ya digər su heyvanları kiçik ərazidə və ya az miqdarda suda çox sayda saxlanılır, böyüdülmür ki, bu da müxtəlif xəstəliklərin yaranmasına və yayılmasına səbəb olur. Bu zaman istehsalçılar kimyəvi maddələrdən istifadəyə meyl edirlər. Nəticədə qida emalı zamanı son məhsulun çirklənmə riski çox yüksək olur. Məsələn, belə məhsullarda bakteriyalarla bağlı problemlər müşahidə edilir. Həmin bakteriyaların bəziləri suyun özündə, yəni su təsərrüfatı daxil olan zaman onunla birlikdə ola bilər. Digərləri isə insanlardan və materiallardan

təsərrüfatı daxil olur. Viruslar da problemlərə səbəb ola bilər", - deyər Tomas Aşley Şipton bildirir.

Mütəxəssisin fikrinə, belə məhsulların yetişdirilməsində təhlükə akvakultura sahəsində əsas məsələlərdən biri kimyəvi maddələrin, xüsusən antibiotiklərin istifadəsi, bunun ətraf mühit üçün yaratdığı problemlərdir: "Uzun illər biz akvakultura da antibiotikdən istifadəni xeyli azaltmışıq və bu sahədə irəliləmişik. Amma düşünürəm ki, xüsusilə sistemlərin sürətlə inkişaf etdirməyə çalışan ölkələrdə düzgün hüquqi çərçivə olmadıqda fermerlər antibiotikləri hər şey üçün universal həll kimi istifadə etməyə meyill olurlar. Əsas məsələ sağlam heyvan yetişdirilməsini təşviq edən biotəhlükəsiz təsərrüfatların qorunmasıdır. Çünki heyvanlar sağlam olduqda xəstəliklər yayılmaz, istədiyimiz artım sürətini əldə edirik".

FAO-nun Azərbaycandakı nümayəndəsi Mələk Çakmak isə deyir ki, Azərbaycanın balıqçılıq və kənd təsərrüfatı sektorunda əhəmiyyətli irəliləyiş var. O, həmçinin bildirir ki, balıqçılıq və balıq məhsullarının yetişdirilməsi zamanı sənayenin potensialına və ətraf mühitə təsirlərini nəzərə alaraq sahənin düzgün idarə edilməsi vacibdir. M.Çakmak eyni zamanda balıqçılıq və balıq məhsullarının dünyanın ən sağlam qidalarından biri olduğunu, aqlıq və qida çatışmazlığının ara-

dan qaldırılmasında xüsusi rol oynaya biləcəyini də qeyd edib.

Azərbaycanda dövlət səviyyəsində akvakultur üsulu balıq yetişdirilməsinin artırılmasına xüsusi diqqət yetirilir. Çünki bu sahənin inkişafı ölkədə ərzaq təhlükəsizliyinin təminatına töhfə verməklə yanaşı, ixrac imkanlarını da genişləndirir. Ölkəmizdə "Balıqçılıq və Akvakultura Mərkəzi" publik hüquqi şəxsən yaradılması gözlənilir. Bu, balıqçılığın inkişafında yaranmış pərakəndəliyi aradan qaldıracaq və sahəyə dövlət dəstəyinin verilməsini asanlaşdıracaq.

"Azərbaycan Balıq İstehsalçıları və Emalçıları Assosiasiyası" İctimai Birliyi İdarə Heyətinin sədri Zaur Salmanın sözlərinə görə, ölkəmizdə bir neçə şirkət akvakultur üsulu ilə balıq yetişdirməklə məşğuldur: "Hazırda Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində bu sahənin inkişafı ilə bağlı müzakirələr aparılır. Bu məqsədlə nazirlikdə balıq istehsalçıları və emalçıları ilə görüş keçirilib. Görüşdə əsas müzakirə mövzusu sektorun inkişafını sürətləndirməklə istehsal və ixracın imkanlarını daha yüksək səviyyəyə qaldırmaq olub. Bildirilib ki, bunun üçün həmin sahəyə investisiyaların cəlbə və subsidiya mexanizmini inkişaf etdirməyə ehtiyac var".

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

Azərbaycanda süni intellekt sahəsində yeni dövlət standartları qəbul olunub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyinin tabeliyində olan Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu tərəfindən yeni dövlət standartları qəbul edilib.

AZS ISO/IEC 23894:2025 "İnformasiya texnologiyaları - Süni intellekt - Risklərin idarə edilməsi üzrə təlimat", AZS ISO/IEC 23053:2025 "Maşın öyrənməsindən istifadə edən süni intellekt sistemləri üçün çərçivə sənədi", AZS ISO/IEC 24029-2:2025 "Süni intellekt - Neyron şəbəkələrinin dayanıqlılığının qiymətləndirilməsi" dövlət standartları süni intellekt sistemlərinin etimadı doğrultma mövzularını, o cümlədən bu sistemlərin əsas hesablamada xüsusiyyətlərini, onlarda istifadə olunan vacib alqoritmlər və yanaşmaları müəyyən edir.

Yeni dövlət standartlarının tətbiqində məqsəd SI sistemlərinin müxtəlif platformalarda və sahələrdə düzgün işləməsi üçün ümumi qaydalar və təlimatların yaradılmasını, həmçinin qarşılıqlı şəkildə işləməsinin təmin etməkdir.

Yeni dövlət standartları "İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları" standartlaşdırma üzrə Texniki Komitədə (AZSTAND/TK 05) müzakirəyə çıxarılıb və institut tərəfindən təsdiqlənərək Standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərin Dövlət Fonduna daxil edilib.

Mərkəzi Bank ötən il 882 saxta pul nişanını tədavüldən çıxarıb

Ötən il Mərkəzi Banka dövrüyyədə 5,73 milyard manat pul nişanı mədaxil edilib, 5,86 milyard manat pul nişanı isə məxaric olunub.

Mərkəzi Bank xəbər verir ki, tədavüldə nağd pul kütləsi ilin əvvəli ilə müqayisədə 0,76 faiz (131 milyon manat) artaraq ilin sonuna 17,44 milyard manat təşkil edib. Hazırda milli valyuta üzrə ehtiyatlar 8,9 milyard manat təşkil edir ki, bu da iqtisadiyyatın 2026-cı ilin sonunadək tələbatının ümumilikdə ödənilməsi üçün yetərlidir.

Pul nişanlarının saxtalaşdırılmasına qarşı mübarizənin təşkili və hüquq-mühafizə orqanları ilə koordinasiya diqqət mərkəzində saxlanılıb. Hesabat ilində milli valyutada 379 ədəd (32611 manat) saxta pul nişanı, xarici valyutada isə 503 ədəd saxtakarlıq əlamətləri müəyyən edilmiş pul nişanı aşkarlanaraq tədavüldən çıxarılıb və müvafiq tədbirlərin görülməsi üçün hüquq-mühafizə orqanlarına təqdim edilmişdir.

Əhalidə olan yarasız pul nişanlarının ekspertizaya qəbul edilməsi və dəyişdirilməsi məqsədilə Mərkəzi Bank tərəfindən Bakı şəhərində və ərazi idarələrində yaradılmış nağd pul ofisləri fəaliyyətini davam etdirir.

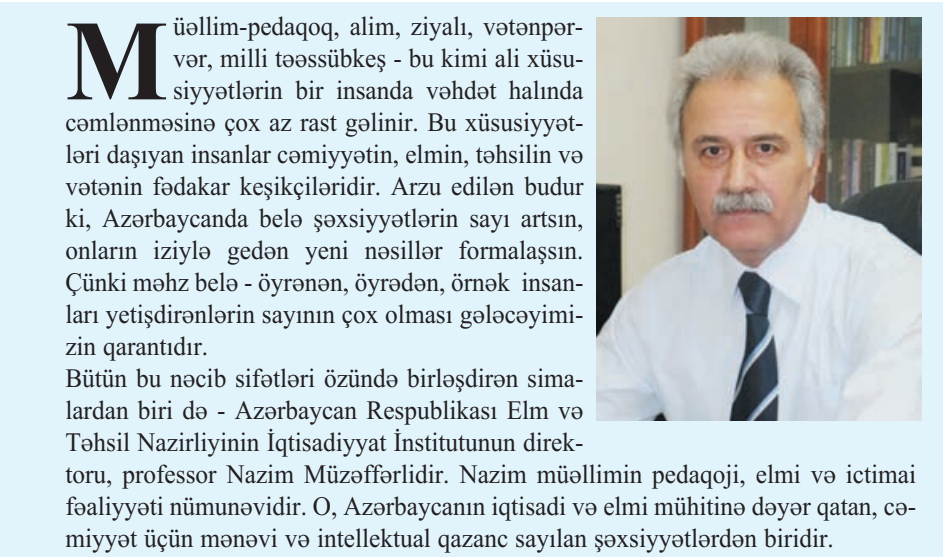
Hesabat ili ərzində əhalidən 6,7 milyon manat (155,2 min ədəd) pul nişanı qəbul edilərək dəyişdirilib.

Bütövlükdə Mərkəzi Bank tərəfindən ölkə iqtisadiyyatının ayrı-ayrı nominalar üzrə nağd pul ala tələbatının ödənilməsi, milli valyuta üzrə ehtiyatların optimal və təhlükəsiz idarə olunması, tədavülün yüksəkkeyfiyyətli pul nişanları ilə təmin edilməsi kimi prioritetlər diqqət mərkəzində saxlanılıb.

Alimliyi, pedaqoqluğu və vətənseverliyi özündə birləşdirən ziyalı

Müəllim adını zirvaya daşıyan şəxsiyyət

Bu yazıda niyə "müəllim" yox, "müəllim-pedaqoq" adına üstünlük verdik? Hazırda müəllim sözü cəmiyyətdə əsasən müraciət forması kimi istifadə edilir. Bu, başqa və geniş müzakirənin mövzudur. Lakin "müəllim-pedaqoq" ifadəsi daha dərin mənalar daşıyır. Müəllim-pedaqoq - təkcə öyrədən deyil, həm də insan formalaşdırın, şəxsiyyət yetişdirəndir. Professor Nazim Müzəffərli müəllim-pedaqoq adını zirvaya daşıyan şəxslərdəndir.

O, müxtəlif platformalardakı çıxışlarında, yazılarında təkcə iqtisadi bilikləri aşılamaqla kifayətlənmir, həm də gənclərə vətəne sevgi, milli kimlik, insanlıq və məsuliyyət hissini aşılayır. Nazim müəllim bunu həm də ən yaxşı şəkildə bacarır. O, bəlağətli nitqi, elmi əsərləri, təmkinli davranışları, statusuna baxmadan insanlara səmimi münasibətləri və dərin dünyagörüşü ilə hər zaman ətrafındakı insanları üçün nümunə olmuşdur. Onunla ünsiyyətdə olanlar, onun dinləyənlər təkcə iqtisadi biliklər əldə etmirlər, həm də milli-mənəvi dəyərləri əxs edirlər.

Nazim Müzəffərlinin mərhum professor Cəmil Əhmədli haqqında yazdığı səmimi və dərin məzmunlu yazı onun müəlliminə olan böyük hörmətinin təzahürüdür. Nazim müəllim eynilə tələbələrini haqqında da yüksək fikirlər yazı və səsləndirə bilən şəxsiyyətdir. Başqasına dəyər vermək insandan "böyük ürək" istəyir. Nazim müəllim böyükürəkli insandır və bu keyfiyyəti onu daha da yüksəldir.

Alimliyən zirvəsi elmi məktəbin formalaşmasıdır

Elmdə ən uca zirvə elmi məktəbin yaranmasıdır. Bu, təkcə biliklə deyil, fikir gücü, yenilikçiliyə meyillilik, dərinə nüfuz edən elmi təfəkkür, prinsiplilik və uzaqgörənliklə mümkündür. Elmi məktəb bir şəxs deyil, bir ideyanın ətrafında birləşmiş təfəkkürlərin sintezidir. O, məkan və zaman sərhədlərini aşaraq, ideyanı daha yüksək mərhələyə daşıyan kollektiv zəkanın formasıdır.

Bu baxımdan professor Nazim Müzəffərlinin elmi ideyaları ətrafında formalaşan tədqiqatlar, onun elmi rəhbərliyi ilə aparılan araşdırmalar və əldə edilən nəticələr artıq elmi məktəbin formalaşdığını sübut edir. Xüsusilə Nazim müəllimin işlədiyi və elmi ictimaiyyətə təqdim etdiyi "İqtisadiyyatın Səhləli (Sağlğı) İndeksi" qeyri-səlis məntiq fəlsəfəsinə əsaslanan elmi metodologiya yanaşmadır. İllərlə tədqiqatçıların sual etdiyi, lakin ölməkdə çətinlik çəkdiyi dövlətin iqtisadiyyata müdaxilə dərəcəsi bu metodologiya ilə qiymətləndirilə bilər.

Bu yanaşma dövlətin iqtisadi rolu ilə bağlı yalnız statistik deyil, fəlsəfi nəticə-

lərə də yol açır. Dövlət müdaxiləsinin sərt ideoloji çərçivədən çıxarılaraq, konkret və çevik idarəetmə modellərinə uyğunlaşdırılması Nazim müəllimin elmi vizionunun göstəricisidir. Bu metodologiya həm makroiqtisadi səviyyədə, həm də sahəvi idarəetmədə effektiv tənzimləmə mexanizmlərinin formalaşdırılmasına xidmət edir.

Nazim müəllimin elmi araşdırmaları iqtisadi Qarabağın iqtisadi quruculuğu xüsusi yer tutur. Onun bu mövzuya münasibəti təkcə elmi deyil, həm də vətəndaşlıq mövqeyi ilə bağlıdır. Hələ 2010-cu ildə Qarabağ işğal altındaykən E.İsmayilova birgə qələmə aldığı "Azərbaycan postkonflikt ərazilərinin bərpası: konseptual əsaslar" əsəri bu sahədə ilk elmi konsepsiyalardan biri kimi tarixə düşüb. O zamanlar kəşiz üzərində qurulan modellər bu gün realıqda dövlət siyasətinə bələdçilik edir.

Qarabağ azad edildikdən sonra professor Nazim Müzəffərlinin rəhbərliyi ilə İqtisadiyyat İnstitutu bölgənin iqtisadi dirçəlişi üçün nə mümkünə onu həyata keçirməkdən ötrü tam gücü ilə fəaliyyətə başladı. İnstitutda bununla bağlı ayrıca mərkəz yaradıldı. Onun elmi rəhbərliyi ilə aparılan bir sıra fundamental tədqiqatlar Qarabağa qayıdış potensialının qiymətləndirilməsi, bölgənin iqtisadi potensialı və müqayisəli üstünlükləri, münasibətin ölkəyə vurduğu iqtisadi zərər hesablanması kimi aktual məsələləri əhatə edib.

Xüsusilə ADA Universiteti ilə birgə aparılan tədqiqatlar bu sahədə elmi sinerji və institusional əməkdaşlığın ən yaxşı nümunəsidir. Nazim müəllim ortaq layihələrdə təkcə rəhbər olaraq deyil, həm də tədqiqatçı-alim kimi də yaxından iştirak edib. Bu, onun əsl vətəndaş mövqeyindən irəli gəlir.

Yalnız postkonflikt ərazilərin deyil, ümumilikdə Azərbaycanın digər regionlarının sosial-iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsi istiqamətində də Nazim müəllimin rəhbərlik etdiyi tədqiqatlar nəzəri və praktiki əhəmiyyət daşıyır. Onun rəhbərliyi ilə hazırlanmış Azərbaycan regionlarının müxtəlif sosial-iqtisadi inkişaf səviyyəsinin qiymətləndirilməsi metodologiyası regional iqtisadi siyasətin formalaşdırılmasında fundamental baza rolunu oynayır.

Bu tədqiqatlar vasitəsilə regionların iqtisadi potensialı, sosial bərabərliyin təmin olunması, subregional siyasətlərin optimallaşdırılması kimi məsələlər elmi əsasda işlənilib və dövlət səviyyəsində qərarların verilməsində istifadə olunub. Eyni zamanda "Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi: ölkələrarası müqayisəli təhlil" adlı əsərində müxtəlif ölkələrin qiymət siyasətlərini müqayisə etməklə Nazim müəllim dövlət müdaxiləsinin effektivliyi və balanslı tənzimləmənin səmərəliliyi məsələlərinə yeni elmi baxış ortaya qoyub.

Bütün bu nümunələr göstərir ki, alimlik sadəcə elmi dərəcə deyil, fikir yaranan, yol göstərən və məktəb quran bir

missiyadır. Nazim müəllim bu missiyanı layiqincə yerinə yetirərək, Azərbaycan iqtisad elminin düşünən beyinlərindən, idarə edən rəhbərlərindən və yüksəkixtisaslı kadr hazırlayan alimlərdən biridir.

Onun yaratdığı elmi məktəb sabahın iqtisadi düşüncəsinin, rəşional qərarların və sosial ədalətin elmi dayağı kimi qiymətləndirilməlidir.

Səmərəli və innovativ idarəetmə

10 ildən artıq müddətdə İqtisadiyyat İnstitutuna rəhbərlik edən Nazim müəllim bu vəzifəyə qədər də ziyalı, alim və cəmiyyət üçün söz sahibi olan şəxsiyyət idi. Amma institut rəhbəri olaraq, onun idarəçilik sərəştəsi, təşkilatçılıq bacarığı və insan resursları ilə işləmə üslubu vardır. O, ilk dəfə olaraq institutda elmi fəaliyyətin keyfiyyətinə əsaslanan yeni maliyyələşmə modelini tətbiq edib. Bu model elm adamlarını təşviq edən, fərdi təşəbbüskarlığı və nəticəyönümlülüüyü önə çəkən bir sistemə çevrilib. Bu islahatın sayəsində institutda elmi məhsuldarlıq və yaradıcı mühit daha da güclənib.

Nazim müəllimin qarşıya qoyduğu hədəflərdən biri də institutu ölkənin ciddi beyin mərkəzlərindən birinə çevirməkdir və bu istiqamətdə bütün əhəmiyyətli addımlar atılıb. Yerli və xarici universitetlərlə, dövlət qurumları ilə aparılan sıx əməkdaşlıq sayəsində dövlətə və iqtisadiyyata faydalı olan işlər görülür. O, institut kollektivi üçün təkcə rəhbər deyil, eyni zamanda dost və müəllimdir.

Nazim müəllim rəhbər olmaqdan ziyadə komanda yoldaşı olmağı bacaran insandır. İstər yaşlı, istər gənc əməkdaşlarla səmimi, bərabərliyə qulluq münasibət saxlayır. Tədqiqat layihələrində bəzən özü digərlərindən daha çox çalışır. O, rəhbərliyin yalnız göstəriş vermək olmadığını, məsuliyyəti bölüşmək olduğunu nümunə ilə göstərir.

İnsanlıq nümunəsi

Nazim müəllimin insani keyfiyyətləri onun elmi uğurları qədər dəyərlidir. Onunla ünsiyyətdə olan hər kəs ilk növbədə hörmət, sadəlik və səmimiyyət görür. O, heç vaxt səsinə yüksəlməz, heç kəsin qəlbini qırmaz, heç kimi özündən uzaqlaşdırmaz. Əksinə, onun varlığı insanı özünə yaxınlaşdırır, ruhlandırır. O, hamının qəlbinə yol tapmağı bacarır.

Yaradıcı, fərqli düşüncə insanları bir araya gətirib vahid məqsəd ətrafında birləşdirmək və bu birliyi qoruyub saxlamaq üçün töhfə, insanlıq üçün nümunə, elm üçün işə dəyərdir.

Sağlğında qiymət verək insanlara

Hörmətli müəllim-pedaqoq, alim, ziyalı, vətənsəvər şəxsiyyət Nazim müəllim yetmiş illik ömrünü elə-bələ yaşamadı, yaşatdı, təkcə öyrənmədi, öyrətdi, sadəcə yaşamadı, iz qoydu.

Sizi 70 illik yubileyiniz münasibətilə təbrik edirik! Sizin varlığınız cəmiyyət üçün töhfə, insanlıq üçün nümunə, elm üçün işə dəyərdir.

Dünyaya gəlişiniz kutlu, ömrünüz uzun, varlığınız hər zaman dəyərli olsun, Nazim müəllim!

*Tərbiz ƏLİYEV,
iqtisad elmləri doktoru, professor,
Rəsmiyyə ABDULLAYEVA,
iqtisad elmləri doktoru,
Allahyar MURADOV,
iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru, dosent*

"Bakıda olmağımdan çox məmnunam. Artıq ikinci dəfədir ki, icraçı direktor qismində bu gözəl şəhərdə olu-

Natalia BAYONA: "Bakını çox sevirəm, burada ənənə və müasirlik birləşir"

ram. Bakını çox sevirəm. Doğrudan da, ənənələr və müasirlik burada görünməkdədir və digər tərəfdən Azərbaycanın çox böyük üstünlüyü var. Ona görə ki, Azərbaycanda əhalinin 23 faizi gənclərdən ibarətdir. Bu da turizm potensialının çox yüksək olması deməkdir. Çünki gələcə-

yin turizmi etibar, sosial dayanıqlıq, o cümlədən müasirlik üzərində qurulub".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri jurnalistlərə Bakıda BMT Turizmin Avropa üzrə Regional Komissiyasının 71-ci iclasında iştirak edən Ümumdünya Turizm Təşkilatının icraçı direktoru Natalia

Bayona deyib. Onun sözlərinə görə, bu gün global turizmin 54 faizi Avropanın payına düşür və təbii ki, burada ən vacib məqamlardan biri də insanlardır. Təkcə infrastruktur deyil, kadrları da gücləndirmək lazımdır ki, ölkə turizm sektorunda digər ölkələrdən seçilsin.

GLOBAL ENERGY AZERBAIJAN

"Global Energy Azerbaijan" şirkəti və onun törəmə şirkətləri

"Absheron Operating Company"

"Binagadi Oil Company"

"Karasu Operating Company"

"Shirvan Operating Company"

"Neftechala Operating Company"

Azərbaycan
xalqını

Qurban bayramı
münasibətilə
təbrik edir!

Suveren Azərbaycanda bayram sevinci

Azərbaycan xalqının yüksək əhvali-ruhiyyə və təntənə ilə qeyd etdiyi Qurban bayramı ölkəmiz müstəqilliyinə qovuşduqdan sonra Milli Məclisin qəbul etdiyi 1992-ci il 27 oktyabr tarixli "Azərbaycan Respublikasının bayramları haqqında" qanununa əsasən, dövlət səviyyəsində keçirilir.

"Allah dostu"nun tərəddüdsüz itətinin və sadiqliyinin nümunəsi

İnsanları halallığa, paklığa səsləyən bu bayram haqqında müqəddəs kitabda - "Qurani-Kərim"də də bəhs edilir. Qurban bayramının yaranması barədə Həzrət İbrahimin hekayəsi Allaha səmimi-qəlbədən bağlılığın, sədaqətin, Onun əmrinə tərəddüdsüz itaətin nümunəsidir. Xalq arasında Qurban bayramına həm də "İsmayıl qurbanı" deyilməsi də bu bayramın tarixi ilə əlaqədardır.

Bu tarix barədə bildiklərimiz isə belədir: Yaradana ömrüböyü sadiq-ürəkədən xidmət edən, buna görə "Allah dostu" ləqəbini qazanan İbrahim Peyğəmbərin övladı olmur. Uzun illər dua edən Həzrət İbrahim ahlı yaşında arzusuna çatır. Allah ona bir oğul bəxş edir. İbrahim Peyğəmbər oğlu İsmayılı anası Həcərələ birləşmə Məkkə yaxınlığında yerləşdirir. İsmayıl yeniyetmə yaşına çatır. Həzrət İbrahim bir gün yuxusunda görür ki, Allah ona oğlu İsmayılı qurban kəsməyini buyurur. Qocaman ataya Allahın ona nəşib etdiyi sevimli övladını qurban vermək fikri ağır təsir bağışlayır. Peyğəmbər qəm-qüssəyə qorq olur. Əvvəlcə yuxuda gördüklərinə əməl etməyə ürəyi gəlmir. Eyni yuxunu təkrar-təkrar görməyə başlayır. İbrahim Peyğəmbər dərk edir ki, oğlunu qurban kəsmək Yaradanın əmridir və yerinə yetirməlidir. "Allah dostu" bütün tərəddüdlərinə son qoyur. Oğlu İsmayılı qurban kəsmək üçün Məkkə yaxınlığındakı Mina dağına aparır. Yeniyetmə İsmayıl qurban veriləcəyini biləndə nöinki etiraz etmir, atası kimi o da bunu Allahın buyruğu kimi qəbul edir və razılıqla qarşılayır. Həzrət İbrahimi fikrindən daşındırmaq, Allahın əmrinə itaət etməməsi üçün şeytan yolboyu üç dəfə onu yeniyetmə oğlunu qurban verməməyə çağırır. Ancaq şeytana aldanmayan Həzrət İbrahim öz əməli ilə bir daha

təsdiq edir ki, Allaha qəlbən yaxın və sadiqdır. Allah İbrahim Peyğəmbərə oğlu İsmayılı qurban verməyi onların imanını yoxlamaq üçün əmr etmişdi. İbrahim Peyğəmbər bu sınaqdan üzüağ çıxır...

O, Mina dağında oğlu İsmayılı qurban kəsmək istəyir, amma bıçağı kəsmir. Bu vaxt Allahın vəhy mələyi Cəbrayıl nazil olaraq Həzrət İbrahimə Yaradandan sınağından üzüağ çıxdığını, oğlunu deyil, Allahın göndərdiyi qocu qurban kəsməsini buyurur: "Ey İbrahim! Artıq sən rəyanın düzgünlüyünü (Allah tərəfindən olduğunu) təsdiq etdin. Sənə yuxuda nə əmr olunmuşdursa, onu yerinə yetirdin. Yaradan sənə lütf edərək oğlunun yerinə bir qoc kəsməyi buyurur. Biz yaxşı iş görənləri belə mükafatlandırırıq".

O vaxtdan qeyd olunan bu bayram eyni zamanda insanın qurban verilməsinin qadağan olunduğunu təsdiq edir.

Müsəlmanların birlik, həmrəylik və qardaşlıq duyğularını ifadə edən bayram

Xeyirxahlığı, sosial yardımlaşmanı təcəssüm etdirən bu müqəddəs bayram günü kəşilən qurban paylaşılmalıdır. Ehtiyacı olanlara həmin ətdən verilməlidir ki, onlar da doyuncə yesinlər. Maddi cəhətdən imkanı olanlar bununla birgünlük də olsa, imkansızların ehtiyacını ödəməlidirlər. Həzrət Məhəmməd Peyğəmbər (s.v.s) bir hədisdə buyurub: "Allah qurbanlıq gününü bayram kimi qərarlaşdırdı ki, kasıblar da həmin gün ət xörəyi yeyə bilsinlər. Ona görə siz də kasıblara qurban payı verin".

Qurbanlıq heyvanların seçimi və kəşilməsi ciddi dini qaydalarla tənzimlənir. Bu barədə Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) bu il Qurban bayramı ilə bağlı fətvəsində də qeyd olunub. Bildirilib ki, heyvan sağlam, qüsursuz və müəyyən yaş

həddinə çatmış olmalıdır: "Kəşilmiş qurban ətinin paylanması da vacib mərhələlərdən biridir. Qaydalara görə, ət üç hissəyə bölünür: biri ailəyə, biri xanınlara, bir hissəsi isə ehtiyacı olanlara verilir".

Adətən qurbanlıq üçün qoyuna üstünlük verilir. Ancaq keçi, inək və dəvəni də qurbanlıq üçün seçmək olar. QMİ-nin verdiyi fətvada o da qeyd olundu ki, həmin ətin bölgüsündə hər kəs azaddır, hərçənd imkansızlara yardım etmək dinimizin ruhuna daha yaxındır, çünki belə davranmağı öziz Peyğəmbərimiz (s) bizlərə tövsiyə edib. Qurbankəsmə ayini təmizlik və yüksək sanitariya şəraitində, münasib yerlərdə icra edilməlidir.

Fətvada bildirildi ki, Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasının 31/71 sayılı 14 may 2025-ci il tarixli məktubuna əsasən, Azərbaycan üfüqündə Hılalın görünməsinə uyğun olaraq Qurban bayramı Zilhicce ayının 10-na - Miladi təqvimlə iyunun 6-na təsadüf edəcəkdir. Qeyd edilir ki, şəritə uyğun olaraq, Qurban kəsimi iyunun 6-dan başlayaraq 3 gün davam edə bilər.

Bu gün - iyunun 6-da məscidlərimizdə bayram namazları qilinir.

Sevincli və qürurluyuq ki, müsəlmanların birlik, həmrəylik və qardaşlıq duyğularını ifadə edən bu müqəddəs bayram artıq suverenliyi tam bərpə olunmuş ölkəmizdə keçirilir. Bu gün Ermənistanın otuz ilə yaxın davam etdirdiyi işğaldan azad etdiyimiz Şuşada, Xocalıda, Ağdamda, Cəbrayıl, Füzulidə və digər ərazilərimizdə də məscidlərdə bayram namazı qılınacaq. Azərbaycanın digər bölgələri kimi, Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə da Qurban bayramını doğma ata yurtda qeyd edən keçmiş məcburi köçkünlər qohumlarına, qonşularına qonaq gedəcəkdir, bayram münasibətilə bir-birini təbrik edib, sevinclərini bölüşəcəklər.

*Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"*

Jurnalist araşdırması

Niyə hələ də Zəfərimizi dünyada təbliğ edəcək sanballı filmlər çəkilməyib?

44 günlük müharibədə Azərbaycan tarixinin ən qürurverici, ən şanlı səhifələri yazıldı. Hər bir mübaliğəyə yol vermədən deyirik ki, dünyanın heyratlı izləyib taktiki gedişlərinə heyran qaldığı Vətən savaşımız həm də real qəhrəmanları, həyatdan alınmış süjet xətti ilə nüfuzlu beynəlxalq kino mükafatlarına layiq filmlərin mövzudur.

Bu Zəfər bizə gerçək qəhrəmanlar - bütün dünyanı qarşısına alaraq Azərbaycan adlı məmləkətin Qordi dünyünə çevrilmiş Qarabağ problemini "dəmir yumruq" sayəsində bir həmlə ilə çözen İlham Əliyev kimi qalib lider, Vətənin səsinə dörd bir yerdən səs verərək düşməni qarşısında diz çökdürən cəsur oğullar bəxş etdi. Lakin aşılmaz sıldırımlara diriməyərək Vətən qibləmiz Şuşanı azadlığa qovuşduran azman oğullarımızın qəhrəman obrazları filmlərimizdə görünür. Azərbaycan ərazi bütövlüyü, suverenliyi uğrunda gözünü qırpmadan canından keçən hər bir şəhidimizin taleyi böyük qəhrəmanlıq dastanıdır. Şərəflə yaşanan bu gənc ömürlər haqqında yaddaşlarda əbədi iz buraxan elə bədii filmlər çəkmək olar ki...

Kino ən effektiv təbliğat vasitələrindən biri, həm də tarixi gələcəyə daşıyan vasitədir. Holokostla bağlı çəkilən yüzlərlə film sayəsində dünya bu qanlı tarix haqqında öyrənib. Amma təəssüf ki, Birinci Qarabağ müharibəsindən ötən 30 ildən çox zaman ərzində bu mövzudan bəhs edən filmlərimizlə dünya tamaşaçısına çıxış əldə edə bilməmişik. İlrlə çadır şəhərciklərində, yataqxanalarda yaşamış keçmiş məcburi köçkünlərimizin zillətini bu vasitə ilə dünyaya çatdırma bilməmişik.

Zəfər qazandıqdan sonrakı dövrdə bu sahədə yenə də fundamental iş ortaya qoyulmayıb. Bu mövzuda indiyə qədər çəkilən filmlər isə heç öz yaddaşı-mızda qalmayıb. Belə olan halda haqlı sual yaranır ki, bəs bu filmlər dünyanın yaddaşında necə qala bilər?

Məsələnin ən faciəvi tərəfi isə ermənilərin beynəlxalq kino festivallarda, müsabiqələrdə Qarabağa bağlı uydurma kinoları ilə qalib gəlmələridir.

Süjet xətti başdan-başa yalan və iftira üzərində qurulmuş və beynəlxalq mükafatlar qazanmış bu erməni filmlərinin adlarını çəkməyə ehtiyac görmürük, amma istəyənlər axtarış verərək internet resurslarında onlar haqqında məlumat əldə edə və saxtakarların bu vasitə ilə dünya ictimaiyyətini necə çaşdır-dıqlarına şahid ola bilərlər.

Yaradıcılıq böhranı, yoxsa...

Halbuki bizim film ssenarisi quraşdırmağa belə ehtiyacımız yoxdur. 30 ildə Qarabağda yaşanan vəhşətin hər səhifəsi gerçək həyatın əksi, filmlərə ən yaxşı mövzudur.

30 il ərzində Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda törədilən və erməni vəhşiliyini şərhşiz formada gözəl öünə sərən dağınıqlar bu filmlər üçün töbi dekor ola bilər.

Həm Birinci, həm də İkinci Qarabağ müharibələrində Azərbaycan oğul və qızlarının göstərdikləri misilsiz şücaətlər filmlərimiz üçün əsl mənbə və heç bir güclü bədii təxəyyülə lüzum olmayan ssenarilərdir.

Prezidentin sərəncamı ilə "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adına layiq görülən (ölümündən sonra) Natiq Qasimovun biografiyasına nəzər salaq.

Azərbaycan bayrağını sinəsinə sıxaraq bir ölkə, bir xalq, ordu adından tokbaşına düşməyə qarşı savaşan Natiq Qasimovun gerçək həyat hekayəsi xarici kinematograflara aid və dünyanın bəh-bəhlə izlədiyi, nüfuzlu mükafatlara layiq görülən şöhrətli kinoların ssenarisi bənzəyir, deyilmi? Lakin burada bir fərq

var. Bu filmlər, onların obrazları təxəyyülün məhsuludur, amma Natiq Qasimov gerçək qəhrəmandır...

Yaxud 1993-cü ildə Kəlbəcərin Başlıbel kəndində kahalara sığınaraq 113 gün mühasirədə yaşayan və son-da düşməndən qurtulmağı bacaran, həmçinin həmin il Laçında 54 gün mühasirədə qalaraq düşməndən can-bəxş etdi. Lakin aşılmaz sıldırımlara diriməyərək Vətən qibləmiz Şuşanı azadlığa qovuşduran azman oğullarımızın qəhrəman obrazları filmlərimizdə görünür. Azərbaycan ərazi bütövlüyü, suverenliyi uğrunda gözünü qırpmadan canından keçən hər bir şəhidimizin taleyi böyük qəhrəmanlıq dastanıdır. Şərəflə yaşanan bu gənc ömürlər haqqında yaddaşlarda əbədi iz buraxan elə bədii filmlər çəkmək olar ki...

Birinci Qarabağ müharibəsindən Vətən savaşına qədərki üç onillik dövr ərzində adətən bir çox yaradıcı adamlarımız torpaqlarımızın işğal olmağı, müharibədən qısa zaman ətməsi kimi məsələləri sözün həqiqi mənasında bəhanə gətirərək yaradıcı iş ortaya qoymağın mümkün olmadığını iddia edirdilər. Guya müharibədə uduzduğumuz onları da dərin yaradıcılıq böhranına sürükləmişdi...

Torpaqları azadlığına qovuşdurulan, suverenliyi təmin olunan Azərbaycan tarixinin ən qüdrətli çağını yaşayır. Ancaq biz Zəfər tariximizə həsr olunmuş sanballı filmlər izləməmişik. Belə çıxır ki, hələ də yaradıcı insanlarımızın ilham pəriləri gəlməyib?..

"Cocuqlar duymasın", "Diriliş Ərtəğrül", "Quruluş Osman", "Söz" və sair kimi məşhur türk teleseriallarında Milli Qəhrəmanımız Mübariz İbrahimovla, Azərbaycanın Şuşa zəfəri ilə bağlı epizodlar çəkilib, fikirlər səsləndirilib...

Təəssüf ki, bizdə bu cür nümunələr yoxdur. Hazırda televiziya məkanımızda nümayiş etdirilən və əksəriyyəti xəyanət motivi üzərində köklənmiş teleseriallar isə bir ayrı yazının mövzusudur.

İşğaldan azad edilən ərazilərimizdə beynəlxalq təcrübədən istifadə edilərək möhtəşəm quruculuq işləri gerçəkləşdirilir. Təkcə kilometrərlə yüksəkdə inşa edilən və bu yaxınlarda açılışı həyata keçirilən Laçın Beynəlxalq Hava Limanını və Kəlbəcər-də Murovdağın altı ilə çəkilən 14 kilometrlik tuneli möcüzə andlandırsa, heç də şişirtməyə yol vermərik. Görülən yüksəksoviyyəli işlərin nəticəsidir ki, indi xalqımız quruculuq və qaydış zəfərləri yaşayır.

Gözələrimizin qarşısında İlahi ədalət adlandıracağımız hadisələr baş verir, Xocalıda körpələr doğulur, Qarabağın dirçəliş tarixi yazılır, ruhu özüne qaydır.

Ötən il bu filmlərin çəkilişinə 10 milyon manat ayrılsa da...

Bütün bu sözlərlə təsviri mümkün qədər qələbələrə malik qalib xalq olaraq Zəfər kinomuzə baxmaq da bizim halal haqqımızdır. Amma 5 ilə yaxındır ki, həsrətlə bunun gerçəkləşməsinə gözləməkdəyik...

Bəs Zəfər kinomuzla bağlı Azərbaycan tamaşaçısının gözlərini yollarda qoyan səbəblər nələndir? Yaradıcılıq böhranı, istedadlı ssenarist, rejissor, aktyor... qıtlığını, maliyyə problemlərini?

Aparadığımız kiçik araşdırmada bu suallara aydınlıq gətirməyə çalışmışıq.

2024-cü ilin noyabrında mədəniyyət nazirinin müavini Fərid Cəfərov Milli Məclisin Gənclər və idman, İctimai birliklər və dini qurumlar, Mədəniyyət komitələrinin birgə iclasında 2025-ci ilin büdcə müzakirələrini deyib ki, "Vətən müharibəsi ilə əlaqədar filmlərin çəkilişinə ötən il 10 milyon manat ayrılsa da, müsabiqə nəticəsində 40 filmin çəkilişinə cəmi 4,4 milyon manat xərclənib".

Həmçinin bu ilin yanvarında Mədəniyyət Nazirliyi və Kino Agentliyi (ARKA) post-prodakşn mərhələsində olan filmlərə dəstək məqsədilə növbəti müsabiqə elan etdiyini bildirib.

Məlumat verilib ki, bir film üçün nəzərdə tutulan maksimal dəstək məbləği tammetrajlı bədii filmlər üzrə otuz min, tammet-

rajlı sənədli filmlər üzrə iyirmi min, qısametrajlı bədii və sənədli filmlər üzrə on beş min, qısametrajlı animasiya filmləri üzrə isə on üç min AZN müəyyən olunub.

O da vurğulanıb ki, yeni şərtlərə əsasən, yerli şirkətlərin tərəfdaş olduğu beynəlxalq layihələrə ayrılacaq vəsaitin maksimal həddi göstərilən məbləğlərdən 50 faiz çox olaçaq: "Qeyd edək ki, ötən il keçirilən birinci müsabiqədə qalib gələn 6 filmə ("Geri dönüş", "Sən haralısan, durna?", "Tərsinə kölgələr", "Sessiz zaman", "Qara pişik, ağ şanı", "Yaddaş sarayları") yüz on bir min yüz on üç AZN maliyyə dəstəyi ayrılıb".

"Borc" və "44" bədii filmlərinin çəkilişləri başa çatıb

Vətən müharibəsi ilə əlaqədar filmlərin çəkilişi üçün indiyə qədər hansı işlərin həyata keçirilməsi ilə bağlı "Azərbaycan" qəzetinin Kino Agentliyinə ünvanladığı sorğuya cavab olaraq bildirilib ki, ARKA Prezidentin formanı ilə 20 aprel 2022-ci il tarixdə yaradılmış və fəaliyyət göstərirdi dövrdə Azərbaycanın tarixi qələbəsini özündə əks etdirən filmlərin istehsalına dəstək vermişdir: "Belo ki, "Hadrut, sən azadsan", "Doğma torpaq", "Tənha insanın monoloqu", "Torpağı sanı yaşayasan", "Vəsiyyət" kimi layihələrə agentlik tərəfindən maliyyə vəsaiti ayrılmışdır".

Qeyd olunur ki, eyni zamanda ARKA-nın keçirdiyi müsabiqənin qaliblərindən olan "Borc" və "Səssiz zaman" tammetrajlı bədii filmlərinin istehsalına maliyyə dəstəyi göstərilmişdir. ARKA-nın keçirdiyi müsabiqələrdə qalib gəlmiş və bu

mövzuya aid "Ölüm axtaran qadın", "Danışır və göstərir Şuşa", "Mühəribənin gözləri", "Qayıdış" kimi sənədli filmlərin, "Narqız" animasiya filminin istehsalı başa çatdırılmışdır: "Bundan başqa, agentliyin dəstəyi ilə "44", "Mənə bənzər adam görməmişiniz ki?", "Ağal" tammetrajlı bədii filmlərinin istehsalı davam edir. Hazırda "Nağıl istəyirəm" və "44 gün" animasiya filmlərinə, habelə "Şuşa həbsxanasının əsirləri" və "Ad günün şamları" sənədli filmlərinə maliyyə vəsaitinin ayrılması üçün rəsmiləşdirilmə işləri həyata keçirilir".

Agentlikdən məlumat verilib ki, 44 günlük Vətən müharibəsindəki Zəfərin 5-ci ildönümündə Mədəniyyət Nazirliyi və ARKA-nın dəstəyi ilə ərəşəyə gələn və Bakı Media Mərkəzi tərəfindən istehsal olunan "Borc" və "44" tammetrajlı bədii filmlərinin çəkilişləri başa çatmışdır. Vətən müharibəsində baş verən hadisələri əks etdirən hər iki filmin təqdimatlarını yaxın tarixlərdə keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Əlavə olaraq bildirilib ki, ARKA 2025-ci il üzrə "Dövlət dəstəyi ilə istehsal ediləcək film layihələri" müsabiqəsini elan etmiş və həmin müsabiqədə prioritet mövzular Azərbaycan Respublikasının ə r a z i

çəkmiş qadın talelərini anladır, eyni zamanda Birinci və İkinci Qarabağ müharibələrini əhatə edir. "Mən burdayam, İlahi" isə 44 günlük müharibədən qayıtmış qazinin həyat hekayəsi, onun cəmiyyətə adaptasiyası haqqıdır. "Həyat dəyəsen gözəldir" isə tragikomediya janrındadır".

O bildirdi ki, bundan başqa, müharibə mövzusunda çoxlu sənədli, həmçinin qısametrajlı bədii filmlər çəkilib: "Yəni 'çəkilməyib' demək doğru deyil. Və zaman-zaman telekanallarda da göstərilir. Təbii ki, hər filmin zəif və güclü tərəfləri var. Amma ümumilikdə, müstəqil bütçə

ilə çəkilmiş filmləri reallıqdan çıxış etsək, qənaət-bəxş, yaxşı hesab edirik. Amma bu mövzuda məsuliyyət - yəni daha yüksəkkeyfiyyətli filmlər çəkmək sözsüz ki, əlaqədar rəsmi qurumların üzərinə düşür. Lakin hələ ki, ortada nəticə yoxdur".

Kino strategiyası doğru və savadlı qurulmalıdır

Kinotənqidçinin fikrincə, Zəfərimizlə bağlı hələ dünya soviyyəli filmlərimizin çəkilməməsinin müəyyən səbəbləri var: "Bunun üçün hər şeydən öncə intensiv istehsalat olmalıdır. İstehsalat prosesi intensiv olanda, rejissor da, ssenarist də, operator da, rəssam da, prodüser də daha çox təcrübə toplayır. Təcrübə topladıqca keyfiyyətli işlər də meydana gəlir. Ümumiyyətlə, yaxşı filmin ortaya çıxmasında yalnız bir faktor rol oynamır. Bura təhsil, tədris, maliyyə, düzgün kino siyasəti, ədəbiyyatla kinematografiya arasında əlaqələrin qurulması və sair daxildir".

Sevda Sultanova əlavə etdi ki, bizim rejissor, ssenarist, aktyor və digər kino peşələrində də yaxşı potensialımız var. Sadəcə, bu potensialın realizəsi üçün kino strategiyası doğru və savad-

lı qurulmalıdır: "Azərbaycan Kinematograflar İttifaqı hər il ssenari müsabiqələri keçirir. Bir neçə ssenari müsabiqəsinin mövzusu Qarabağa bağlı olub. Qalib gəlmiş ssenarilər indiyədək ekranlaşdırılmayıb. Başlıca səbəblərdən biri bayaq dediyim, kino siyasəti məsələsi, həmçinin kinoya məsul məmurların yaradıcı insanlarla, yaradıcı qurumlarla koordinasiyanı qura bilməməsidir. Bundan başqa, kino ilə bağlı bəzi hüquqi məsələlər də tənizlənməlidir".

Kinotənqidçi vurğuladı ki, dövlət rəhbərliyi tərəfindən kinoya həmişə xüsusi diqqət olub, yaxşı maliyyə ayrılıb, "Azərbaycan kinosunun 2008-2018-ci illər üzrə inkişafına dair Dövlət Proqramı" qəbul edilib: "Sadəcə, xüsusen keçmiş məmurlar bu etimadı doğrultmayıb, vəsaiti səmərəsiz xərcləyib və dövlət proqramı həyata keçirməyiblər".

Reallıqdır ki, məğlubiyyətimizi göstərən "Fəryad" filmi soviyyəsinde Zəfərimizi əks etdirən bədii filmlərimiz hələ də çəkilməyib. Düzüldür, indiyə qədər Vətən müharibəsindən bəhs edən bəzi filmlər çəkilib, müəyyən işlər ortaya qoyulub, amma ətiraf etməliyəm ki, onlara yeddi-dən yetmişə hər kəsin baxdığı, bəyəndiyi və dünya soviyyəli, unudulmaz filmlər deyə bilmirik. Səbəblər isə araşdırmamızdan da bəlli olduğu kimi, müxtəlifdir...

Ümid edirik ki, bütün bu problemlər tezliklə aşılacaq və nəhayət, Azərbaycan tamaşaçısı Zəfərimizi olduğu kimi tərənnüm edən dünya miqyaslı filmə, filmlərə baxa biləcək.

*Yasəmən MUSAJEVA,
"Azərbaycan"*

Azərbaycan növbəti ev sahibi olaraq Ümumdünya Ətraf Mühit Gününün estafetini qəbul edib

İyunun 5-də Ümumdünya Ətraf Mühit Günü Koreya Respublikasının evsahibliyi ilə Jeju adasında keçirilib. BMT-nin Ətraf Mühit Proqramı (UNEP) tərəfindən hər il təşkil olunan bu global tədbir bu dəfə "Plastik çirklənməyə son" mövzusunda həsr olunaraq, plastik tullantıların azaldılması və dövrə iqtisadiyyata keçid istiqamətində birgə fəaliyyətləri təşviq edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ölkəmizi tədbirdə ekologiya və təbii sərvətlər nazirinin müavininin rəhbərlik etdiyi, Xarici İşlər Nazirliyi, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi, eləcə də Koreya Respublikasındakı səfirliyimizin nümayəndələrindən ibarət heyət təmsil edib.

Azərbaycanın nümayəndə heyətinin rəhbəri Umayra Tağıyeva tərəfindən tədbirin açılış mərasimində, eləcə də "Dövrə iqtisadiyyata doğru fəaliyyət üçün Yüksək Səviyyəli Nazirlər Dəyirmi Masası"nda çıxışlar edilib. Çıxışlar zamanı Azərbaycanın müvafiq sahədə müsbət təcrübələri barədə məlumat verilib, ölkəmizin sədrliyi ilə ötən il Bakıda keçirilmiş BMT-nin İqlim Dəyirmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) çərçivəsində əldə edilmiş tarixi nailiyyətlərə vurğu edilib. Nümayəndə heyəti tərəfindən habelə bir sıra ikitərəfli görüşlər keçirilib, beynəlxalq təşkilatlar, biznes dairələri, inkişaf bankları və vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin də qatıldığı sessiyalar və tematik sərgilərdə iştirak edilib, global ekoloji çağırışlar ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Qeyd edək ki, 2026-cı ildə Ümumdünya Ətraf Mühit Gününe Azərbaycan evsahibliyi edəcək. Ölkəmizdə keçiriləcək tədbir iqlim dəyişmələri mövzusunda həsr olunacaq. Bu mühüm hadisə Azərbaycanın ətraf mühit sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığa verdiyi töhfənin təmsilçisi kimi yanaşı, ötən il keçirilmiş COP29-un nəticələrinin təşviq olunmasına və gələcək il Azərbaycanı keçiriləcək 13-cü Ümumdünya Şəhərsalma Forumu ilə sinerji yaradılmasına xidmət edəcək.

Koreyada keçirilən tədbirdə estafet 2026-cı il Ümumdünya Ətraf Mühit Günü tədbirinin ev sahibi olaraq Azərbaycan tərəfindən rəsmən qəbul edilib. Bununla bu mötəbər tədbirin ölkəmizdə UNEP ilə birgə təşkilatı prosesinə start verilib.

Xatırladaq ki, Ümumdünya Ətraf Mühit Günü 1972-ci ildə Stokholmda keçirilən BMT konfransında təsis olunub və dünyanın ən genişmiqyaslı ətraf mühit kampaniyasıdır. İlk dəfə 1973-cü ilə qədər olumğa başlanan bu gün artıq 150-dən çox ölkədə milyonlarla insanı birləşdirən global platformaya çevrilib. Bu platforma vasitəsilə fərdlər, hökumətlər, bizneslər və təşkilatlar ətraf mühitin qorunması istiqamətində fəaliyyətlərini geniş ictimaiyyətə bölüşür və iqlim dəyişikliyi, biomüxtəlifliyin qorunması, hava və su ehtiyatlarının mühafizəsi kimi məsələlərə diqqəti artırır.

İraq mediası Azərbaycanda dini tolerantlıq mühiti barədə yazıb

İraq mediasında Azərbaycanda dini tolerantlıq mühiti barədə məqalə dərc edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalənin müəllifi iraqi tədqiqatçı Muttəzz Muhı Əbdülhəmid Azərbaycanda dini konfessiyalar arasında tarixən formalaşmış tolerant münasibətin mövcud olduğunu qeyd edir. Bakıda keçirilmiş "İslamofobiya diqqət mərkəzində: Qəzərin ifşası, siqmalrının dağıdılması" mövzusunda beynəlxalq elmi konfransda iştirakı barədə təəssürlərini də qələmə alan müəllif Azərbaycandakı dini tolerantlığın bir sıra ölkələr üçün nümunə olduğunu diqqətə çatdırıb. Məqalədə ölkəmizin dini sahədə sabitliyə nail olumasında, konfessiyalar arasında dözümlülük mühitinin dövlət səviyyəsində qorunub saxlanılmasında və islamofobiya ilə mübarizədə əldə etdiyi nailiyyətlərdən danışılır. Prezident İlham Əliyevin beynəlxalq konfransın iştirakçılarna müraciətindən sitatlar gətirilir.

Parisdə Panteon meydanında Qobustan və Xınalığın fotoları nümayiş olunur

Parisin 5-ci rayonunda yerləşən Panteon meydanında məşhur fotojurnalist Reza Deqatinin fotolarından ibarət sərginin açılışı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, "Webistan" bürosu, "Reza atelyesi" və "Səma" nəşriyyatının birgə təşkilatlığı ilə reallaşan "Bilik vadisi" adlı sərgidə fotoqrafın Qobustan və Xınalığa çəkdiyi fotolar da yer alıb.

Ölkələrin, xalqların, müharibələrin, qəhrəmanların hekayələrini izah etmək üçün fotoreportaj mümkün olan yollardan biridir. Reza həyatda gördüyü, yaşadığı və üzəldiyi hadisələri fotoların dili ilə çatdırır. Hər bir fotonun mənə dərinliyini ifadə etmək üçün poeziyadan istifadə edib. Xınalığa çəkilmiş fotonun üzərində "Səyahət etməyən, oxumayan insan yavaş-yavaş ölüür", Qobustanı əks etdirən fotonun üzərində isə "Bilik töbi və ayrılmaz ırsımızdır" yazılıb.

Qeyd edək ki, mühacir həyatı sürən, müharibələr və sülhün bərqərar olduğu məkanlarda uzun yollar qət etmiş fotojurnalist insanlarla təmas qurur və fotoları vasitəsilə müxtəlif emosiyaları, xatirələri əbədiləşdirir. 1979-cu ildən dünyada baş verən sarsıntılardan dənizlə şahidi olan Reza "sülh müxbiri" olmağı seçib. Reza münəqişədə olan cəmiyyətlərdə, məqəpəlislərin ətrafında insanların talelərini fotoları ilə vizual hekayəyə çevirir. Dəfələrlə beynəlxalq səviyyəli mükafatlarla təltif edilmiş Reza 35 kitabın müəllifidir. Aşoka Fondunun baş əməkdaşı olan Reza "World Press Photo", Beynəlxalq Fotoqrafiya Mərkəzinin "Infinity Award", "Lucy Award" mükafatları ilə təltif olunub. Missuri Universitetinin "Şərəf" medalına layiq görüldü. O, Paris Amerika Universitetinin fəxri doktoru adını alıb. Fransada Milli Xidmətlər üzrə "Cəngavər" medalı ilə təltif olunub.

Mədəniyyət

Laçın MDB-nin mədəniyyət paytaxtıdır

Qalibiyyətimizin növbəti təntənəsi

Azərbaycan Ermənistanın otuz ilə yaxın davam etdirdiyi işğal müddətində daşıdığı üstünlüyü qoymadığı Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərini yenidən abadlaşdırır.

2020-ci ildə Vətən müharibəsində işğalçı ölkənin silahlı qüvvələrini məğlub edərək böyük Zəfər qazandıqdan qısa müddət sonra dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, həmin ərazilərdə tikinti-bərpa, quruculuq işlərinə başlanıldı. O zaman dövlətin əsərinəndən xilas etdiyimiz Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun acınacaqlı mənzərələri - erməni vandalizminin izləri görünənləri hey-rətə gətirirdi. İnanmaq olmurdu ki, bu yerlərdə tezliklə həyat canlana bilər. "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı" çərçivəsində reallaşdırılan işlər səmərəsini verdi. Erməni qəsbkarlarının talayib məhv etdikləri yurdlarımıza keçmiş məcburi köçkünlərin qayıdışı başladı.

Erməni vandallarının Azərbaycana vurduğu mənəvi yaralar da ağır olub, maddi zərər də. Ancaq Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun tamamilə bərpa olunması üçün dövlətimiz tikinti, quruculuq işlərini sürətlə davam etdirir. Artıq işğaldan azad olmuş ərazilərimizdə yenidən salınmış kəndlərimizdə, rayonlarımızda, şəhərlərimizdə həyat əvvəlki nizamına qayıdır. Həmin yaşayış yerlərində indiki məktəblər şagirdləri öz qoynuna səsləyir, yenə toy sədaları əsirlənir, körpələr dünyaya gəlir.

Azərbaycan öz böyük Zəfərini dünyaya bəyan edir. Qarabağda, Şərqi Zəngəzurdə ardıcıl olaraq beynəlxalq tədbirlər təşkil olunur. Dünyanın müxtəlif ölkələrindən bura gələn iştirakçılar global əhəmiyyətli məsələləri müzakirə edirlər.

2022-ci il martın 31-də Türkiyə Respublikasının Bursa şəhərində Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatına (TÜRKSOY) üzv ölkələrin Mədəniyyət Nazirlərinin Daimi Şurasının növbədənəkar iclasında Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhəri 2023-cü il üçün türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı elan olunub. Ötən il isə Qarabağın baş tacı Şuşa İslam dünyasının həm gənclər, həm də mədəniyyət paytaxtı olub. Belə ki 2023-cü il sentyabrın 25-də Qədr Dövlətinin paytaxtı Doha şəhərində keçirilən İslam Dünysası Mədəniyyət Nazirlərinin 12-ci Konfransında Şuşa şəhərinin 2024-cü il üçün İslam dünyasının mədəniyyət paytaxtı elan olunmasına yekdil qərar verilib. Həmin il noyabrın 10-da İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Gənclər Forumu İcraiyyə Şurasının Türkiyə Respublikasının İstanbul şəhərində keçirilmiş 11-ci iclasında Şuşa şəhəri yekdilliklə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) "Gənclər Paytaxtı 2024" Beynəlxalq

Proqramına 10-cu ev sahibi seçilib. Beləliklə, qədim Şuşa bir-birindən maraqlı və əhəmiyyətli beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi edib.

Ötən il daha bir əlamətdar hadisə baş verib. MDB Humanitar Əməkdaşlıq Şurasının 2024-cü ilin 8 oktyabr tarixli qərarına əsasən, Azərbaycanın Şərqi Zəngəzur bölgəsinin Laçın şəhəri 2025-ci ildə MDB-nin mədəniyyət paytaxtı elan olunub.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi və Laçın rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Məsim Məmmədov işğal illərində Laçında və digər ərazilərimizdə tarixi abidələrə qarşı vandallıq aktı törətdiyini diqqətə çatdırıb. Vurğulayıb ki, 217 mədəniyyət, 101 təhsil və 142 tibb müəssisəsi, 462 ticarət obyekti, 30 rabitə və bir çox sənaye obyektləri məhv edilib. 54 dünya əhəmiyyəti tarixi abidəyə və 200 yerli əhəmiyyətli malik abidəyə xeyli ziyan dəyib: "Torpaqlar azad olunduqdan dərhal sonra genişmiqyaslı tikinti və yenidənqurma işlərinə başlanıldı. Laçın da bu prosesdən konarda qalmadı. Bu gün Laçın rayonunda 3491 nəfər yaşayır, o cümlədən 571 ailə birbaşa Laçın şəhərində məskunlaşıb. Onların rahat yaşayışı üçün bütün şərait yaradılıb".

Çıxışlardan sonra Rusiya Federasiyası Prezidentinin beynəlxalq mədəni əməkdaşlıq üzrə xüsusi nümayəndəsi Mixail Şvidkovy tərəfindən Prezidentin Laçın rayonunda xüsusi nümayəndəsi Məsim Məmmədova "Birliyin mədəniyyət paytaxtı" sertifikatı təqdim olunub.

Həmin gün Laçın şəhərində, Həkeri çayının sahilində "MDB-nin mədəniyyət paytaxtı - 2025" ili çərçivəsində möhtəşəm konsert proqramı keçirilib. Proqramda 7 ölkədən - Azərbaycan, Rusiya, Belarus, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tacikistan və Özbəkistandan gəlmiş bədii kollektivlər çıxış ediblər.

Müstəqil Dövlətlər Birliyinə üzv olan altı ölkədən 100-ə yaxın rəsmi nümayəndə və qonaqın iştirak etdiyi tədbirin sonunda Laçın şəhərində "MDB-nin mədəniyyət paytaxtı - 2025" ili çərçivəsində möhtəşəm atəşfəşanlıq nümayişi tərtibləndirilib. Laçının səmasında böyükdən möhtəşəm atəşfəşanlıq, səmada parlayan al-əlvan fişənglər tədbir iştirakçılarına unudulmaz anlar yaşadıb. Laçında keçirilən tədbir qalibiyyətimizin daha bir təntənəsinə çevrilib.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

"Laçın Azərbaycanın 30 ilə yaxın müddətdə Ermənistanın işğalı altında olmuş şəhərlərindən biridir və demək olar ki, tamamilə dağıdılmışdı. Bu gün Laçın artıq bərpa olunub. Burada yeni həyat başlayıb, keçmiş məcburi köçkünlər qayıdıblar. Laçının MDB-nin mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi həm laçınlılar, həm də bütün Azərbaycan xalqı tərəfindən böyük minnətdarlıqla qarşılanıb".

Ötən ilin oktyabrında Moskva Müstəqil Dövlətlər Birliyi (MDB) Dövlət Başçıları Şurasının iclası zamanı Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, azadlığa qovuşdurulan Laçın şəhəri artıq bəxtovər günlərinə qovuşub. Bu gün Laçın həm də beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərə layiqincə evsahibliyi edən ünvan kimi adından söz etdirir.

MDB Humanitar Əməkdaşlıq Şurasının 8 oktyabr 2024-cü il tarixli qərarına əsasən, Azərbaycanın Şərqi Zəngəzur bölgəsinin Laçın şəhəri 2025-ci ildə MDB-nin mədəniyyət paytaxtı elan olunub.

Laçın şəhərinin 2025-ci ildə MDB-nin mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi işğaldan azad edilən torpaqlarımızın mədəni ruhunun özünə qaytarılmasını əks etdirməklə yanaşı, Azərbaycanın Vətən savaşında qazandığı tarixi qələbəsinin, suverenliyinin təminatının MDB məkanında, ümumiyyətlə beynəlxalq aləmdə qəbul olunmasının və dəstəklənməsinin növbəti nümunəsi kimi də tarixi əhəmiyyətə malikdir.

Füsunkar diyar

30 illik işğal dövründə digər ərazilərimiz kimi, Laçın rayonu da talanmış, xarabalığa çevrilmiş, tarixi, dini, mədəni abidələr, məzarlıqlar vandallıqla dağıdılmış, ümumiyyətlə, burada həyata dair hər nə varsa, məhv edilmişdi. Amma Laçın cəmi beş il ərzində dünyanın gözü qarşısında möcüzəvi şəkildə canlandırdı, dirçəldirdi. Bu yurd Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi misilsiz bərpa və quruculuq işləri sayəsində öz əzəli sakinlərinə qovuşdu. Laçın şəhərinin sakinləri də doğma ocaqlarında yenidən xoşbəxt həyata başladılar.

Laçın Azərbaycanın ən gözəl, füsunkar təbiətə malik rayonlarından biridir. 2023-cü ildə Müstəqillik Günündə Laçın şəhərinə qayıdan əhali ilə görüşüb, evlərin açarlarını onlara təqdim edən zaman xilaskar lider İlham Əliyev də məhz bu yurdun ecazkarlığını vurğulamışdı: "Cənnətin əgər təsviri varsa, bu gün bax, budur. Gözəl təbiət, özəmətlilə dağlar, gö-

zəl binalar, evlər - hər şey çox böyük zövqlə yaradılıb ki, həm insanlar burada rahat yaşasınlar, həm də Laçın şəhərinin müasir siması Azərbaycanın əldə etdiyi uğurları ilə eyni səviyyədə olsun".

Eyni zamanda bu gün bu şəhərə səfər edən hər kəs - istər yerli, istərsə də əcnəbi vətəndaşlar Laçında dövlətimiz tərəfindən həyata keçirilən möhtəşəm tikinti-quruculuq işlərinə, yaradılan şəraitə heyranlıqla tamaşa edir, burada həyata keçirilən işlərin təbiətlə həmahəngliyindən vəcdə gəlirlər.

Adına şeirlər yazılan, məhənlər qoşulan Şərqi Zəngəzurun bu dağlar qoynunda bina edilmiş əsrarəngiz şəhərinin beynəlxalq görkəmlərini, tədbirlərini, konfransların ünvanı olması da artıq önəmə malikdir.

Bu il 28 May - Müstəqillik Günündə Laçın yenidən dünyanın diqqət mərkəzində oldu. Qardaş ölkələr - Azərbaycan, Türkiyə və Pakistanın liderləri növbəti Zirvə görüşlərini bu ulu yurdda keçirdilər. Prezident İlham Əliyev, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan və Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif işğaldan azad edilərək özəli sahiblərinə qaytarılan bu torpaqdan dünyaya birlik, qardaşlıq mesajlarını çatdırdılar.

"Bugünkü Zirvə görüşü Azərbaycanın Müstəqillik Günündə, erməni işğalından azad edilmiş Laçında keçirilir. Bunun böyük rəmzi mənası var", - deyərək dövlət başçısı sözlərdən tarixi Zirvə görüşündə bir daha bəyan etdi.

Bu il iyunun 3-də Laçın şəhərində "MDB-nin mədəniyyət paytaxtı - 2025" ilinin rəsmi açılış mərasimi keçirildi. Bununla da şəhərdə silsilə mədəni tədbirlərə start verildi ki, onlardan biri də açılışdan sonra keçirilən möhtəşəm qala konserti oldu. Həkeri çayının

Azad, abad, firavan şəhər

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpasında xüsusi əhəmiyyət daşıyan Laçın ra-

Laçının mədəni ruhu da dirçəlib

yonu 44 günlük müharibədə əldə edilən tarixi zəfər nəticəsində imzalanmış üçtərəfli Bəyanata əsasən, 1 dekabr 2020-ci ildə bir güllə atılma-dan, bir itki verilmədən azad edilib.

Ölkəmizin yeni Laçın avtomobil yolunu vaxtından xeyli əvvəl istifadəyə verməsi ilə 26 avqust 2022-ci ildə Laçın şəhəri təcavüzkarlar tərəfindən boşaldılıb. 2022-ci il sentyabrın 21-də Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev Laçın şəhərində Azərbaycan bayrağını əbədi daldırdı.

Prezidentin "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş əraziləri üzrə şəhər günlərinin təsis edilməsi haqqında" sərəncamına əsasən, 26 avqust Laçın şəhəri günü kimi qeyd olunur.

Laçın şəhərində aparılan genişmiqyaslı tikinti-bərpa işləri bu şəhərə də qayıdışın tez bir zamanda baş tutmasına rəvac verib. Bu gün artıq Laçın şəhərində 571 ailə (2091 nəfər) məskunlaşıb.

Cəmi iki il yarımlıq qısa zaman kəsiyində təkcə Laçın şəhərində dövlətimizin gerçəkləşdirdiyi misilsiz işlər Azərbaycan xalqının qurub-yaradan, sülh xalqı olduğunu gözəl önlənir.

Ötən il Laçın şəhərinin MDB-nin mədəniyyət paytaxtı olması haqqında qərar qəbul edilməsi də bu baxımdan təsadüfi deyildir. Bu bir daha onu göstərirdi ki, MDB-nin təmsalında dünya da artıq Azərbaycan haqqıqətlərini təsdiqləyir.

Bu il iyunun 3-də Laçın şəhərində "MDB-nin mədəniyyət paytaxtı - 2025" ilinin rəsmi açılış mərasimi keçirildi. Bununla da şəhərdə silsilə mədəni tədbirlərə start verildi ki, onlardan biri də açılışdan sonra keçirilən möhtəşəm qala konserti oldu. Həkeri çayının

sahilində qurulmuş səhnədə təşkil olunan konserti Azərbaycan və MDB-yə üzv bir sıra ölkələrdən rəsmilər, doğma yurdda məskunlaşan laçınlılar izlədilər.

Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblının ifasında "Azərbaycan süitəsi" ilə başlanan konsert proqramında MDB ölkələrinin mədəniyyət nümayəndələrinin çıxışları böyük maraqla izləndi.

Həmçinin bu tədbir çərçivəsində Laçının Seyrəngah adlanan ərazisində "Birlik rəngləri" adlı beynəlxalq incəsənət sərgisi açılıb. Bildirilib ki, bu sərgi MDB ölkələri coğrafiyasında zəngin mədəniyyət və incəsənət nümunələrini bir araya gətirərək, xalqlar arasında dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrini daha da gücləndirməyi hədəfləyir.

Gətirdiyimiz misallardan da göründüyü kimi, Laçın şəhərinin MDB-nin mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi təkcə bu şəhərin deyil, ümumilikdə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun mədəni ruhunun dirçəldilməsinin rəmzi mənasını daşıyır. Həmçinin cəmi iki il yarımlıq əvvəl azadlığa qovuşdurulan Laçın şəhərinin layiq görüldüyü bu yüksək status Azərbaycanın qalib ölkə olaraq beynəlxalq aləmdəki nüfuzunu aydın şəkildə nümayiş etdirir.

Laçın şəhərinin bu kimi mötəbər adı daşımalarının, beynəlxalq görüşlərə, konfranslara, tədbirlərə evsahibliyi etməsinin fonunda həm də Azərbaycanın Qarabağ Zəfəri, bölgədə yaratdığı reallıqlar və bunun sayəsində ümumilikdə regionda sülhə, rifahə, tərəqqiyə müstəqil zəmin yaratması da bir daha dünyanın hər yerindən görünür, dəstəklənir.

Yasəmən MUSAJEVA,
"Azərbaycan"

Alman professor: "Berlindəki konfrans türk dünyasının irsi ilə yaxından tanış olmaq üçün əla fürsətdir"

Türk dünyasının dünya elminə və mədəniyyətinə töhfələrinə dair konfransın Berlində keçirilməsi türk xalqlarının mədəniyyəti ilə daha yaxından tanış olmaq və öyrənmək üçün əla fürsətdir. Tədbirin Berlində təşkilatı bu baxımdan xüsusilə əhəmiyyətlidir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə almaniyalı türkoqol alim, professor Peter Zieme türk dünyasının dünya elminə və mədəniyyətinə töhfələrinə dair Berlində keçirilən beynəlxalq konfransla bağlı jurnalistlərə müsahibəsində deyib.

Türkologiyanın sevimli sahəsinə çevrildiyini qeyd edən alman alim xüsusilə qədim türk mətnləri ilə məşğul olduğunu bildirib. O, bu sahəyə marağın böyük olmasını nəzərə alaraq, gələcəkdə tədbirin daha geniş formatda keçirilməsinin önəmini qeyd edib.

MDB-nin mədəniyyət paytaxtı Laçında "Birlik rəngləri" adlı beynəlxalq incəsənət sərgisi açılıb

MDB-nin mədəniyyət paytaxtı olan Laçındakı Yurd Qaleresində "Birlik rəngləri" adlı beynəlxalq incəsənət sərgisi açılıb. Bu sərgi MDB coğrafiyasında zəngin mədəniyyət və incəsənət nümunələrini bir araya gətirərək, xalqlar arasında dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrini daha da gücləndirməyi hədəfləyir.

İştirakçı rəssamlar arasında Rusiyadan Yuliya Jukova, Belarusdan Kirill Orsik, Özbəkistandan Bobir Vaxobjanov, Qırğızıstandan Aytap Alakunov, Qazaxıstandan Oralbek Kaboke, Tacikistandan Abdurrahim Caborov, Azərbaycandan Vüqar Əliyev, Azər Abdullayev və Eldar Babazadənin əsərləri sərgilənib.

Sərgi iştirakçıları ölkələrin mədəni irsinin gözəlliyini və müxtəlifliyini nümayiş etdiriblər.

"Art in Action" layihəsi çərçivəsində, fərdi ifadələrin birləşərək necə güclü və ağıl bir bütöv yaratdı biləcəyini araşdırmaq məqsədilə keçirilən "Birlik rəngləri" tədbiri izləyicilərdə dərindən təəssürat yaradıb. Bu sərgidə iştirak edən hər bir rəssam Laçın şəhəri haqqında özünəməxsus üslubunu və baxış bucağını ortaqlarına çatdırıb. Bu kollektiv pro-

ses sənətlərinin bir-birindən ilham alınmasına, fərqli texnikaları birləşdirməsinə və vahid bir mövzu ətrafında cəmləşməsinə imkan yaradıb.

Nəticədə doqquz fərqli rəssamın öz bacarıqlarını birləşdirərək vahid bir əsər yaratdığı möhtəşəm sənət nümunəsi ortaya çıxıb. Yaranan bu əsər tədbirdən xatirə olaraq Laçın şəhərinə hədiyyə ediləcək.

Akademik Filarmoniyada növbəti konsert

Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının Kamera və Orqan Musiqisi Zəlnin səhnəsində Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü və Hüseynqulu Sarabski adına 7 nömrəli Uşaq Musiqi Məktəbinin 70 illiyinə həsr olunmuş konsert proqramı keçirilib.

Filarmoniyadan bildirilib ki, proqramda Azərbaycan, rus və Avropa bəstəkarlarının əsərləri yer alıb.

Q.Qarayev adına Azərbaycan Dövlət Kamera Orkestrinin kiçik heyətinin müşayiəti ilə solistlər Nuray Həsənlı (piano), Fərah Əliyeva (piano), Mədinə Heybatova (piano), Tunar Babaxanov (fleyta), Leyla Fərzəli (piano), Dəniz Muradova (piano), Camalxan Dadaşov (qarmon), Mədinə Heybatova, Xədicə Heybatova (piano), Sevinc Fətəliyeva (piano), Nəzrin Əhmədli (fleyta), Ayla Ramazanadə (piano), Məryəm Hacıadə, Aynurə Allahverdiyeva (violin), Nəzrin Əhmədli, Tunar Babaxov (fleyta), Zöhrə Bağırzadə (piano), Müzəffər Əliyev (piano), Nuray Quliyeva (piano), Seyrin Əzimzadə (piano), Camal Əliyev (piano), Sürə Həsənlı (violin) və məktəbin xor kollektivi çıxış ediblər.

"Rotary Motors" MMC-nin 2024-cü il üzrə konsolidə edilmiş Mənfəət və zərər haqqında hesabatı

Automobil satış	15 738 416
Ehtiyat hissələri	3 875 812
Admat satış	474 845
Cami Satış	20 089 074
Automobil maya dəyəri	(12 407 424)
Ehtiyat hissələri maya dəyəri	(3 206 067)
Admatın maya dəyəri	(412 148)
Cami Satışın dəyəri	(16 125 639)
Ümumi mənfəət	3 963 434
Əmək haqqı	(1 241 446)
DİM	(269 701)
Tibbi xidmət	(33 071)
Agent xərcləri	(181 181)
Bank faizləri	(150 414)
Rəklam xərcləri	(448 192)
Rəhbərlik xərcləri	(9 389)
İcra haqqı	(117 395)
İdarəetmə xərcləri	(191 163)
Səfər xərcləri	(9 785)
Səfər xərcləri	(42 673)
Digər xərclər	(98 410)
VH 114.6-cı maddəsinə əsasən	(831)
Fəaliyyət xərcləri	(2 793 648)
Amortizasiya	(325 876)
Digər gəlirlər və zərər	(85 330)
Əməliyyat gəlirləri və zərər	(3 204 854)

Amortizasiya	(47 463)
Əmək vergisi	(1 300)
Cami	(48 763)
Cari ilin Mənfəət / Zərər	709 818

Kəçmiş illərin zərərləri	-
2023	-
2022	-
Cami	-
Mənfəət / Zərər	709 818
Mənfəət vergisi	141 964

Caspian Consulting and Partners MMC-nin Auditoru

Rotary Motors MMC -nin Direktoru

Rotary Motors MMC -nin Baş Mühəssisi

"Rotary Motors" MMC-nin 2024-cü il üzrə konsolidə edilmiş Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı

Rotary Motors MMC-nin 2024-cü il üzrə Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	Total
Cari aktivlər:	
Nəqli pul	1 513
Bank	68 242
Ehtiyatlar	2 321 818
Automobilər	1 108 450
Ehtiyat hissələri	1 213 369
Debitor borclar	223 234
Əvəzləndirilmiş xərclər	4 830 291
Vergi və bəddə ödənilməsi	244 480
Cami cari aktivlər	8 289 778

Əsas vəsaitlər:	
Əmək və avadanlıq	435 009
Yığılmış amortizasiya	(273 927)
İdarəetmə vəsaitləri	
Ümumi əsas vəsaitlər	161 082

ÜMUMİ AKTİVLƏR **8 450 860**

Öhdəliklər və müliyyətin kapitalı	
Cari öhdəliklər:	
Kreditör borclar	1 627 657
Hesablanmış əmək haqqı	96 605
Vergi və bəddə ödənilməsi	41 782
Digər	117 802
Cami cari öhdəliklər	1 883 846

Uzunmüddətli öhdəliklər:	
Uzunmüddətli borc	932 339
Cami uzunmüddətli öhdəliklər	932 339

Sahibkənar kapitalı:	
İnvestisiya kapitalı	1 204 100
Cənabların vergi məbləği	
Cari il Yığım bəlgələndirilmiş mənfəət	4 430 576
Əvvəlki Dövr Yığım bəlgələndirilmiş mənfəət	5 634 676
Ümumi sahibkənar kapitalı	8 450 860

Caspian Consulting and Partners MMC-nin Auditoru

Rotary Motors MMC -nin Direktoru

Rotary Motors MMC -nin Baş Mühəssisi

MÜSTƏQİL AUDİTORUN RƏYİ

"ROTARY MOTORS" MMC-nin qanuni təmsilçisi
Rahimova Arzu Firdovsi qızının diqqətinə

Ray № ub07MKdAAQ

Biz, Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatası tərəfindən verilmis 26 oktyabr 2021-ci il tarixli AT/126 sayılı lüzum əsasında fəaliyyət göstərən "Caspian Consulting and Partners" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti ilə "ROTARY MOTORS" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (VOEN: 4407240691) arasında bağlanmış 08 yanvar 2025-ci il tarixli, 019/25 sayılı müqaviləyə əsasən "ROTARY MOTORS" MMC-nin 31 dekabr 2024-cü il tarixinə əhəmiyyətli uçot siyasətinin və digər iqtisadi qeydlərin qısa külasından ibarət olan Birləşdirilmiş (konsolidə edilmiş) maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Hesab edirik ki, Cəmiyyətin qoşma Birləşdirilmiş (konsolidə edilmiş) maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlərdə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq hazırlanmışdır.

Ray üçün əsaslar

Biz audit Beynəlxalq audit standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətimiz əlavə olaraq hesabatların "Maliyyə hesabatlarının auditini auditorun məsuliyyəti" bəndində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditini aid olan etik normalar ilə Mühəsiblərin Beynəlxalq Etik Standartları Sürəsinin "Etika Məcəlləsinin" (IESBA Məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən əslində deyil, və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də IESBA məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərlidir və münasibdir.

Əsas audit məsələləri

Əsas audit məsələləri bizim peşəkar mühakiməyə görə cari dövrün maliyyə hesabatlarının auditində ən əhəmiyyətli məsələlərdir. Bu məsələlər maliyyə hesabatlarının audit baxımından və maliyyə hesabatlarına dair rəyimizin formalaşdırılmasında bütövlükdə nəzərə alınmışdır və biz bu məsələlərə dair ayrılmışdır rəy vermişik.

Auditor hesabatının davamı

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fəxrinə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhvil olmağı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladığıda, rəhbərlik Cəmiyyəti layihə etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadıqda yəqin bura etməkdən başqa mümkün alternativin olmadığını bildirdi. Rəhbərlik Cəmiyyətin fəaliyyətini göstərən qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fəaliyyət prinsiplərinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz tərtib edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhvil olmağına dair kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizə dair olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kəfi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o zəmanət vermir ki, əhəmiyyətli təhvil mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit on hamıya aşkarlayır. Təhvil dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində yaranan bilər və ayrılıqda yəqin mərcu olaraq, istifadəçilərin bəzi maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-ların tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə təqdim edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhvil risklərini müəyyən edib qiymətləndiririk, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçiririk və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərlidir və münasib audit sübutları əldə edirik. Dələduzluq nəticəsində əhəmiyyətli təhvil aşkarlanma riski səhvlər nəticəsindəkindən daha yüksəkdir, çünki dələduzluq sözləmə, saxdakı, qəzalı hərəkətsizlik, haqqqəza uyğun olmayan məlumatlardan və ya davam nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər.
- Cəmiyyətin daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərtlə, bu şərtlər çərçivəsində uyğun olan audit prosedurlarını layihələndiririk üçün auditə aid daxili nəzarəti başa düşürük.
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqət məlumatlarının açıqlanmasının məntiqiyyəti qiymətləndiririk.
- Mühəsibat uçotunun fəaliyyət prinsiplərinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğunu və əldə edilən audit sübutlarının əsasında Cəmiyyətin fəaliyyətini fəaliyyətə davam etmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və ya şərtlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğunu müəyyən etməyə çalışırıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu halda nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatlarında maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməlik və ya bəzi məlumatların açıqlanması kifayət etməyəcək halda, rəyimizi dəyişmək ehtimalıdır. Nəticələrimiz auditor hesabatının tərkibində əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şərtlər Cəmiyyətin fəaliyyətini fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.

Auditor hesabatının davamı

Biz iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə dair məsələləri yanısır auditin planlaşdırılması və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

"Caspian Consulting and Partners" MMC

Direktor: Elzire Abdinova

Auditor: Adışirin Ağazadə

Tarix: 12.03.2025

OXUCULARIN VƏ MƏTBUAT YAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!**"AZƏRBAYCAN" qəzetinə****2025-ci il üçün abunə yazılışı davam edir!**

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuat yayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuatıyayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) **manat****6 aylıq - 93,60** (döxsən üç manat altmış qəpik) **manat****3 aylıq - 46,80** (qırx altı manat səksən qəpik) **manat****1 aylıq - 15,60** (on beş manat altmış qəpik) **manat****Hörmətli oxucular!**

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Qurbanlıq necə olmalıdır?

Qurban bayramı bütün müsəlman ölkələrində geniş qeyd olunur. Hər il Hicri təqviminə il Zilhiccə ayının 10-cu günü qeyd olunan bu bayram mərhəmət, xeyriyyə və sosial yardımlaşma kimi məna və dəyərlərin təbliğinə xidmət edir.

Qurbanı fərdi və ya müştərkə qaydada da kəsmək olar. Xırda buynuzlu heyvan fərdi qaydada, iri buynuzlu heyvanların isə müştərkə qaydada kəsilməsi məqbul sayılır. Qurbanlıq heyvan hər şeydən öncə sağlam və nöqsansız olmalıdır. Qurbanlıq üçün qoyuna üstünlük verilsə də, 6-7 ayı tamam olmuş keçidən, 5 yaşı tamam olmuş dəvədən və 1 yaşı tamam olmuş inək və ya camış cinslərindən də istifadə etmək mümkündür.

Qurbanlıq heyvanların düzgün şəkildə kəsilməsi, ötin gigiyenik və sağlam şəraitdə saxlanması da olduqca önəmlidir. Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi tərəfindən (AQTA) bu il Naxçıvan Muxtar Respublikası da daxil olmaqla, ölkə üzrə 135 ünvanda qurbanlıq heyvanların satışı və kəsimi məntəqəsi təşkil olunub. Onlardan 77-si həm kəsim,

həm satış, 30-u satış, 28-si isə yalnız kəsim xidmətləri təqdim edir. Bəzi regionlarda sayır heyvan kəsimi çadırları da quraşdırılmışdır. Qida məsələləri üzrə mütəxəssis Ağə Salamovun sözlərinə görə, kəsim yerləri sanitariya normalarına riayət etməli, kəsilmə heyvanları isə baytar nəzarətindən keçirilməlidir. Kəsim zamanı istifadə edilən bıçaq və saxlama qabları yuyulub dezinfeksiya olunmalıdır. Çünki xəstəlik daşıyıcısı olan heyvanlardan insanlara sağlamlığı riskə atan bakterial, virus, parazit və göbələk xəstəlikləri keçə bilər. Xüsusilə də yay ayları və ot məhsullarında bakteriyaların çoxalması üçün olduqca münasib vaxtdır. Belə ki, ölverişli şəraitdə bir bakteriya 3 saat ərzində 100 milyona, 12 saatda isə 16 milyard qata bilər.

"Havalar isti olduğu üçün ötin emal prosesi - doğranması, otçəkən maşında çəkilməsi, bişirilməsi tez müddətdə bitməlidir. Çox vaxt əti kəsdikdən sonra onu hisslərə doğrayıb polietilen torbalara qoyurlar. Ət saatlarla onun içində qalaraq mikro-

bioloji çirklənməyə məruz qalır. Çalışmaq lazımdır ki, ot polietilen torbaya qoyulsa da, sərin temperaturda saxlanılsın, yəni ot boğulmasın. Heyvan kəsilmə kimi 1-2 saat içində paylanmalıdır. Torbanın ağzı açıq qalanda da otə hava-damcı yolu ilə bakteriyalar yığılır. Ona görə də öti sərin yerdə saxlamaq lazımdır. Çox vaxt kəsildən sonra öti soyuducuda saxlayıb növbəti gün səhər və ya axşam paylayırlar. Bu zaman ot üst-üstə yığılır, arada istilik qalır və bakteriyaların yaranması üçün ölverişli mühit formalaşır. Ona görə də ot paketləmədən sonra dərhal ünvana çatdırılmalıdır", - deyər mütəxəssis bildirir.

Qurban ötləri 2-4 dərəcə soyuducu temperaturunda 48 saat müddətində saxlanılıb bişirilsə, dərindən dondurucuda 3 aydan 5 aya qədər mühafizə edilib istifadə oluna bilər. Yeni kəsilmis ot otaq temperaturunda uzun müddət qalmamalıdır, iki saat ərzində bişirilib süfrəyə verilməlidir.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının rəhbərliyi və kollektivi İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin rəisi Mətin Eynullayevə qardaşı

ŞAHİN EYNULLAYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Təhlükəsizlik Şurasının katibinin müavini Məhdət Quliyev Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin rəisi Mətin Eynullayevə qardaşı

ŞAHİN EYNULLAYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi Regional Su Meliorasiya Xidməti publik hüquqi şəxsin İdarə Heyətinin sədri Zakir Quliyev fəvqəladə hallar nazirinin müavini Orucəli Hacıyevə anası

RƏHİLƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin rəisi Mətin Eynullayevə qardaşı

ŞAHİN EYNULLAYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azneftemas" ASC-nin prezidenti Şahmar Vəliyev Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədova qardaşı

SAAD SAADOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azneftemas" ASC-nin prezidenti Şahmar Vəliyev fəvqəladə hallar nazirinin müavini Orucəli Hacıyevə anası

RƏHİLƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Lənkəranda Artif Qaraşov Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədova qardaşı

SAAD SAADOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin hakimi İsa Nəcəfov fəvqəladə hallar nazirinin müavini Orucəli Hacıyevə anası

RƏHİLƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin hakimi İsa Nəcəfov İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin rəisi Mətin Eynullayevə qardaşı

ŞAHİN EYNULLAYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi Regional Su Meliorasiya Xidməti publik hüquqi şəxsin İdarə Heyətinin sədri Zakir Quliyev Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin rəisi Mətin Eynullayevə qardaşı

ŞAHİN EYNULLAYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin hakimi Xanlar Vəliyev fəvqəladə hallar nazirinin müavini Orucəli Hacıyevə anası

RƏHİLƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin hakimi Xanlar Vəliyev Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin rəisi Mətin Eynullayevə qardaşı

ŞAHİN EYNULLAYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Lənkəranda Artif Qaraşov Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin rəisi Mətin Eynullayevə qardaşı

ŞAHİN EYNULLAYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Lənkəranda Artif Qaraşov fəvqəladə hallar nazirinin müavini Orucəli Hacıyevə anası

RƏHİLƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və
Baş redaktor müavini	- 538-86-86, 539-72-39	informasiya şöbəsi
Məsəl katib	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi
Məsəl katib müavini	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompiuter mərkəzi
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəsibatlıq
		- 539-59-33,

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə

az reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompiuter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin məvqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 3758 Sifariş 1128

Qiyməti 60 qəpik